

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
DEPREME KARŞI ALINABİLECEK ÖNLEMLERİN VE
DEPREMLERİN ZARARLARININ EN AZA İNDİRİLMESİ
İÇİN ALINMASI GEREKEN TEDBİRLERİN
BELİRLENMESİ AMACIYLA KURULAN MECLİS
ARAŞTIRMASI KOMİSYONU
(10/3200, 3361, 3362, 3364, 3365)

İZMİR ÇALIŞMA ZİYARETİ TOPLANTI
TUTANAKLARI

6 Mart 2021 Çarşamba

KONU

- İzmir Valiliği Bilgilendirme Toplantısı
- İzmir Büyükşehir Belediyesi Bilgilendirme Toplantısı

6 Mart 2021 Cumartesi

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.40

BAŞKAN: Recep UNCUOĞLU (Sakarya)

BAŞKAN VEKİLİ: İlyas ŞEKER (Kocaeli)

SÖZCÜ: Selahattin MİNSOLMAZ (Kırklareli)

KÂTİP: Lütfi KAŞIKÇI (Hatay)

(İzmir Valiliği Bilgilendirme Toplantısı)

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Değerli milletvekillerimiz, değerli il müdürlerimiz; İzmir çalışma ziyaretimiz içerisinde Sayın Valimizi ziyaretimizin ardından, şu anda, AFAD Arama Kurtarma Birlik Müdürlüğümüzde, inşallah, İzmir İl Afet Acil Durum Müdürlüğümüzün, yine Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğünün, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü ile İl Sağlık Müdürlüğünün sunumlarını hep birlikte dinleyeceğiz. (*)

Sayın Valimiz de biraz sonra bizlere katılacaklar. Aynı zamanda Bayraklı Kaymakamımız İbrahim Süha Karaboran da buradalar. Sayın Kaymakamımıza da tekrar Komisyonumuz adına geçmiş olsun diyoruz, hayatını kaybeden tüm vatandaşlarımıza Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyoruz, tüm İzmir'imize geçmiş olsun diyoruz, yaralılarımıza, tedavisi süren tüm vatandaşlarımıza acil şifalar diliyoruz.

Bugün, bu depremin izlerini silmek için canla başla çalışan her kurumumuzun, her müdürlüğümüzün her kademesindeki yöneticisinden personeline, tüm çalışanlara minnettarız, hepsine teşekkür ediyoruz; burada çok güzel bir birlikteliği, kaynaşmayı ortaya koydular, yaralar hızla sarıldı. Cenab-ı Allah böyle afetleri inşallah tekrar yaşatmasın ve inşallah da yaşadığımız bu depremlerle ilgili alacağımız dersler bir daha bu kayıpların meydana gelmemesi hususunda bizi sağlıklı, isabetli tedbirler almaya vesile kılsın diyorum.

İlk sunumu, İzmir İl Afet ve Acil Durum Müdürümüz Kartal Muhci Bey yapacaklar.

Buyurun Değerli Müdürüm, sizi dinliyoruz.

İZMİR İL AFET VE ACİL DURUM MÜDÜRÜ KARTAL MUHCI – Sayın Başkanım, kıymetli vekillerimiz, vali yardımcılarımız, değerli il müdürlerimiz; şu an içinde bulunduğumuz alan, İzmir İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğüne bağlı Arama Kurtarma Birlik Müdürlüğümüzün alanı. Biraz sonra da dışarıda ayrıca bir tatbikatımız da gerçekleşecek.

AFAD olarak 11 büyük ilimizde arama kurtarma birlik müdürlüklerimiz mevcut. Bu birlik müdürlüklerimizde kendi alanlarında uzman personellerimiz, köpekli arama ekipleri, enkaz arama ekipleri, arama kurtarma, dağda arama kurtarma, enkazda arama kurtarma ve KBRN yani kimyasal biyolojik, nükleer silahlara karşı ekiplerimiz mevcut. Yirmi dört saat boyunca -bu bulunduğumuz yerleşke içinde nöbetçi ekiplerimiz var- gelen ihbarları değerlendirerek olay bölgesinde en hızlı şekilde hareket etme imkân ve kabiliyetine sahibiz. Bu gibi birliklerimiz 11 ilimizde mevcut olmak üzere, bütün 81 ilimizde de arama kurtarma ekiplerimiz mevcuttur. Yine, acil durum yönetim merkezlerimiz vasıtasıyla alınan ihbarlar değerlendirilerek her türlü göreve hazır hâlde beklemektedirler.

Hepimizin de bildiği gibi, ülkemiz bir deprem ülkesi, topraklarımızın yüzde 95'i deprem kuşağında, çeşitli zamanlarda da depremler meydana geliyor. Yine biz ekibimizle birlikte gerek ulusal düzeyde gerek uluslararası düzeyde birçok yerde görev yaptık. Bunlardan en sonuncusu İzmir'di, onun öncesinde Giresun'da meydana gelen sel felaketinde kayıp olan vatandaşları arama kurtarma *Coronavirüs salgını sebebiyle toplantı salonundaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri, katılımcılar ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

faaliyetinde ekiplerimiz görev yaptı, Lübnan Beyrut'ta görev yaptık, Arnavutluk'ta Tiran ve Dures şehirlerinde on beşer gün arayla meydana gelen depremlerde, Somali'de meydana gelen patlama olaylarında, Pakistan Keşmir, Haiti, Nepal depremleri ve Japonya'daki deprem sonrasında meydana gelen tsunamide bizzat orada bulunduk ve olay yeri yönetimini gerçekleştirdik. İzmir ilimizde 30 Ekimde meydana gelen depremde İzmir İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğüne bağlı ekiplerimiz, olayın hemen akabinde, çok kısa bir zamanda enkaz bölgelerinde bulundular ve yakın çevre illerimizden gelen diğer AFAD ekiplerimizi de destekleyerek arama kurtarma faaliyetine başladık. Diğer uzak illerimizden; Ankara, Diyarbakır, Van gibi illerimizden gelen ekiplerimizi de bölgeye uçaklar vasıtasıyla sevk ettik. Ankara'dan gelen ekibin deprem olduktan sonra ilimize ulaşması uçaklarla bir bir buçuk saat içinde gerçekleşti. Diyarbakır ekiplerimiz iki saat içinde olay bölgesinde yer aldılar. Yine burada Valiliğimizin koordinasyonunda, diğer gelen AFAD ekipleriyle birlikte, itfaiye ekipleri, STK'ler, özel ekipler, bunların da koordinasyonu, enkaz alanlarına dağılımı gerçekleştirildi. Çok kısa bir zaman zarfında da alanlardaki arama kurtarma faaliyetlerini tamamlamış olduk. 30 Ekimde meydana gelen depremde, saat 14.51'de meydana gelen depremde birçok ekibimiz bölgede görev yaptı. Deprem sonrasında 49'u 4 ve üzeri olmak üzere 5.029 deprem meydana gelmiştir ilimizde. İlimiz bundan dolayı da depremselliği çok olan bir bölgededir. Depremde 117 vatandaşımız hayatını kaybetmiş, 960 vatandaşımız yaralanmıştır.

Bütün yapmış olduğumuz bu çalışmalar Türkiye Afet Müdahale Planı kapsamında yapılmış olup kamu kurum kuruluşlarımızın kendi görev sahasında, koordinasyon merkezinde bulunarak gerekli bütün çalışmaları yapmasıyla başarılı bir şekilde tamamlanmıştır. İlimizde görev yapan personel sayısı 10.863'tür. 2.151 arama kurtarma personeli mevcuttur. Burada tabloda ilimize gelen diğer ekipleri görmekteyiz. UMKE ve 112 ekibi sayısı 1.109 ve 291 araç, AFAD 41 ilimizden 590 personel ve 125 araçla görev yaptı. Burada AFAD'la birlikte, belediye, Jandarma Arama Kurtarma, STK'ler hepsinin bulunduğu sayı, 2.151 arama kurtarma personelidir.

İlimizde meydana gelen deprem, seviye 3 olarak tanımlanmıştır. Seviye 1 depremlerde bölgesel, yerel olarak ilin kendi kapasitesinin kullanılmasıyla gerçekleştirilir. Seviye 2'de çevre iller, seviye 3'te de ulusal düzeydir, seviye 4'te de uluslararası düzeyde arama kurtarma faaliyetleri icra edilmektedir. İlimizdeki de seviye 3 olarak tanımlandığı için ulusal çaptan ivedilikle müdahaleye ihtiyaç duyulmuştur. Depremi ilk anından itibaren acil durum yönetim merkezimiz faal hâle getirilmiş ve gerek Bakanlık tarafından gerek ilimizdeki acil durum yönetim merkezi TAMP'ta kayıtlı olan 26 çalışma grubuyla birlikte depremin yaralarını Valiliğimiz koordinasyonunda bir an önce sarmaya başlamıştır ve kısa sürede de bunu tamamlamıştır.

Yerel düzey afet koordinasyonunda 6 ilçede 24 mahalle muhtarlıklarının önüne AFAD bilgilendirme çadırları kurulmuş, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının personellerinin de bulunduğu her bir çadırda 4 kamu personeli vatandaşımıza depremin ilk anından itibaren gerekli bilgileri vermiştir. İrtibat ofislerimizden alınan, online olarak, sözlü olarak ya da yazılı olarak başvuru sayısı 25.673'tür.

Arama kurtarma faaliyetleri sonucunda 107 vatandaşımız, şükürler olsun ki enkazdan sağ olarak çıkarılmıştır. Batan 28 tekne ve karaya oturan 42 teknenin de tümü kurtarılmıştır. 1 otomobil ve 1 motosiklet de su altından çıkarılmış ve kurtarma faaliyetleri tamamlanmıştır.

Tüm bu faaliyetler ve sonrasında devam eden faaliyetlerle birlikte Millî Eğitim Müdürlüğümüz tarafından 119 öğretmen ve idareci görevlendirilmiş, 302 öğretmenimiz gönüllü olarak çalışmalara destek vermiştir. EBA sistemi üzerinden de çocuklarımızın derslerine katkıda bulunmuşlardır.

Depremi ilk gününden itibaren Kızılayın koordinasyonunda 51 dağıtım noktasında 1 milyondan fazla yemek dağıtımı yapılmıştır. Tüm bu çalışmalarda alanda hiçbir şekilde zafiyete sebep olunmamıştır.

Eşya taşıma işlemleri de... Depremzede vatandaşlarımızın ağır hasarlı evlerinde bulunan bazı eşyalarını, canlı hayvan, ziynet eşyası, para, kıymetli evrak ve benzeri gibi eşyalarını alabilmeleri amacıyla Valiliğimiz koordinasyonunda 7 mülki idari amiri tarafından, vali yardımcılarımız ve kaymakamlarımız tarafından ve üç rütbeli Jandarma personelinin eşliğinde eşya tahliye komisyonları oluşturulmuş ve güvenli bir şekilde vatandaşlarımızın eşyalarının tahliyesi gerçekleştirilmiştir ve 6 Mart 2021 tarihi itibarıyla da tahliye işlemi devam eden hiçbir bina bulunmamaktadır.

Yine, evi zarar gören vatandaşlarımızın eşyalarını yerleştirebilmeleri amacıyla İzmir Valiliğimiz koordinasyonunda, Jandarma ve AFAD personellerinin eşliğinde eşya depolama çalışmaları yapılmış, 198 vatandaşımızın eşyaları Bornova İşıkkent, Pınarbaşı ve ESHOT'ta ve Gaziemir ilçelerinde bulunan depolarda saklanmıştır. Depremın hemen akabinde çok hızlı bir şekilde çadır kentlerimiz kurulmuş, 18 çadır kent alanı kurulmuş ve burada vatandaşlarımızın ihtiyaçları ivedi bir şekilde karşılanmıştır; akabinde de 509 yaşam konteyneri, 18 banyo, WC konteyneri, duş konteyneri kurulumu tamamlanmıştır. Vatandaşlarımıza dağıtılan listeler ekrandaki gibidir, bütün vatandaşlarımızın ihtiyaçları çok kısa bir zaman içinde karşılanmıştır. Konteyner kent oluşturulmasına ilişkin faaliyetlerde de yerler belirlenmiş, yaklaşık bin konteynerlik yer belirlenmiş ama ihtiyaç hesaplandığında da daha sonrasında 507 konteyner oluşturulmuş; şu an Bayraklı merkezimizde 493 konteyner, yine, Karaburun ilçemizde de 17 konteyner alanı bulunmaktadır, bunlar toplu hâledir. Şu anda Bayraklı'da bulunan Geçici Barınma Merkezimizde, 228 konteynerde 668 aile ikamet etmektedir.

Depremın ilk anından itibaren Valiliğimiz koordinasyonunda vatandaşlarımız için özel yurtlar, spor salonu olsun, oteller olsun gerekli tüm çalışmalar yapılmıştır, lakin çadır kent alanlarımız kapasiteyi çok fazlasıyla da karşılamıştır, fazlasıyla kurulmuştur, vatandaşlarımızın buralarda güvenli bir şekilde ikamet etmeleri sağlanmış ve kendilerine her türlü ayni ve nakdî yardımlar kısa bir zaman içerisinde verilmiştir. İzmir'e yapılan ayni ve nakdî yardımların miktarlarını görmekteyiz, ayni yardım miktarı 60 milyon civarındadır. Şu anda AFAD tarafından 7.753 haneye toplamda 40 milyona yakın ödeme yapılmıştır, genel hayatın normal düzenine gelmesini sağlamak amacıyla AFAD tarafından bu zamana kadar 52 milyon lira ödeme gerçekleştirilmiştir. Yine, Bakanlıklarımızca yapılan yardımları burada görmekteyiz; Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından yapılan yardımlar, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından yapılan nakdî yardımlar. Bütün yardımları topladığımızda AFAD, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından toplamda 84 milyon yardım yapılmış, ayni ve nakdî yardımlarla birlikte bu rakam 144 milyon liradır.

Şu ana kadar İzmir iline gelen toplam nakdî yardım miktarını görmekteyiz; tüm Bakanlıklarla birlikte görev alan kurumlarımızla birlikte 115 milyon liradır. Akabinde depremle birlikte, arama kurtarma çalışmalarının bir an önce bitirilmesiyle birlikte depremden iki gün sonra vatandaşlarımızın başvuru yapmalarına gerek duyulmadan nakdî yardımlar Türkiye Cumhuriyeti kimlik numaralarıyla vatandaşlarımıza yatırılmış ve vatandaşlarımız akabinde, iki gün sonra nakdî yardımlarını çekebilmişlerdir. Yine, depremin hemen akabinde de çadır kent alanlarımız faaliyete geçmiştir.

Hasar tespit çalışmaları için de 14 ilçede, 149 mahalle için 12 Kasım tarihinde "Genel hayata etkililik" oluru alınmış, çeşitli ilçelerimizde de 127 mahalle için 16 Aralık tarihinde 2'nci "Genel hayata genel etkililik" oluru alınmıştır. Şu anda 4 ilçemizin talep, taahhütname, toplama işlemleri devam etmektedir, 14 Mart itibarıyla kesin kararlar çıkacak ve komisyonlarımız tarafından onaylanacaktır. Bayraklı, Bornova, Karşıyaka, Karaburun ilçelerine altmış gün süresi vardı yasal olarak, 14 Marttan sonra on beş gün içinde vatandaşlarımız hak sahipliklerine itiraz edebileceklerdir.

Konutları ağır hasar gören afetzedelerin yüzde 82'si bu 4 ilçemizde olup çoğunluğu bu ilçelerimiz tarafında olmaktadır. Bizim talep, taahhütname toplamamız 8 Mart tarihi itibarıyla başlamıştır lakin biz, bitirimine bir haftalık bir süre daha katarak 14 Mart tarihinde bitireceğiz. Konutları ağır hasarlı

olan afetzedelerin yüzde 18'inin yer aldığı 20 ilçede -ki 127 mahalleden meydana gelmektedir- borçlandırma çalışmaları 22 Mart tarihi itibarıyla başlayacak ve alandaki, kırsaldaki yer seçimlerimiz de tamamlanacaktır, arz ederim.

İZMİR VALİSİ YAVUZ SELİM KÖŞGER – AFAD Müdürümüze teşekkür ediyoruz.

Sayın vekillerimizden AFAD Müdürümüze sorusu olan varsa, sorusunu cevaplayabilir.

Buyurun Sayın Vekilim.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Çok teşekkür ederim.

Sadece personel ve araç sayıları verdiniz, tabii bu sunumun gereği çok detay verme durumu yoktu mutlaka, o konuda bir eleştiri değil ama ben, öğrenmek istediğim için soruyorum: Bu araçlar içinde vinç, beko, dozer, kamyon, ambulans, haberleşme, aydınlatma araçları, jeneratör ve benzeri, bu detaylar -mutlaka vardır- var mıdır, onu sormak istiyorum.

Bir de, özel sektör mülkiyetindeki araçların sizde bir envanteri var mıdır?

Teşekkür ederim.

İZMİR İL AFET VE ACİL DURUM MÜDÜRÜ KARTAL MUHCI – Şu an alanda görev yapan toplam 2.151 aracın içinde söylediğiniz gibi bütün araçlar mevcuttur; arama kurtarma araçları, jeneratör taşıyan araçlar, aydınlatma araçları da mevcuttur. Yine, bunlar sadece kamuya ait olan araçlardır ama diğer araçların da envanteri, işte, özel sektöre ait olan vinçlerin, taşıyıcıların, malzeme naklinde kullandığımız tırların ayrı bir envanteri de elimizde bulunmaktadır.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Alanda var ama yani herhangi bir afet durumunda yeter miktarda var mıdır, benim sormak istediğim bu. İzmir depreminde yıkıntılarda çalışan... Özellikle, vinç ihtiyacı çok olmuştu, biliyorum ve özel sektörden o konuda destek alındı, gelenler oldu, bağış gibi yardım edenler oldu. Vinçler öyle, bir defa, çok büyük bir ihtiyaçtı. Enkazı kaldırırken, yavaş yavaş ekiplerin çalışması esnasında onlara destek olmak için vinç mesela çok ciddi, önemli bir araçtı orada yani onun için merak ettim, sordum.

Teşekkür ederim.

İZMİR İL AFET VE ACİL DURUM MÜDÜRÜ KARTAL MUHCI – Alanlara, hem ilimizdeki vinçleri hem de Manisa, Denizli gibi çevre illerden de 35 tonluktan 250 tonluğa varana kadar vinçleri getirttik. Şu anda, olası bir afet durumunda Türkiye Afet Müdahale Planı'na göre, onların tüm iletişim numaraları da elimizde bulunmakta ve karşılıklı olarak da protokollerimiz vardır.

İZMİR VALİSİ YAVUZ SELİM KÖŞGER – Peki, teşekkür ederiz.

Sırada Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Sunumu var.

Buyurun.

İZMİR AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRÜ NESİM TANĞLAY – Sayın Valim, Sayın Komisyon Başkanım, saygıdeğer milletvekillerimiz; hepinizi saygıyla selamlıyorum, İzmir'imize hoş geldiniz.

Ben psikososyal destek hizmetleriyle ilgili, İzmir depreminde yapmış olduğumuz çalışmalarla ilgili bilgi arz edeceğim. Yapmış olduğumuz çalışmalara geçmeden önce, kısaca, müsaadenizle “Psikososyal destek hizmetleri nedir, ne kapsamda verilir?” noktasında küçük bir bilgi aktarımı yapacağım.

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımızın, Türkiye Afet Müdahale Planı kapsamındaki çalışma gruplarında birincisi psikososyal destek hizmetleri görevimiz bulunmakta, ikincisi de çalışma grupları içerisinde aynı bağış depolarının yönetimi ve dağıtımıyla ilgili bir görev yüklenmiş bize.

Psikososyal destek çalışmaları nedir? Deprem sırasında ya da doğal afetlerde fiziksel ve duygusal acıyı azaltmak, normale dönüşü kolaylaştırmak, olası tehditler hakkında ilçelerine altmış gün süresi vardı yasal olarak, 14 Marttan sonra on beş gün içinde vatandaşlarımız hak sahipliklerine itiraz edebileceklerdir.

Konutları ağır hasar gören afetzedelerin yüzde 82'si bu 4 ilçemizde olup çoğunluğu bu ilçelerimiz tarafında olmaktadır. Bizim talep, taahhütname toplamamız 8 Mart tarihi itibarıyla başlamıştır lakin biz, bitirimine bir haftalık bir süre daha katarak 14 Mart tarihinde bitireceğiz. Konutları ağır hasarlı olan afetzedelerin yüzde 18'inin yer aldığı 20 ilçede -ki 127 mahalleden meydana gelmektedir- borçlandırma çalışmaları 22 Mart tarihi itibarıyla başlayacak ve alandaki, kırsaldaki yer seçimlerimiz de tamamlanacaktır, arz ederim.

İZMİR VALİSİ YAVUZ SELİM KÖŞGER – AFAD Müdürümüze teşekkür ediyoruz.

Sayın vekillerimizden AFAD Müdürümüze sorusu olan varsa, sorusunu cevaplayabilir.

Buyurun Sayın Vekilim.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Çok teşekkür ederim.

Sadece personel ve araç sayıları verdiniz, tabii bu sunumun gereği çok detay verme durumu yoktu mutlaka, o konuda bir eleştiri değil ama ben, öğrenmek istediğim için soruyorum: Bu araçlar içinde vinç, beko, dozer, kamyon, ambulans, haberleşme, aydınlatma araçları, jeneratör ve benzeri, bu detaylar -mutlaka vardır- var mıdır, onu sormak istiyorum.

Bir de, özel sektör mülkiyetindeki araçların sizde bir envanteri var mıdır?

Teşekkür ederim.

İZMİR İL AFET VE ACİL DURUM MÜDÜRÜ KARTAL MUHCI – Şu an alanda görev yapan toplam 2.151 aracın içinde söylediğiniz gibi bütün araçlar mevcuttur; arama kurtarma araçları, jeneratör taşıyan araçlar, aydınlatma araçları da mevcuttur. Yine, bunlar sadece kamuya ait olan araçlardır ama diğer araçların da envanteri, işte, özel sektöre ait olan vinçlerin, taşıyıcıların, malzeme naklinde kullandığımız tırların ayrı bir envanteri de elimizde bulunmaktadır.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Alanda var ama yani herhangi bir afet durumunda yeter miktarda var mıdır, benim sormak istediğim bu. İzmir depreminde yıkıntılarda çalışan... Özellikle, vinç ihtiyacı çok olmuştur, biliyorum ve özel sektörden o konuda destek alındı, gelenler oldu, bağış gibi yardım edenler oldu. Vinçler öyle, bir defa, çok büyük bir ihtiyaçtı. Enkazı kaldırırken, yavaş yavaş ekiplerin çalışması esnasında onlara destek olmak için vinç mesela çok ciddi, önemli bir araçtı orada yani onun için merak ettim, sordum.

Teşekkür ederim.

İZMİR İL AFET VE ACİL DURUM MÜDÜRÜ KARTAL MUHCI – Alanlara, hem ilimizdeki vinçleri hem de Manisa, Denizli gibi çevre illerden de 35 tonluktan 250 tonluğa varana kadar vinçleri getirttik. Şu anda, olası bir afet durumunda Türkiye Afet Müdahale Planı'na göre, onların tüm iletişim numaraları da elimizde bulunmakta ve karşılıklı olarak da protokollerimiz vardır.

İZMİR VALİSİ YAVUZ SELİM KÖŞGER – Peki, teşekkür ederiz.

Sırada Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Sunumu var.

Buyurun.

İZMİR AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRÜ NESİM TANĞLAY – Sayın Valim, Sayın Komisyon Başkanım, saygıdeğer milletvekillerimiz; hepinizi saygıyla selamlıyorum, İzmir'imize hoş geldiniz.

Ben psikososyal destek hizmetleriyle ilgili, İzmir depreminde yapmış olduğumuz çalışmalarla ilgili bilgi arz edeceğim. Yapmış olduğumuz çalışmalara geçmeden önce, kısaca, müsaadenizle “Psikososyal destek hizmetleri nedir, ne kapsamda verilir?” noktasında küçük bir bilgi aktarımı yapacağım.

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığımızın, Türkiye Afet Müdahale Planı kapsamındaki çalışma gruplarında birincisi psikososyal destek hizmetleri görevimiz bulunmakta, ikincisi de çalışma grupları içerisinde aynı bağış depolarının yönetimi ve dağıtımıyla ilgili bir görev yüklenmiş bize.

Psikososyal destek çalışmaları nedir? Deprem sırasında ya da doğal afetlerde fiziksel ve duygusal acıyı azaltmak, normale dönüşü kolaylaştırmak, olası tehditler hakkında bilgilendirme gerçekleştirmek, afetten etkilenen bireylere müdahale etmek ve psikolojik bozuklukların ortaya çıkışını önlemek ve önleme amacıyla da sistemlerin harekete geçirilmesini sağlamak psikososyal destek hizmetlerinin temelini aslında ifade eder.

Yine, psikososyal destek hizmetleri kapsamında sahada yapılan çalışmalarda temel ihtiyaçların birincil olarak tespit edilmesi, bununla ilgili bilgi merkezi oluşturulması, yine, sevk ve yönlendirmenin sağlanarak psikolojik ilkyardım hizmetlerinin verilmesi çalışma grubunun temel hizmetleri arasında. Yine, toplumu harekete geçirmek, sosyal iyileştirme etkinlikleri yapmak, izleme, takip, değerlendirme gibi yöntemleri uygulamak, çalışanlara, afette hizmet verenlere destek, eğitim ve psikoöğitim vermek de psikososyal destek çalışmaları arasındaki önemli faaliyetler arasında. Tüm bu tanımlamalar içerisinde, psikososyal destek hizmetleri verilmeye çalışılır.

Türkiye Afet Müdahale Planı’na göre, yerel düzeydeki psikososyal destek hizmetleri iki bölümde; bir, operasyonel ekipler şeklinde; ikincisiyse, lojistik ekipler şeklinde hizmet üretir. Psikososyal müdahale ekipleri, mobil ekipler, çalışanlara destek ekipleri ve sosyal iyileştirme ekipleri bu grup içerisinde yer alan hizmet gruplarıdır.

Tüm bunlarla birlikte, İzmir’imizde de gerçekleşen depremde, saat 11.51 itibarıyla gerçekleşen depremin hemen ardından sonra, çalışma grup yöneticimiz, il müdürümüz ve Valimiz Başkanlığında toplanan İl Afet ve Acil Durum Yönetimi Merkezinde sekreteryadan sorumlu il müdür yardımcımız ile personellerle birlikte kendi oluşturduğumuz bünyemizdeki psikososyal destek merkezine ulaşarak hizmetlere sıfır dakikadan itibaren hizmet vermeye başlamıştır. Bu süreçte de AFAD müdürlüğümüzde kurulan acil müdahale kriz masasının yanında kendi il müdürlüğümüz bünyesinde de oluşturduğumuz kriz masasıyla birlikte yapılan çalışmalar hızlı bir şekilde koordine edilmiştir. Öncelikle olarak enkaz alanlarına, daha sonrasında hastanelere ve morglara, daha sonrasında çadır alanlarına, Gençlik ve Spor Bakanlığımıza bağlı yurtlara yerleştirilen afetzedelerimize, kaymakamlıklarda oluşturulan bilgi, iletişim çadırlarına ve sonrasında da, son aşama olarak konteyner kentte oluşturulan bölgelerde afetzedelere hizmet vermek üzere Bakanlığımızın 639 personeli görev almıştır. Bunlar psikososyal destek ekibi içerisinde yer alan personellerdir; sosyal hizmet uzmanı, çocuk gelişimci, psikolog ve sosyologlardan oluşan ekiplerdir. Bakanlığımıza bağlı 639 personel, destek çözüm ortağı olarak da 74 personel olmak üzere toplam 713 personeli ve 67 araç sahada görev almıştır. Büyükşehir Belediyesi, Sağlık Bakanlığı, Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü bizim destek, çözüm ortaklarımız arasında yer almaktadır. Psikososyal destek hizmetleri başladığı andan itibaren toplamda 7.251 hane ziyaret edilerek toplamda 31.296 depremzedeye görüşme sağlanmıştır. Bunlar sadece enkaz altında yakınları olan ve bekleyen ailelere meslek elemanlarımız tarafından verilen çalışmalar. Yine, enkaz alanında, sahada bulunan vatandaşlarımızla yapılan çalışmalar. Tabii, psikososyal destek merkezimizin koordinasyon çalışmaları.

Depremin seviyesi AFAD müdürlüğümüz tarafından 3’üncü seviye ilan edilmesi nedeniyle, Bakanlığımız tarafından ulusal kapasitemiz kullanılmaya başlanmış. 55 farklı ilden 5 ayrı grupta toplam 417 personel görevlendirilmiştir. Bunlar genellikle birer hafta İzmir’imizde kalarak çalışma

yapmışlardır. Destek illerden gelen personel sayısı 417, bizim İzmir İl Müdürlüğümüzden katılan personel sayısı 222, destek ve çözüm ortaklarımızdan da katılan personel sayısı 74 olup toplamda 713 personelle sahada çalışma yapılmıştır.

Sahada yapılan çalışmalarda, özellikle, demin de söylediğimiz gibi, 7.251 kişiyle görüşülmüş ve 31.296 kişiye psikososyal destek hizmeti sunulmuştur. Bunların içerisinde özel vakalar, ki çocuk hizmetleri kapsamında korunma altına alınma ihtiyacı duyulan 5, sürekli sosyal, ekonomik desteğe ihtiyacı olan 86; kadın istismarına uğramış ya da şiddet mağduru olduğu düşünülen 7, engelli ve yaşlı kuruluş işlemi yapılması gereken, acilen engelli bakım ya da yaşlı bakım kuruluşlarında hizmet altına alınması gereken 15 depremzedeye ivedi bir şekilde hizmet üretilmiş; yine, sahadan alınan ihtiyaçlar ilgili kurumlara iletilmiştir. Psikiyatrist isteği için resmî yönlendirme yapılan 28, çadırlarda ve barınma merkezlerinde kalan sağlık hizmetine acil ihtiyaç duyulan -ki bunlar psikolojik ağırlıklı hizmetlerdir- 64 vaka da Sağlık Müdürlüğümüzle iletişime geçilerek koordinasyon sağlanmış ve bunların da hastanelere iletimi gerçekleştirilmiştir.

Daha sonrasında psikososyal müdahale ekiplerimizde yer alan kayıp ve yas konularında mesleki deneyimi olan 4 meslek elemanından özel bir ekip oluşturulmuştur, bunlar “taziye ekibi” diye adlandırılmıştır. Bunlar, hayatını kaybeden 117 vatandaşımıza ulaşarak, 117 vatandaşımızın vefatlarıyla ilgili psikososyal destek hizmetlerine başlamıştır. Bunların bir kısmına anında, bir kısmına sonradan, bir kısmına da talebi üzerine süreç içerisinde taziye ekibi, özel oluşturulan müdahale ekibi tarafından görüşmeleri devam etmektedir. Yine, takibi gerektiren ailelere süreç içerisinde planlanarak devam etmiş. Bunların içerisinde psikiyatriye ihtiyacı olan, psikososyal destekle çözülemeyecek ancak psikiyatrik desteğe ihtiyacı olan vakalar da ilgili çalışma grubu tarafından psikiyatristlere yönlendirilerek Sağlık Müdürlüğümüzle iş birliği içerisinde çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

Yine, ayrı bir ekip “taburcuhaneye ziyareti ekibi” oluşturulmuştur. 8 kişilik bir ekip hastaneden taburcu olan 1.522 vatandaşımızla görüşme yapmış ve evi ağır hasarlı olan, daha çok etkilenecek olan depremzedelerimiz de bu vakaların içerisinde. Bunların içerisinde 131 kişi psikososyal destek merkezine yönlendirilerek sürekli bir sağaltım çalışmasına da başlatılmıştır ve devam etmektedir.

Yine, Bakanlığımız tarafından gönderilen 2 mobil sosyal hizmet merkezi ve 2 mobil aracımız konteyner kent kuruluncaya kadar Bayraklı Aşık Veysel Parkı çadır alanı, Bornova Stadı çadır alanı, Buca Hipodrom çadır alanı ve Smyrna Meydanı çadır alanlarında mobil sosyal hizmet merkezi olarak sahada birebir, yirmi dört saat esaslı çalışmalarını devam ettirmiş ve hizmet vermişlerdir.

İZMİR VALİSİ YAVUZ SELİM KÖŞGER – Müdür Bey, fazla detaya girmeden... Sayın vekillerimizi fazla yormayalım, ana hatlarıyla bütün arkadaşlarımız sunumlarını yapsınlar.

İZMİR AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER İL MÜDÜRÜ NESİM TANĞLAY – Tamam Sayın Valim.

Afet ve acil durumlarda bizim bir başka görevimiz çalışana destek hizmetidir hem kendi çalışanlarımıza hem de sahada çalışan AFAD çalışanlarına bu konuda eğitim ve psikoteknik eğitim çalışmaları da verilmiştir. Bunları hızlı bir şekilde geçiyorum Sayın Başkanım.

Yine, sahada en çok incinebilir gruplar içerisinde bulunan çocuklara yönelik çadır alanlarında iyileştirme çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Burada çözüm ortaklarımızla birlikte bu çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Her çadır alanında çocuk oyun alanları ve psikososyal destek alanları oluşturulmuştur. Bu süreçte yine Bakanlığımızca 13 sivil toplum kuruluşundan destek alınarak bu çalışmalar birlikte gerçekleştirilmiştir. İncinebilen gruplarla ilgili özel çalışmalar gerçekleştirilmiştir.

Psikososyal müdahale ekiplerimiz tarafından 01/12/2020 tarihinden itibaren Bayraklı geçici konaklama merkezinde de -konaklama merkezinin açılmasıyla birlikte o alanda da konteyner kentte de- psikososyal destek merkezi oluşturulmuş ve burada da çalışmalar başlatılmış, hâlen de devam

etmektedir. 1 ekip lideri, 2 psikolog, 1 sosyal çalışmacı ve 2 çocuk gelişimci toplam 6 personel bütün mesailerini buradaki merkezde gerçekleştirmektedirler. Bu merkezlerimizde toplam 570 haneyle görüşme sağlanmış, 1.183 kişiyle de bire bir görüşme gerçekleştirilmiştir.

Yine, geçici konaklama merkezinde çocuk iyileştirme etkinlikleri kapsamında çalışmalar hızlı bir şekilde gerçekleştirilmektedir. Özellikle incinebilir gruplar içerisinde değerlendirdiğimiz 0-3 yaş bebeği olanlar, 4 yaş altı çocuğu olan 65 üzeri bireyler, engelli bireyler, şehit yakını ve gaziler, hamilelerle hem aile görüşmeleri hem de rehberlik anlamında detaylı çalışma gerçekleştirilmektedir. Alanda geçici koruma statüsünde bulunan vatandaşlarla ilgili de özel incelemeler tercüman eşliğinde gerçekleştirilmiştir. Yine, burada sosyal hizmet müdahalesi gerektiren vakalarla ilgili yaşlı, sosyal, ekonomik destek, korunmaya muhtaç çocuklarla ilgili de özel sosyal hizmet müdahaleleriyle ilgili 17 kişiyle çalışma gerçekleştirilmiştir.

Yine, 3-4 yaşında bebeği olan incinebilir gruplarla ilgili özel eğitim, özellikle sahada çocuk ihmal ve istismarına engel olabilecek durumlarla ilgili eğitim ve rehberlik çalışmaları hâlen devam ediyor ve bu çalışmalarla ilgili de problemler sürdürülüyor.

Yine, konteynerde kalan ailelere yönelik ebeveyn ve çocuk eğitimi çalışmaları hızlı bir şekilde gerçekleştirildi. Burada da yine STK'lerden destek alınarak bunları gerçekleştirdik. Konteyner alanında kalan ailelere yönelik yapılan ebeveyn, çocuk eğitim çalışmaları da özellikle, konteynerdeki düzen ve kurallar noktasında da büyük etki oluşturdu hem çalışanlara hem de konteynerde kalanlara fayda sağladığını gördük.

Yine, konteyner alanında çocuk alanında yapılan çalışmalarımız. Burada da çalışana destek anlamında hem AFAD, yerel yönetim temsilcileri ve diğer kurumların temsilcilerine de ergenlik dönem özellikle, travmayla başa çıkabilme, AFAD alanında sınırlar, AFAD alanında tükenmişlik ve süpervizyonla ilgili sahada çalışan diğer kurum çalışanlarına da çalışana destek kapsamında eğitimler verilmiştir.

Yine, bunlardan görüntüler.

Kısaca da şunlardan bahsetmek istiyorum: Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına bağlı bizim il müdürlüğümüzün dışında İŞKUR İl Müdürlüğümüz ve Sosyal Güvenlik Kurumu İl Müdürlüğü de depremle ilgili çalışmalar gerçekleştirdi. Konteyner kentin kurulmasının hemen ardından İŞKUR masası da kuruldu. 2 Meslek danışmanı konteyner barınma merkezindeki büroda sürekli görev alıyor. İŞKUR masasına gelen vatandaşlarımıza öz geçmiş hazırlama, uygun ilanlara yönlendirme, işsizlik ödeneği, işbaşı eğitimi gibi konularda bilgilendirme yapıyorlar. Yine, iş başvurularını alıp oradan işbaşı eğitim programıyla toplum yararına programlar kapsamında değerlendiriyorlar. Yine, süreç içerisinde afetzedelerin yararlanması için TYT kapsamında 400 kişilik işe yerleştirmeye ilgili çalışmalar yürüttüler.

Yine, Sosyal Güvenlik Kurumu Müdürlüğümüz de 117 vatandaşımızdan geri kalan 70 hak sahibine aylıklarını bağladı ve bu aylık bağlama işlemlerini depremzedelerin bulundukları yerlere giderek mekânlarında, evlerinde ya da ikamet ettikleri adreslerde gerçekleştirdiler. 7 ölümlü iş kazası başvurusu değerlendirildi, 26'sının devam ediyor. Önemli bir çalışma, Bayraklı ve Bornova ilçelerinde vatandaşlarımızın ilaç sınırlaması deprem anından itibaren kaldırıldı, hâlen de devam ediyor. Burada ikamet vatandaşlarımız ilaç için heyet raporu, doktor reçetesi sınırlamaları kaldırıldı ve bu büyük kolaylık sağlandı.

Yine, sosyal yardımlarla ilgili yapılan çalışmalar. AFAD Müdürümüz de bahsetti, bunu hemen geçiyorum.

Bugüne kadar vefat eden 117 vatandaşımıza ölüm yardımı gerçekleştirildi. Yine, 1.269 vatandaşımıza, hanelere ödemeler gerçekleştirildi. Seferihisar Sosyal Yardımlaşma Vakfına 74 kişi için para aktarımı sağlandı. Yine, gelen bağışlarla ve Seferihisar ticari ve özel teknelerle -61 tekneye- ihtiyaçlar, tespitler doğrultusunda da yardımlar yapıldı.

Sayın Valim, arz ederim.

Sorular varsa cevaplayabilirim.

İZMİR VALİSİ YAVUZ SELİM KÖŞGER – İl Müdürlüğümüze soru yoksa teşekkür ediyoruz.

Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüz, buyurun.

İZMİR ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ ÖMER ALBAYRAK – Sayın Valim, Sayın Başkanım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

30 Ekim 2020 Cuma günü ilimizde meydana gelen depremin ardından Seferihisar, Bayraklı, Bornova ilçeleri en çok etkilenen ilçelerdir. Depremin ardından hasar tespit işlemleri Türkiye Acil Müdahale Planı kapsamında Bakanlığımızın koordinasyonunda 7269 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat çerçevesinde gözlemsel olarak değerlendirilerek binaların hasarsız, az, orta ve yıkık olarak sınıflandırılması şeklinde yürütülmektedir. Depremin hemen ardından Bakanlık olarak sahada yaklaşık 2.064 personelle birlikte bu hasar tespit çalışmalarımıza başladık ve bunu tamamladık. Şu an hâlihazırda itiraz ve ihbar işlemlerini de değerlendirmek üzere de sahada 40 ekiple birlikte çalışmalarımız hâlen devam etmekte. Genel Hayata Etkililik 1 Listesi’nde yer alan hasarlara ilişkin tespit çalışmalarımız tamamlandı, Genel Hayata Etkililik 2 Listesi’nde yer alan ilçe ve mahallelerdeki hasar tespit çalışmaları da tamamlandı, bunlar da askıya çıkartıldı. Müdürlüğümüz ekiplerince itiraz, hasar tespit çalışmalarına biraz önce söylemiş olduğum gibi 40 ekiple birlikte devam edilmekte. Genel Hayata Etkililik Kararı alınan ilk grupta Ocağın 8’inde itiraz sonuçlarını kesinleştirerek hasar tespitleri ilan ettik, yine 2’ncisini Ocağın 15’inde itiraz sonuçlarını kesinleştirerek hasar tespitlerinin ilanını gerçekleştirdik. 2’nci ilan edilen Genel Hayata Etkililik Kararı alınan ilçelerimizde itiraz başvurularının son tarihi olan Şubat 21’de itirazlar bitti, bunların da itiraz hasar tespit çalışmaları şu an devam etmekte.

Hasar tespit çalışmalarımızın sonucunda 183 bin 484 binada hasar tespit çalışmamızı neticelendirdik; bunların içerisinde 100 tane acil yıkık, 618 tane ağır hasarlı, 660 tane orta hasarlı, 7,671 tane az hasarlı, 174 bin 435 tane de hasarsız bina tespitini gerçekleştirdik. Bağımsız birim olarak baktığımızda da acil yıkıklarda 1,088, ağır hasarlılarda 3,944, orta hasarlılardaysa 6,617 tane bağımsız birime denk gelen bir hasar tespiti söz konusu.

Hasar tespit çalışmalarımızı yapmış olduğumuz yerlerden birer resim koymaya çalıştık buraya; bu bölge Bayraklı, Manavkuyu ve Adalet mahallelerinin olduğu yerde, en büyük hasarın olduğu ve bizim proje çalışma alanlarımızın içerisindeki bir bölge, bu da yine yıkılan yan yatan binalardan görüntüler. Bu bölgeler içerisinde yıkılan binalar, acil yıkılması gereken binalar ve ağır hasarlı olan binaların bir küme halinde bulunduğu yerlerdeki Bakanlığımızca yapmış olduğumuz -o depremin ilk anından itibaren yapmış olduğumuz- çalışmayla 71 tane binanın tespitini yaptık ve bunların yıkımlarını gerçekleştirerek buradaki proje alanlarımızı da oluşturmuş olduk.

Deprem esnasında yıkılan 4 tane binanın; bunlar Doğanlar, Emrah, Rıza Bey Ve Yağcıoğlu apartmanları bunların enkazlarını Menemen’de bulunan Koyundere yıkım sahasına götürdük, diğer binaları ise Kemalpaşa Sütçüler bölgesinde bulunan enkaz döküm sahasına götürdük. Burada yaklaşık bu 71 binadan 8 bin kamyon enkaz çıktı, 85 bin metreküp civarında bir atık, bunların da enkaz içerisinde bulunan kıymetli eşyaların kolluk kuvvetleri vasıtasıyla aranarak onlara teslim edilmesi ve hak sahiplerine teslim edilmesi de ilgili işlemde hâlen devam etmekte.

Yıkılan bölgelerimizden, proje alanlarımızdan örnek verecek olursak Barış Apartmanı'nın bulunduğu bölge 1'inci proje alanımız olarak görülüyor; 2'incisi Petrolcüler Sitesi'nin bulunmuş olduğu bölge; bu Rıza Bey Apartmanı'nın bulunduğu, Rıza Bey Apartmanı'yla eşleşen 3'üncü proje alanımız burası. Şu en başta görülen Rıza Bey Apartmanı; hemen yanındaki enkazı, şurası onun temelinin bulunmuş olduğu yer.

Biz ağır hasarlı binaların tespitlerini yaptıktan sonra, bunların işlemleri, tebligatları bitirildikten sonra, bunları YİKOB'a gönderiyoruz ve bunların yıkım işlemlerinin ihalelerinin YİKOB tarafından yapılmasını sağlayacağız, aramızda kurmuş olduğumuz koordinasyonla tespitleri biten binaların yıkım işlemlerini YİKOB tarafından yürütmeye çalışıyoruz.

Burada görmüş olduğunuz, bizim proje alanları. Aşağı yukarı hepsi Bayraklı ilçesinin içerisinde bir bölgede bulunuyor, Barış Sitesi'nin olduğu bölge, 7 tane proje alanımız var böyle. Bunların yapım işleri de birinci proje alanı bölge 1 olarak, ikincisi 2 olarak, üçüncüsü 3, 4, 5, 6, 7 de bir paket hâlinde yapım işine başlandı.

Bakanlığımızca belirlenen bu proje alanlarında, birinci proje alanında mevcutta 238 konut bulunuyordu, burada 228 konut üretilecek. İkinci proje alanında mevcutta 140 konut bulunuyordu, yine 140 konut üretebiliyoruz. Üçüncü proje alanı, Rıza Bey Apartmanının olduğu bölge, en büyük alan burası, yaklaşık 70 dönüm civarında bir alan. Burada 1.020 konut bulunuyordu, 910 konut üretiliyor. Dördüncü proje alanında 28 konut vardı, 28 konut üretebiliyoruz. Beşinci proje alanında 45 konut bulunuyordu, burada 40 konut üreteceğiz. Altınca proje alanında da 56 konut bulunuyordu, burada yine 56 konut üretebiliyoruz. Yedinci proje alanında da 42 konut vardı mevcutta ve burada 42 konutu üretebileceğiz.

Bu proje alanlarımızla ilgili aynı zamanda buradaki inşaatlara başlayabilmek için planlama çalışmalarını da bitirmek durumundaydık, bunlar Bakanlığımız tarafından bitirildi. Şubatın 24'ünde bunlar askıdan indirildi, itirazlar vardı, itirazların değerlendirilmesi üzerine Bakanlığa gönderdik bunları da.

Bu Barış Sitesi'nin olduğu bölgedeki projenin –inşallah- bitiminden bir görüntü bu, proje görseli olarak. Burası ikinci proje alanı, burada kazı çalışmaları devam ediyor. Bu bölgede de Şubatın 19'unda askı süreci bitirildi, ruhsat işlemleri de bitirildi, çalışmalar devam ediyor. Bu da ikinci proje alanından bir görüntü, inşaatlarımızı zemin artı 5 kat olarak gerçekleştireceğiz inşallah. Dediğim gibi, şu an kazık çakma işlemleri devam ediyor. Örnek verecek olursak mesela, şu 4 tane blokta yaklaşık 1.000 tane kazık çakılması söz konusu, şu an o işlemler devam ediyor.

Burası Rıza Bey Apartmanı'nın olduğu en büyük proje alanımız, dediğim gibi 70 dönüm civarında bir alan. Burada da plan çalışması Bakanlık tarafından devam ediyor, son aşamaya geldi, bunu da askıya çıkaracağız yakında.

Bayraklı ilçesinde bulunan 4, 5, 6, 7 no.lu proje alanları toplu bir şekilde ihale edildi, bunların da Şubatın 24'ünde askı işlemleri bitti. Burada da inşaat çalışmaları devam ediyor. Bu da 4 ve 5 no.lu proje görsellerinden birer örnek, burada da toplamda 58 adet bağımsız konutun yapılması söz konusu. Bu binaların hepsinin altında otopark da olacak, açık otopark olan kısımlar da var ama bodrumda otoparklar da var. Beşinci proje alanımızın da görmüş olduğunuz üzere görselleri böyle olacak inşallah. 6 ve 7 no.lu proje alanlarımızın görselleri de bu şekilde.

Bu süreç içerisinde 7 proje alanında kira yardımına müracaatta bulunan 1.218 malike 5 milyon 23 bin liralık bir kira yardımında bulunduk, 160 kiracıya da 387.500 lira gene destekte bulunduk; toplamda 5 milyon 143 bin 774 lira ödeme gerçekleştirdik ve bu kira işlemleri hâlen devam ediyor.

Bayraklı ilçesinde ve diğer ilçelerde bulunan ağır hasarlı binaların proje alanlarının dışında ağır hasarlı olan vatandaşlarımızın hak sahiplerinin hakların da verilmesi için şu an şehir hastanesinin yanında bulunan yaklaşık 375 hektar büyüklüğündeki bir alanı rezerv alan olarak tespit ettik. Burada da ilk etapta 397 konutun ihalesi yapıldı, nasip olursa, bu ay içerisinde yaklaşık 3.500 konutun ihalesi tamamlanacak. Yani bu ay içerisinde 3.100 konutun daha ihalesi bitirilecek ve burada da 3.500 konutun yapımıyla ilgili işlemler devam ediyor.

Bu alanla ilgili de plan çalışması bitti, askı işlemleri bitti, indirildi, bazı gelen talepler vardı onları da Bakanlığa ilettik, Bakanlık onları da değerlendirecek.

Burada görmüş olduğunuz yansıda ruhsat çalışmalarından bahsettik. Burada bütün alanlarda inşaatlarla alakalı 20 tane yapı ruhsatını düzenledik, ruhsatlı olarak başlamalarına izin verdik.

Tabii, bölgede bulunan vatandaşlarımızın konularla ilgili birçok sorusu vardı, bu sorular sadece bizim müdürlüğümüzü de ilgilendirmiyordu. Vatandaşlarımızın tek bir noktadan bu sorularına cevap bulabilmeleri için Sayın Valimizin talimatıyla müdürlüğümüzde “Tek Durak Ofisi” diye bir ofis oluşturduk. Burada, AFAD müdürlüğümüzden, sosyal hizmetlerden, bizim müdürlüğümüzden arkadaşlar, mesai saatleri içerisinde gelen vatandaşlarımızın her türlü sorusuna cevap vermeye çalışıyorlar. Eğer cevap verilemeyen bir şey olursa da bunu Bakanlıktan kendi aramızdaki koordinasyonla çözüp vatandaşlarımıza cevabı vermeye çalışıyoruz.

Bu çalışma -DASK’la ilgili de size bir bilgi vermek istedim, her ne kadar bizimi müdürlüğümüzden yürütülmesine de- Türkiye genelinde yapılan toplam 26.469 adet DASK ihbarının 23.204 adeti, bunu yüzdeye vuracak olursak yüzde 88’i İzmir için bu tarihlerde gerçekleştirildi. Bu 26 binin 24.923’ü, yüzde 94’nün incelenme süreci tamamlandı ve DASK tarafından 270 milyon liralık hasar tutarı ödemesi yapıldı. Bu da yapılan ödemenin yüzde 97’si İzmir iline ait.

Yaşanan deprem nedeniyle 2 tane davalık dosya bulunuyor DASK’tan aldığımız bilgiye göre. Yine, deprem tarihinde 635.055 adet yaşanan DASK poliçesi varken bu sayı 23/02/2021 tarihinde 690 bin adet poliçeye yükselmiştir, poliçelerde bir artış oldu. Bu da oransal olarak da yüzde 57’den yüzde 62 seviyesine -depremden sonra DASK’la ilgili sigorta oranı- yükselmiş oldu.

Arz ederim Sayın Valim.

İZMİR VALİSİ YAVUZ SELİM KÖŞGER –Teşekkür ediyoruz.

Müdür Bey’e sorusu olan vekilimiz var mı?

Buyurun.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Sunumunuz için teşekkür ediyorum.

Şimdi, sabahtan beri konuşuluyor, hani, 67 kilometre uzaklıktaki bir depremde böyle alüvyonel bir zemin ve yer altı su seviyesi yüksek, “eskiden bamyı tarlası” vesaire gibi konuşmalar yapılıyor. Ve hazır burası yıkılmışken, rant anlamında da binalar değerini yitirmişken, bunun fırsata dönüştürülmesi olası değil miydi? Yani kuzeyde rezerv alanı olarak gösterdiğiniz şehir hastanesinin yanında kayalık birim var -belki hazine arazisi var mı yok mu tabii bilemiyorum oranın imar durumu nedir ne değildir- ama cazibe merkezi olarak buranın seçilmesi, kayalık birimin seçilmesi daha doğru olmaz mıydı? Mesela, 2 no.lu projenin altına bin tane kazık temel yaptığınızdan bahsettiniz. Bir kazık temelin maliyeti ne kadar bunu çok merak ediyorum hani, bir katla kıyaslırsak, bir daireyle kıyaslırsak yani karşılaştırsak ne kadar? Mühendislik biraz hesap kitap işidir. Oralarda bu kadar kazık temel kullanarak yine, ısrarla aynı alüvyonel ve yeraltı su seviyesinin olduğu yere yapılaşmaya gitmek yerine neden rezerv alanı cazibe merkezi olarak düşünülmedi? Oraya, mesela, resmî binanın götürülmesi bir cazibe merkezidir, ulaşımın

götürülmesi ve komşuluk ilişkilerinin de korunması... Çünkü insanlar doğal olarak komşularıyla beraber oturmak ister, kendi mahallesinde oturmak ister. Elbette bu tür sosyolojik unsurlar da söz konusu ama bu neden düşünülmüyor, bunu merak ettim.

Teşekkür ediyorum.

İZMİR ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ ÖMER ALBAYRAK – Şimdi, şöyle Sayın Vekilim: Aslında biz sahada depremin hemen ardından çalışmalar yaparken şöyle çok büyük bir baskıya da maruz kaldık: “Bize evimizi mutlaka yerinde yapın ve verin.” Yani, vatandaşın bu söylemini de biz duymazdan gelemedik; onun için de yani bunun şimdi tekniğine baktığınız zaman, her yerde ev yapma, bina yapma imkânınız var aslında teknik olarak fakat bu, maliyetle alakalı bir şey. Demin, işte, kazıktan bahsettiniz; işte, bina maliyetinin yaklaşık yüzde 10’unu alan bir maliyet bu kazık işi ama 2019’da devreye giren bu yeni Deprem Yönetmeliği’ne göre alınacak tedbirlere göre, artık yapılacak olan her binada bu önlemlerin, bu tedbirlerin alınması gerekiyordu. Biz bunun için aslında... Hani, bu, şehirde çok konuşuluyor da ama emniyetli tarafta kalabilmek için -üzerimizde Bakanlık olarak çok da baskı olmasına rağmen- zemin artı 5 katı geçmeme konusunda Sayın Bakanımız da çok ısrarcı oldu. Emniyetli tarafta kalmak için böyle bir yöntem seçildi.

Rezerv alana gelince, rezerv alanda şu anda biz orada ilk etapta 3.500 konut yapacağız ama burayı bizim 8 bine kadar çıkarma şansımız var. Gelecek olan taleplere göre bunu 8 bin civarındaki konuta kadar çıkartabileceğiz ve burada aslında yeni bir kent oluşacak. Orada resmî kurumlar olarak da talepler söz konusu; onlar da değerlendiriliyor, projenin içerisinde var bunlar da. O anlamda, yani optimum bir şey yapmaya çalıştık aslında, onun için bu durum ortaya çıktı.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) - Sayın Valim, teşekkür ediyoruz bilgilendirme için.

Sayın Müdürüm, ben sunumunuz için size de teşekkür ediyorum.

Ben iki konuda bilgi almak istiyorum: Birincisi, bu yerinde dönüşümlerde 5’inci proje bölgesinde ve 3’üncü proje bölgesinde mevcut konut sayısından daha az miktarda konut yapılmış. İşte, 3’üncü bölgede 1.020 konut varken 910 konut yapılmış yani 110 konut eksik yapılmış gözüküyor. Bu eksik konutlarla ilgili kamulaştırma mı yapıldı, vatandaşın kendisi orada istemedi mi yoksa bunu nasıl çözdük, bu konuda bir bilgi almak istiyorum.

Bir de, depremde yıkılmış olan binalar, hasarlı olan binalar; bu çalışmaları yaptınız. Bunlarla ilgili istatistiki bir bilgi var mı? Yıkılma nedenleriyle, ağır hasar alma nedenleriyle ilgili istatistiki bir bilgi var mı? Bunlar ruhsatlı mı, ruhsatsız mı? Bu konuda bilgi varsa bunu özellikle almak isterim.

Teşekkür ediyorum.

İZMİR ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ ÖMER ALBAYRAK – Sayın Vekilim, şöyle: Birinci sorunuz...

İZMİR VALİSİ YAVUZ SELİM KÖŞGER – Ben cevaplayayım istersen.

Bir binada 50 dairesi olan mal sahipleri var, onların sadece birine proje alanında daire verilecek; farazi 50 dairesi varsa 49’unu “rezerv alan” dediğimiz yerden alacaklar. Yani, onlar proje alanından sadece 1 tane hak sahibi ediliyor. 1’den çok dairesi olan... Yani, 11 dairesi olan var, 4 dairesi olan var; onlar sadece 1’ini proje alanından alacaklar, diğer daireleri başka alandan alacaklar. O, mükerrerlikten kaynaklanan bir durum.

İZMİR ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ ÖMER ALBAYRAK – Evet. Yani “hak sahipliği” diye bir konu var, bu hak sahipliğini AFAD Müdürlüğümüz yürütüyor. “O yer” diye bir kavram var; o bölgenin içerisinde eğer sizin 2 tane eviniz varsa, bir tanesi hiç hasar almamış, diğeri hasar almışsa sizi orada “hak sahibi” olarak tanımlamıyor. Yani, mevzuattan gelen bir durum söz konusu. Mesela orada

5 tane evi olan vatandaş var, o 5 tane evi olan vatandaşa biz 1 tane oradan ev vereceğiz hak sahipliği konusunda. Kimsenin diğer 4 evini de gasbetmiyoruz; oradaki arsa paylarının değerlerine mutlaka bakılacak, onlara da rezerv alandan, onun karşılığında, bedeli mukabilinde oradan ev, konut verilecek.

İZMİR VALİSİ YAVUZ SELİM KÖŞGER – “O yer” kavramı tam anlaşılmadı. Şimdi, Afet Kanunu’ndan kaynaklanan bir şey var: O yerde 2’nci bir daireniz varsa ve sağlam kalmışsa depremde yıkılan dairenize hak sahibi olamıyorsunuz. Yani, muhtemel ki...

NECİP NASIR (İzmir) – Yan ilçede varsa olur.

İZMİR VALİSİ YAVUZ SELİM KÖŞGER – Yan ilçede varsa oluyorsunuz.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – O ilçede...

İZMİR VALİSİ YAVUZ SELİM KÖŞGER – Bayraklı’da ikinci bir daireniz var ve sağlam kalmışsa hak sahibi olamıyorsunuz ama Bornova’da varsa...

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Diyelim ki senin bir yanın Bornova, diğer yanın Bayraklı. İki yanda da evin varsa hak sahibisiniz ama aynı ilçede olunca olmuyor.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Oraya dokunuyorsa ötekine de dokunur zaten.

İZMİR ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ ÖMER ALBAYRAK – Bu yıkılan binalarla ilgili de şöyle bir bilgi vereyim: Bu binaların hepsi ruhsatlı binalar, hepsinin ruhsatı var bu binaların ama hepsi 2000 yılından önce yapılmış olan binalar bunlar. Tabii, özellikle 99 depreminden sonra mühendislik tedbirleri anlamında yönetmeliklerin, tedbirlerin gelişmesinden sonra inşaat yapım tekniği, şekli de değişti. O şartlarda inşaat yapmak tabii ki o yıkılan binaların özelliğine göre bir bina yapmak şimdi mümkün değil, yeni deprem yönetmeliklerine göre yapmak icap ediyor ama bu yıkılan binaların hepsi ruhsatlı binalar.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – İmar barışına müracaat eden var mı bunların içinde?

İZMİR ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ ÖMER ALBAYRAK – Yok, hepsi ruhsatlı binalar, belediyeden inşaat ruhsatlarını almış binalar, öyle yapılmış binalar?

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Peki, teşekkür ederim.

NECİP NASIR (İzmir) – Hepsi 1975 yönetmeliği değil mi Sayın Müdürüm?

İZMİR ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ ÖMER ALBAYRAK – Evet, deprem yönetmeliği.

İZMİR VALİSİ YAVUZ SELİM KÖŞGER – 1999 depreminden önce yapılmış binalar çoğunlukla.

BAŞKAN RECEP UNCÜOĞLU – Tam bahis bu noktadayken, bizim elimizde şöyle bir bilgi var Değerli Müdürüm: Yapı Denetim Sistemi’ne tabi olmuş binalardan hiçbirinin Bayraklı’da deprem sonucunda yapısal hasar almadığı bilgisi var yani az hasarlı olup normal sıva çatlakları ya da bahçe duvarları, bacı, çatı gibi taşıyıcı olmayan unsurlardaki hasarlar haricinde, orta hasar ya da ağır hasar diye nitelendirebileceğimiz yapısal hasar almadığına dair bir bilgi var. Yani yapı denetim 2012’den sonra uygulandığından bu yana Bayraklı’da yapı denetime tabi olarak inşa edilmiş yapıların bu depremde hasar almadığı bilgisini Bakanlık yetkilileri bizle paylaşmıştı. Bu konuda bir bilginiz varsa detaylı verebilir misiniz?

İZMİR ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ ÖMER ALBAYRAK – Sayın Vekilim, dediğim gibi, binaların hepsi 2000 öncesi yapılmış binalar, bizim yapmış olduğumuz bu hasar tespit çalışmalarında da orta hasarlı, ağır hasarlı olan yapı denetim hizmeti almış, 2010 yılından sonra yapılmış bir bina yok; bu, net yani.

BAŞKAN RECEP UNCÜOĞLU – Teşekkür ederim.

İZMİR VALİSİ YAVUZ SELİM KÖŞGER – Tabii, burada şunu da -bu soruyu daha tavzih edici bir hâle getirmek için- unutmamak lazım: Bu deprem İzmir’in depremi değil ve şiddeti 6,6-6,4 büyüklüğünde bir şiddette 47 kilometre açık denizde olmuş bir deprem. İzmir’de bina yapılırken 7-7,5 şiddetine bir depreme ve İzmir’in kendi canlı fay hatlarının kırılacağını hesap ederek yapmak lazım bundan sonraki yapılacak inşaatları. O anlamda yani İzmir depremi olsaydı, İzmir’de bir fay hattı kırılıyorsa, 2010’dan sonra yapılan binaların ne kadarı hasar gördü, onu bilmiyoruz.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Geçtiğimiz günlerde aktif fay bulunarak imara kapatılan bir yer vardı, onunla ilgili de Bakanlığın bir açıklaması oldu. Bayraklı’nın coğrafi olarak hangi bölgesinde kalıyor? Bakanlığın da yaptığı çalışmayla aktif bir fay tespit edildi ve o kısımda da bunlar planlara işlenerek yapılaşmaya kapatıldı. O kısım ne tarafta kalıyordu? Bayraklı’ya mesafesi nedir?

İZMİR ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ ÖMER ALBAYRAK – Rezerv alanla ilgili böyle bir şey söylediler. Bu çalışma yapıldı ve o “zone”un geçtiği taraf yeşil alan olarak bırakıldı. Bunun aktif olmayan bir fay olduğu da belirlendi ama o bölge gene de yapılaşmaya açık tutulmadı, yeşil hat olarak bırakıldı.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Onun yeri neresiydi?

İZMİR ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ ÖMER ALBAYRAK – Şehir Hastanemizin üst tarafında, biraz önce bahsettiğim 3 milyon 800 metrekairelik alanımız var ya, o bölgede bir fay hattının olduğu söylendi rezerv alan olarak seçilen yerde. Bakanlık, onun üzerine, bu çalışmaları biraz daha derinleştirdi. Onun için de buranın imar planının açıklanması da biraz gecikti ama oradaki fayın aktif bir fay olmadığı, her ne kadar öyle olsa da o hat tamamen yeşil alan olarak, sosyal donatı alanı olarak bırakıldı.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Rezerv alanının kuzeyinde kalan bir hattan bahsediyoruz.

İZMİR ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ ÖMER ALBAYRAK – Evet.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Tamam, teşekkür ediyorum.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Öncelikle sunumunuzdan dolayı teşekkür ediyorum.

Tabii, bu İzmir depremi İzmir’e ait olmasa bile bir model yani böyle bir şeyle karşılaştığımız zaman nelerle muhatap olacağımızın en bariz örnekleri. Ben öncelikle tabii hem psikolojik açıdan hem de AFAD’ın yaptığı bu ilk müdahaleleri ve sizlerin tespitlerini de saygıyla karşılıyorum ve tebrik de ediyorum.

Şimdi, tabii, ben inşaat mühendisiyim. Şimdi, dediniz ya bu, 5 katlı binalarda bile şu an kazık temeller çıktığından bahsediyorsunuz ve de uyguluyorsunuz. Bunun paralelinde bu rezerv alanda da mesela aynı zemin mi çıktı, orada da mı, rezerv alanda da mı kazık temeller yapacaksınız?

Üçüncüsü, şimdi, Yapı Denetim Yasası çıktıktan sonra bile benim bildiğim kadarıyla –Oktay Bey daha iyi bilir, belediye başkanlığı yaptı bu bölgede- yani Yapı Denetim Yasası’ndan sonra alınan ruhsatlarda da size göre kazık temellerin olması lazım. Yani eğer bugünkü uygulamalarınızda varsa o dönemde Yapı Denetim Yasası çıktığı andan itibaren de ben hiç zannetmiyorum ki 8-10 katlı binalarda kazık temel olsun. Bunun sonucu şu: Bizi tam bir facia bekliyor demektir. Mesela şu an hemen kazık temelin sağında solunda gördük. Zaten yıkım alanlarının hemen kendi mevcut yerlerinde bu yapılaşmayı gerçekleştiriyorsunuz. Onun sağındaki solundaki binaların halini o zaman ben tahmin bile edemiyorum. Belki gördüğümüz kadarıyla yıkılan binalar daha çok mütemadi temel. Bırakın, yani olabilecek en kötü temel cinslerinden biri, radye temel bile değil ki o bile... Siz de bu kazıkların üzerinde muhakkak radye temel oluşturunuzdur yani bu kazıkların üzerine mütemadi temel oluşturmazsınız zaten. Onun üzerine de radye temeli yapıyorsunuz. Onun üzerine de radye temel yapıyorsunuz. Onun üzerine de perde yoğun sistemle herhâlde tünel kalıplarla veya başka bir konvansiyonel sistem de olsa yeniye göre

çok ciddi tedbirler alıyorsunuz. Bunun anlamı şu: Diğer binalarla ilgili çok hızlı tedbirler almanız lazım, çok hızlı yani bu temel bu kadar kötüyse. Şuraya yaptığınız uygulamalardan ben o sonucu çıkıyorum. Allah korusun, olası bir İzmir depreminde çok büyük bir felaketle karşılaşmamız hiçbir zaman sürpriz olmayacaktır ama bunu bir modelleme gibi düşünelim. Bakın, işte 117 kaybımız var. Yıkılan bina sayısı bir elin parmakları kadar. Allah korusun, bir depremde ben bunu şöyle, kendimce bir tarif geliştirdim ona, yani terörün yıkım gücü kadar depremin yıkım gücü de var. Eğer biz bu kadar şiddetle bu işin bilincine erişmezsek, bunu ciddiye almazsak bizi felaketler bekliyor demektir ama en azından şu anki uygulamalarıyla ben doğru yolda olduğumuzu düşünüyorum. Yani siz yaptınız, tamam, kazık temelle, radye temelle kurtardık gibi düşünmeyin. Onun hemen sağında solunda, 100 metre etrafındaki binaların ne hâlde olduğunu... Şimdiden etrafındaki insanları uyarmak lazım.

İZMİR ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ ÖMER ALBAYRAK – Sayın Vekilim, size şöyle bir açıklama getireyim, söylediğiniz: Şimdi, biz hasar tespit çalışmalarını yaparken sadece binanın bu depremden az hasar, orta hasar veya ağır hasar alıp almadığını gözlemsel olarak yaptığımız bir tespitle söylüyoruz fakat bu tespiti yaparken birçok binada da demin, biraz önce söylemiş olduğunuz gibi, binada yapısal olarak sıkıntılar olduğunu da gördük yani yapıda korozyon başlamış, yapıdan bazı başka fiziki bozukluklar var ama depremden kaynaklı değil bu, binanın yapısıyla alakalı sıkıntılar. Bu vatandaşlarımıza da biz bunu burada bırakmadık. Depremden hasar almamış ama onu orada bırakalım demedik. Bu vatandaşlarımızın çoğuna da yazılı olarak döndük. “Bakın, binanızın risk analizini yaptırın, risk tespitini yaptırın, ondan sonra da binanızla ilgili gerekli olan kararı alın.” diye kendilerine resmî yazılarla da bildirimde bulunmaya çalıştık. Yani bu söylediğiniz önemli bir şey ama herkesin sahip çıkması gereken bir konu bu. Yani sadece bu bizim altından kalkabileceğimiz bir şey değil yani. Çünkü biz sahada orta hasarlı olarak tespit ettiğimiz binayla ilgili bile vatandaşı binasını yıkıp da tekrar yapma konusunda ikna etmede oldukça zorlanıyoruz.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Bu doğru ama bir yerden başlamak lazım yani “Bu bina ilk depremde başınıza yıkılır, size mezar olur.” deyip çok net bir ifadeye bulunmak lazım. Rezerv alanlar oluşturmuşsunuz. En azından onunla beraber denir ki: “Gelin bu binaları yıkalım ama bak, rezerv alan var, oradan yer tahsis edelim.” Yani dönüşüme felaket başımıza gelmeden başlamamız lazım. Bakın, bugün 10 liraya mal ettiğimiz bir sistemi depremden sonra en az 100 liraya mal ederiz. Bunun bedeli bu ülkeye çok ağır olur. Dolayısıyla, Lütfi Bey hep “kaderimiz” diyor, ben de “Sataşma oluyor Sayın Valim...” Bizim Mecliste böyle sataşmadan söz alsın diye ben ona bu pası atıyorum. Dolayısıyla, önce tedbir, sonra takdir.

Teşekkür ediyorum.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Sayın Valim, teşekkür ederim.

Sayın Müdürüm, öncelikle, hepimize geçmiş olsun, yaptığımız çalışmalardan ötürü de ayrıca teşekkür ediyorum.

İZMİR ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ ÖMER ALBAYRAK – Sağ olun.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Sayın Valimin de ifade ettiği gibi, aslında beklenen İzmir depremi bu değildir; bu, İzmir’in yaklaşık 50-60 kilometre uzaklığında olan bir depremdi. Hâlbuki İzmir’de diri faylar var, bu fayların üretebileceği daha yüksek enerjili depremler bekleniyor. Ancak bu depremde yaşananlardan sonra Çevre ve Şehircilik Bakanlığının çok yoğun bir şekilde sadece Bayraklı değil, İzmir’in genelinde bir tarama yaptığını biz de basından takip ettik. Yine, Çevre ve Şehircilik Bakanlığından Komisyonumuza davet ettiğimiz ilgili bürokrat arkadaşlar da bunu ifade ettiler. Önümde çok kıymetli bazı veriler var, aslında bu verilerden biz Komisyon olarak da deprem bölgesinde yaşayan insanlar olarak da yararlanabileceğimizi düşünüyorum. O yüzden, elinizde bu soracağımız sorularla ilgili bilgiler yoksa isterseniz daha sona bize ulaştırabilirsiniz. Sizin yapmış olduğunuz çalışmada

İzmir genelinde 183.484 bina olduğunu ifade ediyorsunuz. Bunlardan acil 100 tanesinin yıkılması gerektiğini, yine, ağır hasarlı olan 618 bina tespit ettiğinizi, 660 tane orta hasarlı, 7,671 az hasarlı ve hasarsız da 174.435 bina olduğunu ifade ediyorsunuz. Bu çalışmaları yaparken sadece depremdeki zararlara yönelik çalışma mı oldu yoksa detaylı, hazır böyle bir sahaya çıktık, binanın cinsi, yapım tarihiyle ilgili biraz önce ifade ettiğiniz gibi bir helezon belirtisi var mı, kolonlarda, kirişlerde, özellikle kolonlarda, zemin katlarda kesilme var mı? Bunun gibi detaylı bir çalışma mıydı bu, yoksa sadece böyle bir yüzeysel, hızlı bir şekilde “Şu İzmir’i bir tarayalım, ağır hasar, orta hasar durumuna bakalım?” mı dediniz? Önce bununla ilgili bir cevap verirsiniz daha sonra bağlayacağım.

İZMİR ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ ÖMER ALBAYRAK – Şöyle söyleyeyim: Şimdi, bizim yaptığımız hasar tespit çalışması 7269’a göre mevzuatın bize yüklemiş olduğu hasar tespitini hemen yapıp çıkmamız gerekiyordu. Bu anlamda da biz aslında 215 bin bina taradık yani il genelinde de 1 milyon 100 bin civarında bir yapının olduğunu düşünürsek biz bunun dörtte 1’ini neredeyse taramış durumdayız. Bu binalarda baktığımız, bizim sadece gözlemsel olarak yapmış olduğumuz yani bunun eğitimini alan, inşaat mühendisi olan arkadaşlarımızın sahada yapmış olduğu çalışma bu, gözlemsel olarak yapıp işte, kolondaki, kirişteki çatlakların durumuna göre, binanın genel vaziyetine göre yapmış oldukları bir değerlendirme sonucu varmış oldukları kanaatleri aktardıkları çalışma bu. Daha detaylı bir çalışmaya geçebilmek için riskli yapı tespitinin yapılması gerekiyor ki bunu da yine Bakanlığımızın lisans vermiş olduğu firmalar var, bu firmalar aracılığıyla bunun yapılması gerekiyor. Eğer böyle bir işleme girilseydi bunun bitirilmesi ve bu tablonun çıkartılması mümkün olmayacaktı ama bu da bu tespit de hani bizim bu depremle ilgili yapmış olduğumuz az hasar, hasarsız, orta hasarlı veya ağır hasarlı verisi de bizim için çok kıymetli. O binaların genel durumunu yansıtan bir şey yani orta hasarlı bir binanın riskli yapı tespitini yaptığımızda zaten o binanın risksiz çıkması gibi bir şey söz konusu olamaz aslında ya da işte, az hasarlı olan bir binayla alakalı oraya gittiğinde arkadaşlar oradaki bina sahiplerine binanın depremle ilgili durumunu belki söylüyorlar ama binanın durumuyla ilgili de bilgi verdiler ama bu sadece, dediğim gibi, gözlemsel bir şey.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Şimdi, bu yaşadığımız depremlerle aynı zamanda biz yapı denetim sistemimizi de test ediyoruz. Mesela Elâzığ depreminde de bu konuşuldu, orada da yıkılan binaların hiçbirinin yapı denetimi geçirmeyen binalar olduğu ifade edildi. İzmir depremiyle ilgili de aynı ifadeler var yani yapı denetiminden geçmeyen binaların yıkıldığıyla ilgili. Şimdi, orta hasarlı ve ağır hasarlı dediğimiz binalar da bizim için önemli. Ağır hasarlı binalarla ilgili mesela hangi tarihlerde yapıldığıyla ilgili elinizde bir veri var mı? Bizim için son derece önemli bilgiler bunlar.

İZMİR ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ ÖMER ALBAYRAK – Ağır hasarlı binalar için mi?

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Türkiye’nin birçok yerinde de böyle bir veriyle maalesef karşılaşmıyoruz. Hazır burada böyle bir çalışma oldu, iyi de bir çalışma yapıldığını düşünüyorum, o yüzden ağır hasarlı binalarla ilgili, onların yapım yıllarıyla ilgili elinizde böyle veriler varsa burada söylemeyeabilirsiniz de daha sonra bizlerle paylaşabilirsiniz de.

İZMİR ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ ÖMER ALBAYRAK – Tabii tabii, aktarabiliriz ama dediğim gibi, bu ağır hasarlıların neredeyse tamamı 2000 öncesi yapılmış binalar.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Onlar da mı 2000 öncesi diyorsunuz?

İZMİR ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ ÖMER ALBAYRAK – Evet, evet.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Teşekkür ediyorum.

NECİP NASIR (İzmir) – Şimdi, İzmir’de hâlihazırda 1 milyon 120 bin 220 adet konut var. Bunların, İzmir’in yapı stokunun yaklaşık yüzde 65’i kaçak ve gecekondulardan oluşuyor, geri kalan yüzde 45’e yakın konut stokumuzun ise yüzde 55’e yakını deprem yönetmeliğini haiz olmayan ruhsatlı yapılardan oluşuyor. Yani biz genel itibarıyla İzmir’in yapı stokunu değerlendirdiğinizde İzmir’de oturulabilir sağlıklı konut oranı yüzde 20, hani sorunuza cevap olması açısından.

Şimdi, bu depremden sonra Bakanlığımızın yaptığı değerlendirme depreme yönelik hasarların sonuçları; az hasarlı, çok hasarlı veya ağır hasarlı mı diye. Aslında yapı stokunu bizim Komisyon olarak değerlendirmemiz lazım. Eğer o anlamda değerlendirecek olursak İzmir’deki sağlıklı konut oranımız yüzde 20 civarında.

İzmir’de 18.785 hektar kentsel yerleşke alanı mevcut. 8.648 hektar da kentsel gelişme alanımız var. 1.789 hektar da tercihli kullanım alanımız mevcut. İzmir’de kentsel gelişme alanında yaklaşık 622 bin adet konut yapılabilecek alan var. Bu hedefe yirmi yılda varıldığı öngörülerek eğer biz İzmir’i dönüştürmeye çalışırsak İzmir’de 31 bin adet konut yenilemesi yapmamız gerekiyor. Mevcut yerleşke alanlarındaki boş alanların konuta dönüşme stoku ise yaklaşık 200 bin konut. Bu hedefe yirmi yılda varılsa bizim İzmir’de, o demin ifade ettiğim, yüzde 20 sağlıklı konut dışındaki konutları dönüştürebilmemiz için yılda 10 bin tane konut yapmamız gerekiyor, İzmir’i dönüştürebilmemiz için, İzmir’in mevcut yapı stoğuyla. İzmir merkez kentte 5.903 hektar alanın kentsel dönüşüme ihtiyacı var, 5.903 hektar.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Sayın Bakanımız İstanbul’la ilgili “3 bin çok acil yıkılması gereken bina var.” dedi. İzmir’le ilgili de böyle bir ifade var mı?

NECİP NASIR (İzmir) – Va, var. İzmir’de şu anda tespitimiz 350 bin değil mi Sayın Müdürüm? 350 bin konutun çok acil aslında dönüştürülmesi gerekiyor.

Şimdi, Değerli Komisyon, demin Sayın Valim de ilk başlangıçta ifade etti, İzmir’de bu olan deprem İzmir’in depremi değil, bu Sisam açıklarında olan bir deprem. Aslında, şehir merkezinden geçen 17 tane fay hattına sahip bir coğrafyada bulunuyor İzmir ve İzmir’in yapısı itibarıyla sosyal ve kültürel yapısı itibarıyla da İzmir’liler kent merkezinde yerleşmiş durumdalar. Maalesef büyük oranda da bizim bu fay hatlarımız kent merkezinden geçiyor. İzmir’in hastane, okul ve buna benzer çok stratejik yapılarının büyük çoğunluğu da bu fay hatlarının üstünde. Maalesef tabii ki bu depremin oluşturduğu algı sonucu, bugüne kadar kentsel dönüşüme pek sıcak bakmayan İzmir kamuoyunun bu konuda olayı çok daha ciddiye alması nedeniyle İzmir’in acil bir şekilde dönüşümünü etkileyecek ve hızlandıracak düzenlemelerin olması gerekiyor. İzmir’deki planlamanın 1/1.000’lik ve vizyon planlarla olması nedeniyle çok farklı yapı uygulamaları var ama İzmir’in de bir farklı sosyolojik yapısı var. Kendi bulunduğu yerden -aynı zamanda Müzeyyen Hanım’a da bir anlamda onu ifade etmiş olayım- İzmirli kendi yetiştiği yerin dışında başka bir ülkeye gitmeyi bile tercih etmiyor. Örneğin, Bornova’da oturan Bornova’da yaşamayı tercih ediyor yani bir İstanbul gibi rezerv alanlar oluşturarak bir ilçede oturanı diğer tarafa götürmeniz mümkün değil. Bu anlamda, şu anda İzmir’de oluşan bu deprem algısıyla vatandaş dönüşüme çok yatkın. İzmir’de bugüne kadar 6306 sayılı Yasa’yla dönüşüm hiç yapılmadı. 2012-2013 yılında yaklaşık 6 milyon metrekare Bakanlık tarafından belediyelerin müracaatıyla 6306 sayılı Yasa’ya göre planlamalar onaylandıysa dahi bir türlü hayata geçirilemedi. Sadece 73’üncü maddeyle Büyükşehir Belediye Yasası’yla İzmir’de kentsel dönüşüm yapılmaya çalışıldı. Biliyorsunuz ki 73’üncü maddeyle yüzde 100 bir uzlaşma gerekli ama tabii ki bu sosyal olay -kentsel dönüşüm- burada yüzde 100 uzlaşma sağlamamız biraz mümkün değil, uzun zamana dayalı bir süreç gerektiriyor, öyle de oldu. Biz zannediyorum, yaklaşık 2012’den beri -ki 73’üncü madde 2005’te çıkmıştır- bugüne kadar sadece bin konutu dönüştürebildik. TOKİ’nin 20 bin konuta yakın yaptıkları var ama onlar sosyal konut yani çeperlerde yapılan sosyal konut. Bu anlamda, ben 73’üncü maddenin İzmir örneğinde olduğu gibi... Bir yerde de işin açıkçasını da konuşmak gerekiyor bu aşamada. Yereldeki siyasiler,

siyasetçiler kentsel dönüşümü bir risk olarak da gördükleri için pek sıcak bakmadıklarından dolayı 73'üncü maddeyi alarak günü daha sağlıklı geçirmeye çalışıyorlar. Bu anlamda, ben aslında bu iki başlılığın da ortadan kaldırılması gerektiğine inanıyorum. Yani bizim bu Komisyonun oluşturacağı sonuçlarda sadece bir 73'üncü maddeyle 6306 değil, kendine münhasır bir dönüşümü teşvik edici bir düzenlemenin olması gerektiğini düşünüyorum. Aksi takdirde kentsel dönüşüm sosyal bir projedir ve bu ile, ilçeye, bölgeye göre farklılıklar gösterir; zor bir uygulamadır, tabii ki bunun siyasi riskleri de büyüktür. Ama maalesef ülkemizde de şu anda olan, oluşacak depremin, afetlerin sonuçları da bizleri sürekli acılara boğmaktadır. Bu anlamda, burada, 73'üncü maddeyle de 6306'nın birleştirilmesinin gerektiğinin de bu vesileyle altını çizmek istiyorum.

Değerli vekilim, maalesef İzmir'deki yapı stokumuz bu. Planlamalarda revizyon planları hep yapılmış, tabii bu revizyon planları yapılırken o günün proje koşullarına göre yapılmış. Sayın Başkanım Bornova Belediye Başkanlığı yaptığı bu bölge aslında yeni yapılanmış bir bölge, Bornova ve Bayraklı'nın büyük çoğunluğu. Ama maalesef Değerli Komisyon üyeleri, ben inşaat mühendisiyim, içimizde meslektaşlarımız da var, bunun da Komisyonca bilinmesi gerekir, 1975 yönetmeliğinin düzensizliklerden kaynaklı, o düzensizlik hesabının olmaması, yumuşak kat tabir ettiğimiz katların olması nedeniyle de benim bir mühendis olarak kanaatim... Ki biz Kentsel Dönüşüm Genel Müdüğüyle sahada bizzat etriye sıkılaştırmasını yaptığını gördük, betonun sağlam olduğunu gördük ama o 1975 yönetmeliğinin getirdiği handikaplar, tasarım hataları ön plana çıkmıştı bana göre. Güçlü giriş, zayıf kolon ve yumuşak hatlardaki düzensizlik hesaplarının olmamasından kaynaklıydı aslında buradaki çöküntüler.

Tabii, bu bölge alüvyonlu bir bölge, ifade edildi, bamyta tarlası olan, zeminin uygun olmadığı, demin vekillerimin de dikkatini çekti gösterirken, böyle bir zeminde sadece mütemadi temelle 8 katlı, bodrum katı da olmayan binalardı bu çöken binalar.

Şimdi, bütün bu hatalar, zeminin gevşekliği, konstriktif hatalar, yönetmeliğin hataları bir araya gelince maalesef o ivme katsayısı ki biz statik hesaplarda 0,40 alırız, 0,10'larda yansıdığı hâlde o spektrum katsayısı bu zayıf zeminde böyle bir sonucu doğurdu; bunu da paylaşmış olayım.

Teşekkür ediyorum.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, Necip Bey sunuş niteliğinde bir konuşma yaptı, teşekkür ediyoruz.

Tabii, yalnız “konut” dedi. Aslında binadan bahsetti zannediyorum sayıları verirken. Dolayısıyla yüzde 65'inin kaçak yapı olduğunu, kaçak bina olduğunu ifade ettiler. Doğru olabilir, bilmiyorum, rakamların, verilerin kaynağı nedir bilemem ama şunu da belirtmek lazım yani şunu da düzeltmek veya belki de ayırtılandırmak lazım: Bir kere şu soru geliyor akla yani bu yüzde 65'i kaçak olan yapılaşmanın yapı kayıt belgesi niye verilmedi? Yani bunlar madem bu kadar çok depremde riskliydi vesaire, böyle bir tedirginlik, böyle bir dehşet bir durum tespiti yaparken yapı kayıt belgesi de verilmemesi gerekiyordu; bir.

İkincisi, kaçak yapılan büyük bir kısmı imarlı alanlarda, imarlı yapılaşma, ruhsatlı yapılaşmalar değil, bunlar şehrin kenar ve çevre mahallelerinde tek katlı ve 2 katlı yapılaşma ve seçimden seçime de üstüne 1 kat ilavesiyle giderek büyüyen bir durum ortaya çıkmış durumdadır ve çoğu da, tamamı neredeyse, hemen hemen tamamı şu anda yapı kayıt belgesi, imar barışı nedeniyle almış durumda. O nedenle, ikincisi, hastanelerin, bazı okulların fay hattı üzerinde olduğunu ve bunun doğru olmadığını söylerken şu tespiti de yapmak lazım: Bayraklı Şehir Hastanesinin hemen dibindeki rezerv alanı fay hattının da üzerinde rezerv alanı olarak ilan edilip orada yapılaşma yapılıyor. Yani bir konu üzerinde eleştiri getirirken aynı eleştiriye kendinizin maruz kalmaması gerekir diye düşünüyorum.

Şimdi, benim sorularım var aslında. Şöyle ki: Mesela depremde hasar almış yapıların bulunduğu özel mülkiyet olan bu arsaların rezerv alan ilan edilmesinin yasal dayanağı nedir diye sormak isterim. Depremde yıkılan ve hasar gören alanın yerinde dönüşüm yapılması gereken alan olması gerekirken bu bölgenin rezerv alanı ilan edilmesindeki kriterler nelerdir. Yani şimdi depremde yıkılan binaların olduğu yeri bir kanuna dayandırarak alıyorsunuz, sonra buraya “rezerv alan” diyorsunuz. “Rezerv alan” dediğiniz yer, normal yapılaşma ve mülkiyet olan alanlar üzerinde değildir, başka bir alan vardır, “rezerv”in adı bile oradan gelir. Yani ihtiyaç duyulduğunda kullanılmak üzere bir alandır rezerv alan ama şehrin içinde 7 tane proje alanına “rezerv alan” deniyor çünkü buralar özel mülkiyet ihlaliyle alınıyor.

Bakın, Bakanlık tarafından ilan edilen bu 7 proje alanında normalde 8 kat olan imar planında şimdi 5, artı, 1 kat; zemin, artı, 5 kat inşaat izni veriliyor, bu neden? Yani bu kazanılmış hakkın ihlali olarak değerlendirilmiyor mu?

Bir başka sorum İzmir şehrini ilgilendiren 100.000’lik ve 25.000’lik planlar yapılırken Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından planın bütünlüğü ilkesi sebebiyle proje alanı için mesela İzmir Büyükşehir Belediyesi yetkililerine hiç danışıldı mı? Not alın, isterseniz ben... Sonra çok uzayacak çünkü yani belki kısa kısa... Ben bunları aslında soru önergesi olarak da Sayın Bakana yönelttim bu şeyle ilgili, yeni daha. Mekânsal Planlar Yapım Yönetmeliği’nin 21’inci maddesinin (6)’ncı fıkrasında “Onaylı jeolojik-jeoteknik veya mikrobölgeleme etüt raporu bulunmayan alanlarda imar planları hazırlanamaz.” deniyor. Bakanlığın söz konusu yönetmelik hükmüne aykırı 1/100.000 ölçekli çevre düzeni plan değişikliği ve 1/25.000 ölçekli İzmir Büyükşehir Bütünü Çevre Düzeni Planı değişikliği onaylamasının nedeni nedir yani bunun normalde yapılamaması gerekirken jeolojik ve jeoteknik veya mikro bölgeleme etüt raporu olmadığı alanlarda?

Bir başka sorum... Hepsini sormuyorum, atlıyorum önem düzeyine göre. Mesela depremde en çok zarar gören alanda zeminin alüvyonlu olduğu kabul ediliyor. Bu nedenle zemin etüt raporları önem taşıyor tabii ki. Proje alanında, eğer yapılmış ise zemin etüt raporları kamuoyuyla paylaşılacak mıdır? Kaç metre, kaç adet sondaj yapılarak zeminlere karar verilmiştir? Mesela deprem tüm Bayraklı genelinde etkili olmuş ve toplamda 652 bina ağır hasar almışken 7 proje alanının neye göre, hangi kriterler dikkate alınarak seçildiği bilinmemektedir. Proje alanındaki binalar hangi bilimsel kriterler gözetilerek 7269 ve 6306 sayılı kanunlara tabi kılınmıştır? Bunların nedeni, rant bölgesi olan lokasyonlarda Anayasa’daki mülkiyet hakkına aykırı olarak 6/A maddesine işlerlik ve uygulama alanı kazandırmak mıdır?

Bir başka sorum: 6306 kentsel dönüşümün 6/A maddesi vatandaşa ait tapuların hazineye devredilmesini, vatandaşın mülkünde idarenin istediği gibi tasarrufla bulunmasını sağlamaktadır. Bu durum, sonuç itibarıyla mülkiyet hakkına ve Anayasa’ya bir aykırılık teşkil etmiyor mu? İdare ancak ve ancak kanunlarla öngörülen şekilde kamulaştırmayla, ivedi durumlarda kamulaştırmaz el atmayla, satın alma veya takas, trampayla mal edinebilir. Proje alanındaki örnekler vatandaşın mülkiyetini hazineye geçirip, istediği gibi plan proje üretilip ardından ihaleyle vatandaşın malının vatandaşın satılması durumunu ortaya çıkarmıyor mu? Vatandaş kendi istediği kişiyle, ekiple neden kendi inşaatını yapamamakta? Bu konuda bir açıklamanız var mı? Mülkiyet ve eşitlik hakkına bir aykırılık yok mudur burada sizce?

Proje alanında binaların bir kısmı 7269 sayılı Yasa, bir kısmı ise 6306 sayılı Yasa’nın 6/A maddesine göre yıkılmıştır ancak daha sonra tüm tapulara 7269 ve 6306 sayılı şerh konulmuştur, işlenmiştir. Bu hangi kriterlere göre işletilecektir?

İki sorum daha var, fazla zamanınızı almayacağım. Deprem anında DASK’ı olmayan daire sahibinin hak sahibi yapılmayacağı hükmü vardır. Elâzığ depreminde bu hükmün uygulanmasından vazgeçilmiştir. İzmir depreminde de benzer bir uygulama yapılacak mıdır?

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Sayın Vekilim, daha İl Sağlık Müdürlüğümüzün sunumu var, program sarkıyor.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Son sorum, bitiriyorum.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Şu an zaten geçtik süreyi. Sağlık Müdürlüğünü de hesaba katarsak...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Necip Bey’in konuşma süresinin yarısı kadar daha gelmedi benim sorularım. Sayın Başkanım, bitiriyorum, son soru. Bakın, bu konuşmalar olmasaydı...

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Sayın Vekilim, soruların yoğunluğu ve soruların cevaplanmasını dikkate alarak bu uyarıyı yapıyorum.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Not alıyordur, zaten yazılı da verebilir.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Yazılı da verebilir, evet.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Yıkımı resen gerçekleştirilen binaların enkaz bedelleri vatandaşlara ödenecek midir? Yıkım ihalesini alan firmalar ve ihale şartnameleri neden kamuoyuyla paylaşılmamaktadır?

Çok spesifik bir başka konu: Biliyorsunuz, riskli yapılara yönelik dönüşüm projeleri çerçevesinde taşınmaz maliklerine ait mevcut inşaat alanının 1,5 katına kadar olan yeni inşaat alanlarında yapılacak konutlara ilişkin inşaat taahhüt işlerinde katma değer vergisi yüzde 18’den yüzde 1’e düşürüldü. Sorum şu: 1,5 katın dışında, mesela 2 kat olduğunda, o yüzde 1’lik katma değer vergisi ilk 1,5 kat için yüzde 1, sonraki 0,5 kat için yüzde 1’in üzerinde yüzde 10 artı yüzde 18 mi? 1,5 katı geçtiği anda, ne kadar olursa olsun tamamı yüzde 18 midir? Bu belirsizlik... Birçok kişi tarafından, hatta maliye tarafından bile henüz işlem yapılamıyor çünkü o barem uygulaması gibi mi uygulama yapılacaktır? Bir netlik var mı bu konuda onu da sormak isterim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Soruların yoğunluğunu dikkate aldığımızda İl Müdürlüğümüz bunlara yazılı cevap verecek zaten sorulara, daha önce de ulaştım.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Ulaş Karasu Sivas Milletvekilimiz, buyurun.

ULAŞ KARASU (Sivas) – Teşekkür ediyorum.

Kısa tutacağım. Yapılan tespitlerin gözlem yoluyla yapıldığını belirtti Müdürüm. 183.484 bina da bu şekilde gözlem yapılmış, merak ettiğimiz gelirken de arkadaşlarla konuştuğumuz bir konu var. Bu bölge aynı zamanda gökdelenler bölgesi. Gökdelenlerin zeminlerinde ve binanın kendisinde herhangi bir denetim yapıldı mı? O bölgede, gökdelenlerde bu depremle birlikte herhangi bir hasar tespit edildi mi? Bunu merak ediyorum.

İZMİR ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ ÖMER ALBAYRAK – Onu hemen söyleyeyim isterseniz, Bayraklı ilçesinin tamamı elden geçirildi, onlar da dâhil olmak üzere.

ULAŞ KARASU (Sivas) – Herhangi bir hasar?

İZMİR ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ ÖMER ALBAYRAK – Yok.

ULAŞ KARASU (Sivas) – Oluşmadı. Şöyle, 6-6,9 arasındaki depremler “şiddetli depremler” olarak, 7-7,9 arasındaki depremler ise “çok şiddetli depremler” olarak tanımlanıyor. Yani, bizim şu anda yaşadığımız birçok deprem aslında şiddetli deprem sınıfına giriyor yani biz çok şiddetli depremleri yaşamadık. Bunları yaşadığımızda, yani yapılan bu binalar ortalama kaç şiddetinde bir deprem için planlanıyor?

İZMİR ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ ÖMER ALBAYRAK – Şimdi şöyle, oradaki zemin etütleri demin soruldu. Bizim, mesela yapmış olduğumuz projelerin hepsinde depremin enkazının kaldırılmasının ardından hemen zemin etüt çalışmalarına başladık biz. Projelendirmeler de bütün statik hesaplar da o projelendirmeye göre yapıldı yani ben şu aralıklarda diye söyleyemeyeceğim ama oradaki zeminin durumuna göre statik çalışması yapılıp bitirildi.

ULAŞ KARASU (Sivas) – Bir de bu ihalelerin tamamı 21/B ile yapıldı, doğru mu?

İZMİR ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ ÖMER ALBAYRAK – Şimdi ihaleleri Toplu Konut İdaresi Başkanlığı yaptı, ihalelerle ilgili inşaatların teknik boyutuyla ilgili kısmı o...

ULAŞ KARASU (Sivas) – Şu önemli, burada, sonunda evleri yıkılan vatandaşlardan belirli bir ücret alınıyor, doğru mu?

İZMİR ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ ÖMER ALBAYRAK – Şimdi şöyle, evleri yıkılan vatandaşlardan, hak sahibi olanlardan, iki yıl ödemesiz on sekiz yıl sıfır faizle geri ödeme yapılacak.

ULAŞ KARASU (Sivas) – İşte, şimdi metrekare maliyeti bu açıdan önemli yani ihaleler 21/B ile yapıldığı için davet usulüyle yapılıyor yani sonunda burada mal sahipleri bu parayı ödeyecekler. 21/B'yle yapıldığından dolayı burada ortalama metrekare maliyetleri kaç liradan oluştu, kaç liradan gitti?

İZMİR ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ ÖMER ALBAYRAK – Fiyatlarla ilgili şu an ben size açıklama yapamayacağım.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Bunlar Bakanlığın konusu, Bakanlığa sorun.

ULAŞ KARASU (Sivas) – Şimdi artık şöyle bir durum var. Onlara da sorduk onlar da cevaplamıyorlar bu konuyu.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Ya onları Bakanlıktan isteyin yani oranın konusu.

ULAŞ KARASU (Sivas) – Yani bununla ilgili de bir bilgi alabilirsek en azından bu kentsel dönüşüm maliyetlerini yaptırmak isteyen vatandaşlar açısından.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Ya, memur arkadaşın buna cevap verebilecek konumu yok.

İZMİR VALİSİ YAVUZ SELİM KÖŞGER – Şöyle belki, kısmen bir cevap vereyim isterseniz. Şöyle bir şey var yani bir kere bu evi yıkılan vatandaşlarımız DASK kapsamında sigorta paralarının tamamını alıyorlar. Bu normalde deprem sigortası malunuz yani bütün ülkelerde işleyiş şekli deprem sigortasını yaptırırınız, böyle bir doğal afet yaşandığında ne kadar değer beyan etmişseniz beyan ettiğiniz değer üzerinden sigorta karşılar, sizin zarar ziyanınız tazmin edilir. Şimdi, Türkiye’de bu uygulanmıyor yani İzmir DASK bölgesinde olduğu hâlde vatandaşın DASK’tan aldığı tazminatı tamamen kendisine kalıyor bir.

İkincisi, bu proje alanında ve rezerv alanında yapılacak olan hak sahipliğinde vatandaşlarımıza maliyet hesaplaması yapılacak. Sayın Bakanımızın ifade ettiği, bunun yarısı vatandaşın alınacak yani maliyetin yarısını, iki yıl ödemesiz, on sekiz yıl süreyle taksitle ödeyecek vatandaşlarımız yani vatandaşımızın hiçbirinin bir hak kaybı olmuyor. Proje alanında, zaten bütün vatandaşlarımız projeler alanında “Bize konutumuzu yapın, verin.” diyorlar ama bu mümkün olmadığı için rezerv alan oluşturuldu, rezerv alanda ilk planda 3.500 konut, yıkılan tüm hak sahiplerine aşağı yukarı oradan teklifte bulunulacak. Proje alanında yapılan konutların haricindeki vatandaşlar da arsaları kendi mülkiyetlerinde devam ediyor, isterlerse daha sonra orada kendileri konut veya başka bina üretiminde, bina inşaatında bulunabilecekler. Yani, dolayısıyla hiçbir vatandaşımızın hak kaybı olmadığı gibi tam tersi çok kolay şartlarda DASK sigortası da kendi ceplerinde kalmak üzere...

ULAŞ KARASU (Sivas) – DASK ücretini alabilecekler mi, faydalanabiliyor mu? DASK’tan ücretini alanlar bundan faydalanabiliyor mu faydalanamıyor mu?

İZMİR VALİSİ YAVUZ SELİM KÖŞGER – Faydalanacak, faydalanacak. Onda hiçbir şey yok, sıkıntı yok. Yani yüzde 50 indirim bütün vatandaşlara uygulanıyor, AFAD kapsamında olanlarda.

İZMİR ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ ÖMER ALBAYRAK – DASK ayrı bir şey.

İZMİR VALİSİ YAVUZ SELİM KÖŞGER – Yani normal şartlarda batı ülkesinde böyle bir afetle karşılaşıldığında ancak yaptırdığı sigortaya beyan ettiği değeri alabilirken vatandaş burada, sigortaya beyan ettiği değeri aldığı gibi devlet aynı zamanda vatandaşa bir imar yapıyor ve imalatın da yarısını almıyor, tekeffül ediyor devlet, üstleniyor. Yarı maliyeti de iki yıl ödemesiz on sekiz yıl faizsiz şekilde taksitlendiriyor yani ortalama inşaat maliyetlerini –burada inşaat mühendisleri var ben mühendis değilim ama- 2.500 lira civarında varsaysak bile metrekare...

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – 80 metrekare inşaat 200 bin TL.

İZMİR VALİSİ YAVUZ SELİM KÖŞGER – 200 bin TL, yani bunun 100 bin TL’sini alacak devlet, 100 bin TL’sini de iki yıl ödemesiz, on sekiz yıl geri ödemeli. Yıllık ödeme yaklaşık 7-8 bin lira mertebesinde bir şey olacak. Sabahleyin arz ettiğim gibi İzmir’de ev kiralrı 8-9 bin liralrı bulmuşken vatandaş eğer bu evi ikinci bir konutuya 6-7 bin liraya kiraya verdiği bir şeyden 800 lira taksitle ev sahibi olmuş oluyor. Yani son derece avantajlı bir şey, vatandaşların hiçbir şekilde hak kaybı yok. Yani devletimize teşekkür edilmesi gerektiğini değerlendiriyorum bu noktada, tabii vatandaşla birlikte bu iş yürütülüyor. Tedirgin olmaya gerek yok yani devlet hiç kimseye bir haksızlık, bir hakkaniyetsizlik yapmak niyetinde değil, olabildiğince vatandaşın avantajına, lehine olarak yorumlanıyor. Yani mevzuattan kaynaklanan durumları da birde işte demin sayın vekilimiz “o yer” kapsamını “ilçe sınırları” diyor, işte Bayraklı, Bornova. Bu aslında sizin çıkardığınız bir kanun, Meclisin çıkardığı bir kanun. Meclisin çıkardığı kanunda “o yer” kavramı var. Daha önce “o yer” kavramı Elâzığ-Malatya depremine kadar il sınırları olarak uygulanmıştı. Şimdi, daha vatandaşın lehine bir şekilde yorumladı Bakanlığımız, İçişleri Bakanlığı ve “o yer” kavramını ilçeye, ilçeye münhasır kıldı ve biraz kanunu zorlayarak birleşik ilçede varsa evi onu mağdur etmedi ama Bayraklı’da 4 tane dairesi var adamın, 2’si yıkılmış, 2’si yıkılmamış yani bunda da mevzuatı siz değiştirirseniz o da gene uygulanabilir. Yani burada benim kanaatim -yani bir şey olarak burada fikir teatisinde bulunuyoruz- vatandaşın bu konularda bilinçlenmesini sağlayabilmek için her yıkımda, her afette depremin ya da her afetin devletin tekeffül etmesi, devletin üstlenmesi vatandaşın rehavete sevk ediyor yani vatandaşın can kaybı olanlar evet canı acıyor ama mal kaybı olanlar devlet tarafından tekeffül edildiği sürece bu konuda bir rehavet süregidiyor yani vatandaşın bundan bir kaybı olacağını idrak etmesi lazım değil mi? Yani onu bu şekilde değerlendirmek lazım diye düşünüyorum. Takdirlerinize sayın vekillerim.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Valim, öyle belirli bir rakam var mı?

İZMİR VALİSİ YAVUZ SELİM KÖŞGER – Şu an netleşen bir rakam yok, ihaleler devam ediyor, açık ihaleler bunlar.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – İhale bedeli üzerinden mi...

İZMİR VALİSİ YAVUZ SELİM KÖŞGER – Yani maliyet hesaplanacak, maliyetin yüzde 50’sini devlet alacak. AFAD konutları kapsamında böyle. Kentsel dönüşüm kapsamında olanlar var bunların içinde orada farklı bir statü var ama depremzedelerle müteaddit kereler hem Sayın Bakanımız hem biz bir araya geldik depremzedelerden bu yönde talepler geliyor. Kentsel dönüşümle AFAD arasındaki makası da kapatmak niyetinde olduklarını, bunu minimuma çekeceklerini yani vatandaşlarımızın mağduriyet yaşamaması için -kentsel dönüşümde faiz ve diğer başka şeyler var ya, kentsel dönüşümün de mamafih bazı avantajları var yani vergiden, stopajdan bazı muafiyetler var, KDV’den muafiyetler var artı on sekiz ay kira yardımı var vesaire- oradaki o şey hesaplanacak, vatandaşın minimum kaybıyla

olay kapatılmaya çalışılacak. Tamam, kerim devlet, devletin vatandaşına sahip çıkması lazım, devlet millet için var ama dediğim gibi, tekrar, vatandaşlarımızın da bu işin idrakine varmaları açısından bazı şeylerin de gerekli olduğunu değerlendiriyorum.

SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) – Teşekkür ederim Başkanım. Ben hem Valimize hem kurum müdürlerine ve bütün çalışanlarına gösterdikleri gayretten dolayı gerçekten çok teşekkür ediyorum. Biz de bire bir takip ettik, çoğu zaman da yanlarında olduk.

Benim sorum biraz farklı olacak. Depremden sonra -bu tüm müdürlükleri de içeriyor belki- vatandaşların yaptığı başvurular ya da yapılan itirazlara ilişkin bir istatistik çalışması yapılıyor mu? Daha çok da mahiyetine ilişkin öncelikli konuların ne olduğuna dair bir raporlama yapılıyor mu? Eğer yapılıyorsa -çünkü Komisyon çalışmalarımıza da çok etkisi olacak- bundan sonraki depremlerde bu başvuruların, bu itirazların azalması yönünde belki de bize bir ışık tutacak. Böyle bir bilgilendirme var mı, varsa da iletilebilir mi? Bunu merak ettim.

Çok teşekkür ediyorum.

İZMİR VALİSİ YAVUZ SELİM KÖŞGER – Teşekkür ederim.

Depremden sonra vatandaşlarımızla çeşitli platformlarda bir araya geldik, geliyoruz; kendileri de bir depremden mağdur olanlar platformu oluşturmuşlardı, sonra ona tüzel kişilik de kazandırdılar. Sorularını bize yöneltiyorlar, müdür bey de demin arz etti. Vatadaşın ihtiyaçlarına cevap vermek üzere tek Tek Durak Ofisi oluşturduk yani orada bütün kamu kurumlarının temsilcileri var. Vatadaşın hem sorusunu cevaplıyorlar hem de başvurularını alıyorlar; yapabilecekleri işlemleri de orada yapıyorlar. Vatadaşa devlet daireleri arasında gez, gel, git, bugün git yarın gel dememek için böyle bir şey geliştirdik.

Tabii, biz şu anda derenin içindeyiz, afetin içinde yüzüyoruz yani bu ilde 9 tane de üniversite var yani bu akademik çalışmaları, istatistik çalışmalarını biraz da onların yapması lazım. Şimdi önlerinde bir örnek olay var, gelip, oturup çalışmaları lazım. Burada depremde yıkılan evlerin yüzde kaç 2000 yılından önce yapılmış? Yüzde kaçının ruhsatı kaçak? Bunların yüzde kaçının demiri olması gereken seviyede değil, yüzde kaçının çimentosu deniz kumuyla yapılmış? Bunları oturup çalışması lazım. Yani her şeyi de bizden beklemeyin, üniversiteler falan da bu işin içine biraz katılması lazım yani bu bir fırsat aynı zamanda.

Ben heyete sonunda teşekkür edecektim. Sizin bir inisiyatif almanız ve Deprem Araştırma Komisyonu kurmanız çok kıymetli, çok değerli yani bunu araştırıyor olmanız hakikaten başlı başına bir şey; bundan sonraki çalışmalara ışık tutacak bir işi başlatmışsınız. Emeği geçenlere teşekkür ediyorum. Umarım sizin bu Deprem Araştırma Komisyonunuz bu yöndeki akademik çalışmaları da tetikleyecektir. Yani Türkiye'nin bütün üniversitelerinden gelsinler, burada şu anda bir laboratuvar var, bir örnek olay var. Yıkılan binalar niye yıkıldı, zeminde ne kadar sıkıntı vardı, temelde niye düzgün yapılmadı? Her şeyi gelip araştırınsınlar. Sosyolojik araştırma yapacak olanlar da gelsinler, vatandaşlarımızla burada muhatap olsunlar, biz de onlara imkân sağlayalım. Yani bu bir fırsattır, sizin bu yönlerde de harekete geçirmeniz lazım, o gücünüzün olduğunu değerlendiriyorum Sayın Başkanım. Üniversiteden de isteyin bunları, gelsin araştırınsınlar. Yani burada ne var, ne sıkıntı var, sosyolojik olarak ne oldu, ne çıktı ortaya, vatandaşın psikolojisi ne durumda?

SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) – Depremden sonraki en büyük talepleri nelerdir?

İZMİR VALİSİ YAVUZ SELİM KÖŞGER – Vatadaş hak kaybına uğramak istemiyor, herkes evinin metrekaresinin muhafaza edilerek kendisine en kısa sürede verilmesini istiyor, en başta gelen talepleri bu. Yani ekstrem şeyler de var, mesela krediyle ev almış vatadaş, bunların çoğu emekli, ev almışlar krediyle; ev yıkılmış, banka kredisi devam ediyor. Böyle spesifik olaylar var. “Şimdi ev

yapılırsa ben hem o krediyi mi ödeyeceğim hem de buradaki taksiti mi ödeyeceğim, nasıl ödeyeceğim?” diye vatandaş kaygılanıyor. Bir örnek anlattım yani buna benzer spesifik sorular var. AFAD Müdürümüz Kartal Bey, müracaatlarla ilgili belki fazla bilgi verebilir.

İZMİR İL AFET VE ACİL DURUM MÜDÜRÜ KARTAL MUHCI – 25 bin civarında başvuru geldi. Vatandaşlarımız Sayın Valimizin de dediği gibi en başta “o yer” kavramıyla ilgili olarak burada ilçe bazında yapıldı, normalde 11 merkez ilçe tutulabilirdi ama yine vatandaşlarımız hep 2’sinden de ya da 3’ünden de bütün hepsinden 7269 sayılı Kanun’a göre hak sahibi olmak için başvurular yapmak istiyorlar.

Yine, burada Sayın Cumhurbaşkanımız da söyledi, orta hasarlı evlerini bir kısmı yıktırmak istiyor, bir kısmı da yıktırmak istemiyor, en büyük sıkıntıları o. Yani bir sitede bulunan, bir dairede bulunan kişiler anlaşamıyorlar, en fazla hukuki sorunlar bunlardan dolayı çıkıyor.

Yine, vatandaşlar -biraz önce de söylediniz- yerinde yapılması ve rezerv alanıyla ilgili ve maliyet hesaplarıyla ilgili sorular soruyor, Sayın Valimiz zaten açıkladı. Bir de kişilerin mülkiyet üzerindeki hakları, bazıları müşterek olabiliyor, bunlarla ilgili hukuki başvurular var. Şu anda da ilimizde hem Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüzde ve 7 irtibat noktasında ve AFAD İl Müdürlüğümüzde toplam 10 noktada biz bu gibi başvuruları karşılıyoruz.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Sayın Valim biraz evvel Komisyonun çalışmalarıyla ilgili üniversitelere de düşen görevler hususunda bir tespit yaptı. O açıdan şunu Sayın Valimize de bilgilendirme maksadıyla söylemiş olalım: Biz araştırma merkezlerimizi de dinledik Sayın Valim. İzmir depremiyle ilgili inşaat mühendisleri odasının ve aynı zamanda jeoloji mühendisleri odasının ve birçok üniversitenin deprem araştırma merkezlerinin raporlarını da inceledik ve meslek odalarımızı Komisyonumuza davet ettik, uzun uzadıya kapsamlı bir şekilde dinledik. Kentsel dönüşümün modellenerek hem finansman boyutunda hem vatandaşın katılımını sağlayacak, hep bahsettiğimiz o farkındalığı artıracak, bununla ilişkili bütün imar mevzuatındaki çelişen hususları ya da hızlandırılabilir olacak hususları âdeta akort eder gibi bir arada değerlendirecek bir yaklaşıma maalesef rastlamadık. Bu manada aramızdaki sohbetlerle de hep altını çizdiğimiz bir husus var. Depremle ilgili önümüzde kaçamayacağımız bir gerçek var ve önümüzde yine kaçamayacağımız depreme güvensiz bir yapı stoku var. Biz depremlerin yerini, fayların yerini, depremlerin şiddetini, bunların saatini, yeri geliyor o kadar çok tartışıyoruz ki bu güvensiz yapı stokunu nasıl dönüştüreceğimizi en az bunları tartıştığımız kadar bunları tartışmamız lazım. Bunlar üzerine araştırmalar yapılması lazım, modellemeler yapılması lazım. Gayrimenkul geliştirme uzmanlarını dinledik, şehir plancılarını dinledik Sayın Valim, onların da finansman anlamında “Uluslararası finansman kaynaklarını kentsel dönüşümde nasıl kullanabiliriz?” diye dinledik. Bu konuda gerçekten daha kapsamlı araştırmalara ve sonuç itibarıyla da hem vatandaştaki -sizin de altını çizdiğiniz- o her türlü zararın telafi edildiği yaklaşımında ona da düşen paylar olduğunun bilincinde olarak, aynı zamanda da bütün mevzuatın da daha hızlı işler bir şekilde akort edilerek, bizim bu kentsel dönüşümü gerçekleştirmemiz şart. O manada üniversitelerimizin de, sivil toplum kuruluşlarımızın da, meslek odalarımızın da katkılarını istedik, belli ölçüde aldık ve onlara düşen koordinasyon ve yapacakları çalışmalar hususunda da raporumuzda da değineceğiz inşallah.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Şimdi, ben Komisyonda değilim de bir şeyi merak ettim, bunu sormak, buraya dikkatinizi çekmek istiyorum: Şimdi, İzmir deprem tarihini incelediğiniz zaman, İzmir’de sarsıntının haricinde farklı şekillerde de felaketler söz konusu. Mesela, 1688’de Sancakburnu, Sancaktepe tarafında olan depremde karanın denize otuz metre kaydığı belirlenmiş, 1928’de Kordon’un denize doğru yirmi metre kayma gösterdiği belirlenmiş, Torbalı’da seksen metreye kadar çöküntülerin olduğu belirlenmiş. Şimdi, İzmir’de kıyı kesimi özellikle bu açıdan sıkıntılı yerler. Şimdi, bu deprem riski değerlendirilirken bu tür kayma, denize doğru ilerleme, çöküntü, özellikle sahillerde meydana gelen... Şimdi, İzmir deprem tarihinde bunlar anlatılıyor. Birçok tsunami görülüyor, işte, geniş çatlaklar

ortaya çıkıyor. Bu konuda, yani az önce “yapı stoku” dediğinizde bu, özellikle kıyı kesimleri çok büyük risk altında, yani deprem sarsıntısından kurtulsa bile kayma olduğu zaman çok farklı şeyler ortaya çıkabilir. Bunlar değerlendirmeye alınıyor mu? Yani bu deprem risklerini düşünürken, planlarken bunların, sadece şey değil, yani çevre ve şehircilik açısından da Bakanlık açısından da belediyeler açısından da bunlar dikkate alınarak bu tür planlamalar yapılıyor mu? Ben sadece bunu öğrenmek istedim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Sayın Vekilim, o hususta heyelan duyarlılık haritaları var. Yani yer bilimsel etütler kapsamında mikro bölgelemeden tutun da sivilleşmeye yatkınlık vesaire heyelan duyarlılık haritaları çalışmaları da bizim önemli bir başlığımız, ona ilişkin de çalışmaların daha kapsamlı, daha hız verilerek gerçekleştirilmesi gerektiği... Özellikle kıyı kesimlerde meydana gelebilecek o şev stabilitesinin kaybolmasından İzmit Değirmendere’de yaşanan, 99 depreminde yaşanan örnekler gibi, aynı zamanda da bu deniz dibinde olabilecek bu tip kayma, heyelanlardan dolayı oluşabilecek tsunamiler de olabilir, Marmara Denizi’nde beklenen bazı yanıl atımlı faydan değil de o heyelanlardan beklenen tsunamiler olabilir. Bunlar da bizim çalışmalarımız içinde dile geldi, bunlarla ilgili de çalışmalarımızda değindiğimiz hususlar var.

HASAN KALYONCU (İzmir) – Ege’nin ardından bu olaylar gerçekleşti, yani bu denize doğru ilerleme, batmalar, çökmeler...

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Evet, 1999 depreminde de işte, İzmit Körfezi’nde rastladığımız manzaralar vardı. Evet, o da bizim çalışma yaptığımız hususlardan biri.

İstanbul Milletvekilimiz Gökhan Zeybek, buyurun.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Valim, sizin şahsınızda İzmir depreminde görev yapan tüm kamu çalışanlarımıza, sivil toplum örgütlerimize ve yurttaşlarımıza da teşekkürlerimi iletiyorum.

Şimdi, dördüncü sayfada bir liste var, kitapçığın dördüncü sayfasında: “Acil yıkılacak bina sayısı 100, ağır hasarlı bina sayısı 618.” On birinci sayfada da “Yıkılacak bina sayısı 505.” Şimdi, bu iki rakam arasında bir açıklamaya ihtiyaç var. Bunu on birinci sayfada “410’u kamu ihaleyle yıkılacak, 95’i kendi yıkılacak.” diye listelenmiş. Şimdi, eğer, ağır hasarlı binalar içinde buradan yıkılmayacak bina mı anlamamız gerekir. Bir o konuda...

İkincisi, yani Nezir Bey de konuşmasında söyledi. Rakamlar konusunda bir belirsizlik gördüm, yani İzmir’de kaç bina yıkılacak, kaç bina hasarlı? Sanki genel olarak diğer arkadaşlarımızın önündeki okudukları metinlerde de sorularda da bir netlik yok, o konuda sanki bir netliğe ihtiyaç olacak.

Yapılan çalışmalarla ilgili, aslında biz Parlamentoda yüz saatin üzerinde bu konuları konuştuk, yani konuşulmadık neredeyse hiçbir konu kalmadı. O nedenle, aslında bizim Komisyonumuzun ağırlıklı olarak ben ya da benim gibi düşünenler, deprem sonrasında devletin -1999 depreminden sonra- kurum ve kuruluşlarıyla, meslek örgütleriyle, belediyelerle ya da AFAD üzerinden valilikler eliyle örgütlenmede önemli mesafe kat ettiğini gördük. Bu konuyla ilgili geline nokta azımsamamak gerekir ancak üzerinde konuştuğumuz konu; deprem olmadan önce alınması gereken tedbirler konusunda Türkiye Büyük Millet Meclisine düşen yükümlülükler ve sorumluluk nedir, bu konuda bir yasa yapılacaksa biz yasayı nasıl çıkaracağız, bakanlığın çıkaracağı yönetmelik ya da başka genelgeler varsa bunlarla ilgili de bir yönlendirme yapmamız.

Ben tamamlarken şöyle söyleyeyim, yani, İzmir bazı yerlerde “Smyrna bölgesi” adı geçti... 1923’te nüfusunun yüzde 7’si kentlerde, yüzde 93’ü köyde yaşayan bir Cumhuriyet yüz yıl sonra nüfusunun yüzde 90’dan fazlasını şehirlerde, yüzde 10’dan azını da köylerde yaşar bir şekilde dönüştü. Bu büyüklükteki bir göç hareketini yönetebilmek çok zordu. Buradan geçmiş kuşakları eleştirmek

açısından söylemiyorum ama 2021 yılında eğer biz kentleri yeniden tasarlayacaksak binlerce yıllık bir kültürün ürünü olan toprakların üzerinde plan yapmamız gerektiğini asla unutmamamız gerekir. Burada “İmar planlarını kimler yapar?” dendiğinde, yani, burada imar planını siyasiler yapabilir, yerel yönetimler yapabilir, müteahhitler yapabilir ama artık günümüzde İzmir gibi özellikle 5 milyona yaklaşan bir nüfusuyla bu kentlerde kültür odaklı kent planlamasını mutlaka yapmak zorundayız. Toprağın altında binlerce yıllık enkaz bulunan, yıkık şehirler bulunan bu coğrafyada yapacağımız, imar planlarıyla ortaya çıkaracağımız kentlerin bizden önceki uygarlıkların başına gelmiş olan sıkıntıları yaşamaması için bir, binlerce yılda oluşmuş olan tarım topraklarını asla imara açılmamasını sağlamak zorundayız. En önemli varlığımız olan su ve su havzalarının mutlaka imara açılmasını engellemek zorundayız. Oksijen depomuz olan ormanlarımızın, yeşil alanlarımızın imara açılmasını mutlaka engellemek zorundayız. Yani, bu konularla ilgili biz bir kriter ortaya koyabilir ve bunu bir yasal zorunluluk hâline getirebilirsek o zaman işte, en çok binanın yıkıldığı Bayraklı ya da Bornova gibi otuz sene önce bir deltanın üzerindeki arazilerin tarım toprağından imara açılmasını bir daha yani geçmişe dönük değil ama geleceğe dönük bunları engellemiş oluruz.

Son olarak şu, Türkiye’nin Güneydoğu’su ve Karadeniz’i batıya göç ediyor, artık İstanbul ulaşabileceği maksimum nüfus seviyesine ulaştı, İzmir, Aydın, Muğla ve Balıkesir illeri yoğun bir nüfus ve göç tehdidi altındadır. İzmir’in ulaşabileceği maksimum nüfusu öngörmek açısından söylüyorum: 1950’de 1 milyon nüfuslu olan İstanbul’un bugün 16 milyon nüfusu varsa, 1980’de 2 milyonun altında nüfusu olan İzmir nüfusunu 2,5 kat arttırmışsa, bir yirmi yıl içinde bu nüfusunu 2 kat daha arttırma ihtimali var. O nedenle, planlama anlayışımızda biz bu kenti kültür odaklı bir şehir, geçmişten geleceğe kültür esaslı bir anayasası olan bir planlama anlayışıyla yapabilirsek o zaman sorunları çözmüş oluruz diyorum.

İZMİR ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ ÖMER ALBAYRAK – Sayın Valim, bir cevap verebilir miyim isterseniz bu...

İZMİR VALİSİ YAVUZ SELİM KÖŞGER – Bu bina... Rakamlarla ilgili şeyi düzelt, gerisini şey yapmayalım...

İZMİR ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ ÖMER ALBAYRAK – Evet, rakamlarla ilgili bir açıklama... Yok yok, sadece rakamlarla ilgili bir açıklama yapayım.

İZMİR VALİSİ YAVUZ SELİM KÖŞGER – Sağlık Müdürlüğümüz hemen kısaca bilgilendirsin, hazır olsun da.

İZMİR ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ ÖMER ALBAYRAK – Şimdi, biraz önce söylemiş olduğumuz şu ekran aslında bizim hasar tespiti sahaya giden arkadaşların ellerindeki ekranlarla on-line olarak tespit yapıp girmiş oldukları ekran. Şimdi, bu diğer tabloya geldiğimizde, şimdi bir binaya gittiğinizde 200 bin tane bina hasar tespiti yapıldı, şimdi, bir binayı düşünün -bunu siz de iyi bilirsiniz- ister istemez bina bir sokaktan cephe aldığı anda farklı bir bina gibi görünüyor, diğer sokaktan cephe aldığı anda farklı bir bina gibi görünüyor; bu mükerrer girmelere sebep oluyor. Biz bunları bu en son tabloya geldiğimizde onların da hepsini eleyerek bu yıkılacak tablosunu artık son hâline getirmeye çalışıyoruz yani orada mükerrerlikleri, fazla girilenleri eledikten sonra bu hâle geliyor. O ilk göstermiş olduğunuz, o 618’in olduğu yer bizim Bakanlığımızın sisteminde hasar tespiti yapan arkadaşın girdiği ve bu ekrana düşen rakam ama biz bunları dediğim gibi, mükerrerlikleri, fazla girilenleri elediğimizde son hâline getirip, artık tebligatlar yapıp yıkılacak hâle getirildikten sonra bir bildirdiğimiz rakam oluyor. Onu da şu an YİKOB’a bildiriyoruz o da yıkımları gerçekleştiriyor, ondan kaynaklanıyor yani. Dediğim gibi rakam çok olduğu için böyle mükerrerlikler çok oldu onları eleye eleye geliyoruz ama sonunda bu tablo oluştuğunda onlar düzeliyor. Mesela hasar tespit çalışmamız hâlen devam ediyor

bizim, bitmedi. Önümüzdeki hafta mesela biz bu toplantıyı yapsak belki bu rakamlar yine değişecek. Çünkü bazen ağırdan ortaya geçen oluyor, az hasarlı olup da ortaya geçenler söz konusu oluyor. Yani o nihai... Bitmediği için böyle değişik rakamlar olabiliyor yani.

BAŞKAN RECEP UNCÜOĞLU – Evet, teşekkür ediyoruz.

İstanbul Milletvekilimiz Ali Kenanoğlu...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sunumlar için teşekkür ediyorum.

Ankara'daki sunumda şöyle bir tartışma hatırlıyorum: Bu, Bayraklı'daki rezerv alanının... O tepelik bir alandan bahsedilmişti ve oranın bir orman alanı olup olmadığı yönünde bir tartışma da yaşanmıştı. Acaba yerinde, hani buradayken, İzmir'deyken

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Ağaçlandırma bölgesi...

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Ağaçlandırma bölgesi olup olmadığı yönünde bir tartışma yaşanmıştı. Acaba bu durum nedir? Burada da bir açıklık getirebilir miyiz?

İZMİR ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ ÖMER ALBAYRAK –Şöyle: Orası önce orman alanıydı, Orman Bölge Müdürlüğümüz yıllarca burada ağaçlandırma çalışması yapıp da ağaçlandırma faaliyetlerini gerçekleştiremedi. Kendileri de bunu ifade ediyorlar. Kendilerine çok maliyetli de oldu aslında ama bir türlü ağaçlandıramadılar. Çünkü bayağı taşlık bir arazi burası. Rantabl olmadığı için...

İZMİR VALİSİ YAVUZ SELİM KÖŞGER – Teknik kavramları düzeltelim. Orman alanı ile ağaçlandırılacak alan arasında bir mahiyet farkı var. O, ağaçlandırılacak alan orman alanı değil yani.

İZMİR ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRÜ ÖMER ALBAYRAK – Evet. Yani başarılı olamayınca böyle de bir talep hasıl olunca burayı ormandan çıkartmak doğru oldu diye düşünüyoruz.

İZMİR İL SAĞLIK MÜDÜRÜ MEHMET BURAK ÖZTOP – Sayın Valim, sayın milletvekillerim, kıymetli katılımcılar; herkesi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Valim, müsaadenizle hızlı geçeceğim zamandan ötürü.

Yine, 30/10/2020 tarihindeki depremde biz burada 112 Acil Çağrı Merkezinde Sayın Valimiz başkanlığında koordinasyon merkezini oluşturduk, hızlı bir şekilde intikal ettik. Aynı şekilde İzmir depremine Sağlık Bakanlığının SAKOM, Acil Afet Koordinasyon Merkezinde aynı anda refleks vererek hızlı bir şekilde toplandı. Deprem sonrası AFAD'tan gelen bilgi mesajıyla İzmir İl Sağlık Müdürlüğü Acil Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğümüze bağlı tüm personel teyakkuza geçti ve hızlıca toplandık.

Deprem alanlarındaki çalışmalarımız: İlk olarak 15.30 itibarıyla Manisa ilinden 3 UMKE timi 15 ekipte, 2 adet de 112 ekibi il dışından yola çıktı, il içindeki çalışmalar haricinde Bakanlığımız tarafından koordine edildi. Depremde görev alan İzmir ili personel sayılarımız hızlıca: Toplamda UMKE mobil komuta lojistik ve 112 araçlarımız dâhil 518 personel ve 139 araç görev aldı. İl dışından gelen, Bakanlık tarafından yönlendirilen personellerle beraber 573 UMKE personeli, 664 112 personeli, 47 teknik personel olmak üzere 1.284 personel görev aldı. İlimizde görev yapan 1 ambulans helikopterimiz var ve devamlı ilimizde. Aynı zamanda Afyon'da konuşlu olan 1 ambulans helikopter de buraya geldi 2 ambulans helikopterle gerek duyulduğu hâlde tahliyelerimizi gerçekleştirdik.

Olay bölgesine, yıkım bölgesine en yakın yer olan Smyrna Meydanı'nda araçlarımızı ve çadırlarımızı konuşlandırdık. Toplamda 206 ambulansımız ve 90 UMKE aracımız görev aldı ve birçoğu burada konuşlandı. 3 mobil komuta aracımızda olay yönetimi deprem yıkım alanından sağlandı. Bir seyyar hastanemiz, 110 seyyar hastane çadır ünitemiz, 1 mobil donanım aracımız, yine deprem sonrası sağlık hizmetlerinde kullanılmak üzere 13 tane acil müdahale ünitesi kuruldu. Bu üniteler hem çadır alanlarının yakınlarında hem de yıkım alanlarının en yakın alanlarında oluşturuldu. Her acil müdahale ünitemizde en az 1 hekim, 5 UMKE personeli, 1 adet 112 ekibi ve en az 2 ambulans bulundu, kesintisiz yirmi dört saat hizmet verildi. Depremde 117 vatandaşımız hayatını kaybetti. Daha net bir şekilde,

117 vatandaşımız İzmir’de hayatını kaybetti, İzmir’de 961 olmak üzere toplamda Aydın, Balıkesir ve Manisa’yla beraber 1.033 vatandaşımız depremden etkilendi, hastanelerimize başvurdu, tedavi gördü ve taburcu edildi.

Acil müdahale ünitesi sağlık hizmetlerinin açıldığı 13 yere göre toplam verilen muayene hizmeti sayımız 2.761’di ve 101 de sevk hastaneye gönderilen hastamız oldu. Çadır kentlerimizin görselde olduğu gibi hemen yanına hem acil müdahale ünitelerimiz hem seyyar hastanelerimiz hem de Covid’e karşı mücadele ve PCR örnek alma ve poliklinik amaçlı çadırlarımız kuruldu.

Sayın Valim, burada ilk kısımda depremden olan verilerimizi hızlıca paylaştık, ondan sonrasında sunumumuzda bundan sonraki süreçlerle ilgili önlemlerimizden bahsedecektim ama süre kısıtlı olduğu için müsaadeniz olursa buradan sonrasına girmek istemiyorum. Buralarla ilgili, bu depremden verilen hizmetle ilgili sorulmak istenen sorular varsa soruları almak istiyorum.

Çok teşekkür ediyorum, arz ediyorum.

BAŞKAN RECEP UNCÜOĞLU – Evet, çok teşekkür ediyoruz.

Değerli il müdürlerimiz sunumlarını gerçekleştirdiler. İzmir’imize tekrar geçmiş olsun diyoruz. Bu depremin büyüklüğüne, bu depremin verdiği hasara bakıldığında fazlasıyla geçici barınma alanlarından tutun da psikoteknik, psikososyal yardımlara varıncaya kadar her alanda çok başarılı, yerinde depremden etkilenen her vatandaşımızın, incinebilir gruplar da dâhil olmak üzere, her türlü talebini, isteğini yerine getirmeye çalışan ve acılarını hızla saran bir uygulamayı gördük. Cenab-ı Allah tekrar yaşatmasın ama bu depremden de alacağımız dersler belki de bu depremin bir sonraki depremlerin zararlarının, yıkımlarının daha az olmasına yönelik bize vereceği dersler çok daha etkili olacak.

Özellikle de bugün geline bu noktada hem inşaat teknolojisinde hem mevzuatımızda hem kanun kapsamına alınmış birçok uygulamadaki imkânlar sayesinde bugün böylesine bir kapasiteyle deprem yaralarını daha hızlı sarıyoruz ve bu noktada depreme güvenli konut üretiminde daha hızlı yol almaya vatandaşımızı memnun edecek çözümler üretmeye çalışıyoruz.

Biraz evvel Sayın Vekilimiz “kazık temel” sorusunu sorduğunda bunu söylemeden geçemeyeceğim: 1999 depremi olduğunda Sakarya’da altı katlı imar vardı. Depremden sonra 1 metre subasman üzeri 2 kat olarak bütün şehir bu şekilde planlandı ve on beş yıl boyunca Bayraklı’da hiç de farklı olmayan bir zeminde bizler bırakın zemin artı 5 kat bina yapmayı sadece 2 katlı binalar yaptık ve on beş yıl sonra o imar ancak 3 kata çıkabildi. Bugün hâlâ aynı tür zeminde biz 3 katlı binalar yapıyoruz. O zamanlar temel sistemlerinde kazıklı temel yapmak hayaldi. Bina maliyetinin yüzde 10’u değil belki yarısından fazlasıydı ama bugünkü imkânlar dâhilinde Bayraklı’da bu imkân vatandaşımızın yerinde dönüşüm talebini karşılayacak şekilde çok güzel uygulanıyor. Bir mühendis olarak bunu ifade etmek durumundayım.

Emeği geçenlere, bütün bu gayretleri gösterenlere, vatandaşımıza bu yaraların sarılması noktasında her türlü taleplerini sabırla, özveriyle onlara izah ederek anlatan, onlara bu güzel yaklaşımı sergileyen tüm İzmir’imizin kurum, kuruluşlarına, il müdürlüklerimize Sayın Valimizin şahsında teşekkür ediyoruz. Emeklerine, yüreklerine sağlık. Bugünkü bu çalışmalardan da ziyadesiyle Komisyon Raporu’muza yansıtabileceğimiz tecrübeleri ve yaklaşımları da edindik. O konuda da katkılarınız için de teşekkür ediyoruz. Başarılarınızın devamını diliyoruz.

İZMİR VALİSİ YAVUZ SELİM KÖŞGER – Sayın Başkanım, sayın milletvekillerim, çok kıymetli teknik heyet ve mesai arkadaşlarım; ben de öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum. Tekrar ilimize hoş geldiniz diyorum.

Bugün burada olmanız bize güç verdi, kuvvet verdi, önümüzle ilgili umut verdi, gelecekle ilgili umut verdi; o anlamda sayın vekillerimize böyle bir araştırma komisyonu kurmuş olmalarından ve olan biteni yerinde inceleme çabalarından, gayretlerinden dolayı teşekkür ediyorum.

Bu depremde de gözlemlediğimiz, gördüğümüz şey şu: Hem millet olarak hem devlet olarak olağanüstü durumlarda ciddi bir kapasite geliştirdiğimiz anlaşıyor. Çok kısa sürede bütün kurumlar alması gereken aksiyonu aldı, vermesi gereken tepkiyi verdi ve anında depremin olduğu saniyeden itibaren başta Cumhurbaşkanımız olmak üzere devletimizin bütün kurumları İzmir’le ilgili yapılması gereken ne varsa yapmaya çalıştı ve yapılması gerekenler yapıldı. Olağanüstü dönemlerde biz millet olarak bir araya geliyoruz, yekvücut oluyoruz, onu da görmüş olduk. İzmir depreminde tüm millet yekvücut oldu ve İzmir’de, İzmir’in yaralarını sarmak için bir gayrete girdi.

Esas önemli olan, bizim yapmamız gereken ve bugün sizin yaptığınızın da bu olduğunu değerlendirdiğim, olağan dönemlerde ne yapılması gerektiğiyle ilgili. Olağan dönemlerde, olağanüstü dönemleri öngörerek ona yönelik tedbirleri geliştirme ve olağanüstü dönemin zararlarını minimize etmek için alınması gereken tedbirleri zamanında tespit edip aksiyon alma noktasında yapılan iş çok önemli. İnşallah, ben –Sayın Başkanımız da ifade etti- üniversitelerin de araştırma kurumlarının da depremde zarar gören, depremden etkilenen tüm tarafların da dinlenerek yerinde yapılan bu çalışmanın ülkemizin olağan dönemlerde alması gereken tedbirler açısından güzel gelişmelere meydan vereceğini değerlendiriyorum.

Bu ziyaretinizden dolayı hepinize teşekkür ediyorum şehrim adına. Tekrar hoş geldiniz.

Kapanma Saati: 13.52

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 19.05

BAŞKAN: Recep UNCÜOĞLU (Sakarya)

BAŞKAN VEKİLİ: İlyas ŞEKER (Kocaeli)

SÖZCÜ: Selahattin MİNSOLMAZ (Kırklareli)

KÂTİP: Lütfi KAŞIKÇI (Hatay)

(İzmir Büyükşehir Belediyesi Bilgilendirme Toplantısı)

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI TUNÇ SOYER – Çok Değerli Komisyon Başkanımız, çok değerli milletvekillerimiz; hepinizi burada misafir etmekten büyük mutluluk ve gurur duyuyoruz. Hepiniz şeref verdiniz, hoş geldiniz. (*)

Ben sözü hiç uzatmadan Başkanımıza arz ediyorum. Biz elimizden geldiği kadar hem kısaca 3 ayrı sunum yapacağız hem de ondan sonrasında sorularınıza cevap vermek için bürokrat arkadaşlarımız da, daire başkanı arkadaşlarımız da bizimle beraberler, Bayraklı Belediye Başkanımız keza bizimle beraber.

İlk on dakikada, depremin ilk anlarından itibaren nasıl bir çalışma içinde bulunduk, arkadaşlarımız nasıl bir çalışma yürüttüler -özellikle İtfaiye Daire Başkanlığımız- onu aktaracağız. Arkasından, on dakika yine, çok kısaca deprem anından itibaren vatandaşlarımızın, dışarıda kalan vatandaşlarımızın işesi, çadırlara yerleştirilmesi, gıda desteği verilmesi, ısıtma desteği verilmesi gibi birçok detayda neler yapıldı, çok kısaca onları arz edeceğiz. Ve nihayet, arkasından -biraz daha uzun bir süre belki-maksimum bir otuz dakika içinde de, geleceğe nasıl hazırlamaya çalışıyoruz kentimizi imar planları açısından, onu arz edeceğiz. Ben tekrar hepinizi saygıyla selamlıyorum, hoş geldiniz, şeref verdiniz diyorum.

Başkanım, buyursunlar.

BAŞKAN RECEP UNCÜOĞLU – Teşekkür ediyorum.

Değerli Büyükşehir Belediye Başkanımız, bugün bu güzel organizasyonla Türkiye Büyük Millet Meclisi depreme yönelik alınacak tedbirleri araştırma komisyonumuzu bilgilendirmek için bizleri de davet etti, bu şekilde kabul etti sağ olsunlar.

Evet, sayın milletvekillerimiz, Değerli Büyükşehir Belediye Başkanımız, Değerli Genel Sekreterimiz, Komisyonumuzun üyesi olmayan diğer İzmir milletvekillerimiz, genel sekreter yardımcılarımız, İzmir Büyükşehir şube müdürleri, daire başkanları, kıymetli bürokratlar; ben de sizleri saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI TUNÇ SOYER – AK PARTİ Grup Başkan Vekilimiz burada bizimle efendim.

BAŞKAN RECEP UNCÜOĞLU – Evet, AK PARTİ Meclis Grup Başkan Vekilimiz de buradaymış, onu da selamlıyoruz, sağ olsunlar.

Tabii, 10 Kasım 2020 tarihinden itibaren Mecliste tüm siyasi partilerin ortaklaşa önergesiyle kurulan deprem araştırma Komisyonumuz çalışmalarını sürdürüyor. 97 kurum, kuruluş, akademisyen dinlemeleriyle birlikte 15 toplantı, 2 bin sayfayı aşkın tutanak, Komisyonumuza gelmiş 65'i aşkın rapor ve Komisyonumuz uzmanları ile birlikte değişik kurum, kuruluşlardan görevlendirilmiş 14 uzman arkadaşımızla, 50'den fazla talep ettiğimiz bilgi belgeyle Komisyonumuzun 20 Mart itibarıyla görev süresini, çalışmalarını tamamlamanın âdeta arifesinde İzmir'deyiz.

* Coronavirüs salgını sebebiyle toplantı salonundaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri, katılımcılar ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır

Sözlerimin başında, 30 Ekimde gerçekleşen İzmir depreminde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum, yakınlarına, sevenlerine, tüm İzmir halkına başsağlığı diliyorum. Geçmiş olsun dileklerimi buradan iletiyorum ve hâlen tedavisi devam eden depremzede vatandaşlarımıza da acil şifalar diliyoruz, acılarını paylaşıyoruz ve bir daha bu zararların yaşanmaması için alabileceğimiz tedbirleri en kısa zamanda, en hızlı şekilde ve en etkili şekilde almak için gayret gösterdiğimizi, onları da buradan tekrar ifade etmek istiyorum.

Tabii, alınabilecek önlemler noktasında biz özellikle İzmir ve Elâzığ'ı, yakın tarihte deprem yaşamış bu 2 ilimizi yerinde ziyaret etmek, bu çalışma ziyaretleriyle de hem çalışmaları, sahadaki geri dönüşleri hem de en sıcak hâliyle ortaya çıkan öncelikleri, talepleri değerlendirip raporumuza yansıtılabilmek istedik. O yüzden yarında proje alanlarını ziyaret ederek tamamlayacağımız, rezerv alanı da ziyaret ederek tamamlayacağımız İzmir çalışmalarının ardından 11-12 Mart tarihlerinde de Elâzığ ziyaretimizi gerçekleştirip orada da devam eden çalışmaları yerinde inceleme ve Komisyon raporumuza katkı arama gayreti içerisinde olacağız.

Tabii ki, bu toplantımız daha önce Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında yaptığımız Komisyon toplantıları gibi, Türkiye Büyük Millet Meclisi Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından da tutanak altına alınıyor. O yüzden tüm söz alan arkadaşlarımızın, milletvekillerimizin de dâhil olmak üzere kendilerini tanıtarak söze başlamalarının altını çizmek istiyorum.

Değerli Başkanımızın çok güzel hazırladığı bu sunum akışı içerisinde, inşallah istifade edeceğimizi, önemli katkılar bulacağımıza inanıyoruz. Öncelikle, tabii, tüm milletvekillerimize, uzman arkadaşlarımıza da çıktı olarak da dağıtılan bu sunumu dinlemek üzere ben sözü bırakacağım. İlgili bürokratlarımız sunum akışı içerisinde kendilerini tanıtarak, inşallah ardından da tüm vekillerimizin de soru-cevap şekliyle toplantımızı en iyi şekilde icra etme gayreti içinde olacağız.

Ben tekrar teşekkür ediyorum ve sözü ilgili bürokrat arkadaşlarımıza bırakıyorum.

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI TUNÇ SOYER – Genel Sekreterimiz müsaade ederseniz efendim söz alsın.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Tabii, buyursunlar.

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETERİ BUĞRA GÖKÇE – Sayın Başkanım, çok kıymetli Komisyon üyesi vekillerimiz, Büyükşehir Belediye Başkanımız, Bayraklı Belediye Başkanımız, çok kıymetli arkadaşlarım; ben de hepinize teşekkür ediyorum, sağ olun.

Çok vakit almamak için, sunuşumuzun çerçevesini Sayın Başkanımız çok güzel özetledi. Ben sadece... Çalışma arkadaşlarımızın bir bölümü burada ve bir bölümü sunuş yapacak, bir bölümü yapmayacak ama uygun bulursanız tüm arkadaşlarımızı size önce takdim etmek isterim.

Oturma sırası göre: Suphi Bey, Genel Sekreter Yardımcımız, imar ve planlama alanından sorumlu; Yıldız Hanım, Genel Sekreter Yardımcımız, lojistik alanından, itfaiyenin de bulunduğu alandan dolayısıyla depremin sırasındaki işlerden sorumlu Genel Sekter Yardımcımız; Suphi Bey, depremin öncesiyle ilgili anlatacak size. Suphi Bey, Yıldız Hanım ve İtfaiye Daire Başkanımız depremin sırasına ilişkin bilgilendirmeleri verecek. Depremin hemen sonrasındaki işlerin sorumluluğu daha çok Ertuğrul Bey'de oldu. Ertuğrul Bey de Genel Sekreter Yardımcımız, sosyal alandan sorumlu Genel Sekreter Yardımcımız; Alim Bey, Başkan Danışmanımız, Jeoloji Mühendisleri Odamızın da yöneticiliği yaptı uzun süreler; İsmail Bey İtfaiye Daire Başkanımız, özellikle depremin sırasında en ağır yükü çeken, diğer kentlerden gelen ekiplerle de organizasyonu götüren Daire Başkanımızdı; Arzu Hanım, Kentsel Dönüşüm Daire Başkanımız; Zeliha Hanım, İmar ve Şehircilik Daire Başkanımız; Ferihan Hanım, Yapı Kontrol Daire Başkanımız; Banu Hanım da Deprem ve Risk Yönetimi Daire Başkanımız. Dolayısıyla, depremin öncesine ilişkin hazırlıktaki daire başkanlarımızın tümünün de burada hazır olması

diğerlerinden daha farklı bir önem taşıyordu diye düşündük çünkü sizin ağırlıklı hazırlık konunuz bu diye. Uygun bulursanız, çok sözü uzatmadan, depremin sırasıyla ilgili kısa bir sunuş yapmak üzere İtfaiye Daire Başkanımız sizi bilgilendirecek çok kısa. Ona söz veriyorum.

Buyursunlar İsmail Bey.

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İTFAİYE DAİRESİ BAŞKANI İSMAİL DERSE – Hoş geldiniz.

Özelikle Seferihisar depreminin 6,6 olmasıyla birlikte bu ulusal destek, seviye 3 seviyesinde bir deprem. Burada “İyi yönetim ve iyi planlanma herkesi kapsar ve afet riskini azaltmaya yönelik de eyleme götürür.” düşüncesiyle yola çıktık. Bu depremin merkez üssü Seferihisar ve 14.51 saatiyle gerçekleşti. Burada, özellikle 16 kilometre derinlikte bir deprem. İlk aşamada 52 itfaiye istasyonumuzu devriyeye çıkardık ve bu devriyeden gelen bilgiler ışığında, özellikle Bornova ve Bayraklı civarlarındaki yıkılan binalardan ihbarlar aldık. İlk aşamada 17 binada ağır hasar ve akabinde ise 8 binanın çok daha ağır hasarlı olduğunu gördük ve Bayraklı ve Bornova itfaiye gruplarımız da dört dakika da olay yerine geldi. 112 çağrı merkezimize ve 110 itfaiye merkezimize ilk dakikalar içinde 907 tane ihbar, toplamda da 2.459 çağrı 112 ve 110 santrallerimiz tarafından karşılandı.

Çok çeşitli müdahale ekiplerimiz burada yer aldı ki bunlardan en önemlilerinden biri de köpekli arama kurtarma. Birçok can bulmada bize ekipman ve desteğiyle birlikte faydaları oldu. İlk aşamada 44 araç, 540 arama kurtarma ve 350 yangın personeliyle devam ederek biz olayın ilk anının yaralarını sarmak için büyük bir çaba sarf ettik.

Bu arada kentimizin tabii ki depremle boğuşurken yangın müdahale şekillerinde de sıkıntılar olmasın diye diğer bölümlerdeki, ilçelerdeki yerlere de önlemler aldık. AKS ekiplerimiz ve burada 63 personelimizle, özellikle AKS-110 araçlarımız bunlar sağlıkçı donanımları ve sağlık ambulanslarıyla birlikte lojistik destek çalışmalarımıza özellikle büro personeli ve Toros’taki eğitim merkezimizde bulunan grupla birlikte hızlı bir şekilde ve aynı zamanda teknik destek ekipmanlarımızla, ikmal ekibimizle.

İtfaiye arama kurtarma çalışmalarının ilk aşamasında 8 bina tam çökmüştü. Burayı ilk aşamada 270 personelle ve diğer vardiyadaki personellerimizi de çağırarak toplamda 540 personelle bu işlerimizi yürüttük. Burada önemli bir durum var: Biz depremi yaşarken aynı zamanda bir tsunami gerçekleşti. Özellikle Seferihisar Kaleiçi mevki ki burada önemli bir noktaydı. Bu noktaya da itfaiye teşkilatımızın içinde bulunan su altı, su üstü arama kurtarma ekiplerimiz ve aynı zamanda İSU ekiplerimiz de burada bulundu. Bir vatandaşımız maalesef can kaybına uğradı, o da engelli bir vatandaşımızdı. İlk aşamada 13 noktada su çekme işlemlerimizi tamamladık. Diğer illerden destek geldi -20 ilin itfaiyelerinden bize destekler geldi- ve bu desteklerin ilk karşılanması, konuşlanma alanlarının planlanması zaten Türkiye acil müdahale planının içerisinde ve çerçevesinde olduğu için bunları da zamanında ve yerinde karşılayarak yönlendirmeleri doğru bir şekilde planladık. Burada da toplam 399 dış destek personeli bize geldi. Çadır kurulumu ki bizim ilk aşamadan beri önemle üzerinde durduğumuz bir noktaydı. 850 adet 24 metre karelik çadırlarımız, bunlar da altışar kişi kapsayacak şekilde. Daha öncesinde eğitimleri verdiğimiz personellerimizle birlikte itfaiye dairesi başkanlığı, zabıta dairesi başkanlığı, gençlik spor ve çevre ilaçlama gibi birçok birimimizle birlikte Aşkla İzmir gönüllüleri ve STK gönüllüleriyle birlikte önceden eğitimleri verdiğimiz, hazırlıklarını yaptığımız ve başkanımızın da öngörüsüyle teşkilatımızın içine kazandırdığı çadırlarımızla burada hızlı bir çadır ve barınma hizmetini de çözmüş olduk.

856 çadırla 3.685 afetzedeye ulaştık ve bunu da Bornova Bayraklı’nın kritik noktalarında değerlendirdik. Destek ekipler gelene kadar ilk kurtarma müdahalesi -burası çok önemli- aslında biz ilk üç buçuk saat yalnızdık. Biz bir afetzede reaksiyonundan çıkıp kurtarma rolünü üstlenen bir grup olduk ki burası en önemli ve üstünde durulması gereken bir noktaydı. Buradaki itfaiyeciler arkadaşlarımızın

birçoğunun da kazazede durumda olan annesi babası, ailelerinden bireyler vardı ve buradan hızlı çıkarak hizmet ürettik. İlk aşamada 90 vatandaşımızı özellikle yıkıntı olan binalardan ve artçılardan her an yıkılabilecek binalardan vatandaşlarımızı çıkardık. Merdivenli araçlarla bunlara desteklerimizi sağladık ve aynı zamanda 20 tane hayvan dostumuzu ilk aşamada kurtarmış olduk. Köpekli arama kurtarmadan bahsetmiştik. Çok önemli 3 vardiya şeklinde çalışır ve 3 tane sertifikalı köpeğimiz bulunmakta. 8 eğitimci personelimiz de birçok çanı buldu. En sonunda İdil bebeğin bulunmasında da bize artı katkıları olmuştu.

İzmir geneli arama kurtarma çalışmalarında ölü ve yaralı durumu ise özellikle İzmir İtfaiyesi, AFAD, JAK, diğer il itfaiyeleriyle birlikte biz 8.348 personelle, 1.239 araçla bu hizmeti yürüttük. Özellikle SAKOM'dan aldığımız bilgilerin son noktasında 117 vatandaşımız "ex" olarak hayatını kaybetti, onlara başsağlığı diliyoruz. 1.032 vatandaşımız sağlık kurumlarından destek aldı, 2'si hâlâ ağır vaziyette, yoğun bakımda 9'u taburcu olduktan sonra işlem bizim tarafımızdan... Biz, tabii, bu önlemlerin dışında afet mobil istasyonları da burada kurduk çünkü her an ikincil artçıların olması hemen gaz üzerinde çalıştığımızdan dolayı birçok noktada bunları da belirlemiş olduk.

Enkaz kaldırma ve yıkım çalışmaları; itfaiyenin arama kurtarma işlemlerinin dışında enkaz kaldırma ve yıkım desteklerinde 145 adreste 125 araç ve 254 personelle görevimizi yerine getirdik. Ağır hasırlı binada tahliye çalışmaları ki burada bizim için 174 adres, 58 araçlık ve 131 personelle destek sağlandı ve binalardan, özellikle Çevre ve Şehircilik Bakanlığımızın izin verdiği binalardan tamamen tahliye işlemlerini de gerçekleştirmiş olduk. Deprem bölgesinde görev alan tüm personelimiz, 1.026 personel, 290 araç ve 7/24 kesintisiz bir hizmet yürüttük.

Afet yönetim vizyonumuzla ilgili özellikle, biz, toplumdaki tüm kurumları, bireyleri bilinçlendirmek ve afetle mücadele yönünde toplumun tabanına inilmesine yönelik çalışmalarımızı uzun zamandır yürütüyoruz. Bunun için de afet yönetim merkezimizin içinde yangın, doğal afet eğitim merkezimizi ve bu merkezimizin içindeyse arama kurtarma faaliyetlerini, trafik kazası, kuyu kurtarmadan birçok konu ve konu başlığını ele alan eğitim çalışmalarımızla devam etmekte. Milli Eğitim Bakanlığıyla birlikte ortak çalışmaları yürüttük. Bu yılın ilk üç ayında hızlı bir giriş yapmıştık ama Covid'in olmasıyla birlikte on-line eğitimlerle birlikte yaklaşık 66.600 kişiye ulaştığımız bir eğitim modelimizi gerçekleştirdik. Gene, belediyemiz ve ilçe belediyesi arama kurtarma ekiplerine afet ve farkındalık eğitimleriyle ilgili çalışmalarımızı yaptık. 2020 yılında ise 360 tane belediye personeline hem arama kurtarma hem afet bilinci hem de çadır kurma eğitimlerini de hızlı bir şekilde vermiş olduk. Tüm muhtarlara afet ve farkındalık eğitimlerinin düzenlenmesi faaliyetlerimiz hâlen devam ediyor ve 288 özel kuruluştan 4.910'nun da personel eğitimlerinde acil durum eğitimi olarak da verdik.

Afet yönetim vizyonumuzun içindeyse sivil toplum kuruluşlarıyla özellikle ortak çalışmalar, eğitimler ve tatbikatlar planladık. Bu tatbikatları da mevcut şartlarda... Özellikle, bizim 30 Martta planladığımız bir tatbikatımız vardı, Covid'in girmesiyle ertelendi. Sonrasında, İtfaiye Haftası'na planlamıştık, gene ertelendi. Başkanımızın isteğiyle 30 Kasım'dı fakat bu sefer 30 Ekim'de maalesef depreme yakalandık; önemli bir tatbikat ve uluslararası bir tatbikattı, bunu da en yakın zamanda... Afet gönüllüsü çalışmalarımız da hızla devam ediyor.

Dezavantajlı vatandaşlarımızın ve grupların desteklenmesiyle ilgili Engelsiz İzmir Proje'miz devam ediyor ve bu projeye birçok vatandaşımıza ulaşmak... Deprem odaklı çalışmalarımız var, İzmir Büyükşehir Belediyesi Afet ve Yönetim Acil Durum Yönetim Modeli üzerinde çalışıyoruz. İzmir Büyükşehir Belediyesinin kendi yapılanması için de AFAD'la entegre olmuş şekilde, tamamen Büyükşehir Belediyesi Daire Başkanlıklarını kapsayacak şekilde planladık. Sel ve su baskınları, kimyasal olaylar, biyolojik ve nükleer olaylara da müdahale yöntemlerimizi de geliştirmiş bulunuyoruz.

Deprem odaklı çalışmalarımızın içinde ise özellikle afet koordinasyon merkezi bizim için önemli yer tutmakta. 112 Acil Çağrı Merkeziyle ortak çalışmalarımız ve koordinasyonumuz şehri izleyen 400 kamerayla şehrin takibi ve afet yerinden anlık görüntü ve veri akışları, uydu haberleşme ve afet rölesi gibi çalışmalarımız, dev küpler, ekranlar, komuta kontrol aracı, mobil afet iskân otobüsleri ve mobil afet yönetim otobüsü gibi birçok konuya el attık. Bu arada, deprem odaklı çalışmaların içindeki en önemli unsurlardan biri de iletişimdi. İletişimle ilgili 20 tane uydu telefonumuz var, aynı zamanda 5.040 adet telsiz ağımla ortak rölede afet rölesiyle iletişimlerimizi sağlamış oluyoruz. 4 ilçede, 52 itfaiye istasyonunda ve bütün araçlarımız üzerinde tüm kurtarma malzemeleri ve ekipmanlar olduğu için bu, bizim fırsatlardan çok avantajımız olarak gördüğümüz bir nokta.

İhbar alma, görev atama, çıkış ve varış gibi deprem odaklı çalışmalarımızda santral ve yönetim sistemimizi gösteren bir mekanizmayı kurduk ve sistem bu şekilde işliyor. Afet koordinasyonunda özellikle afet ekipmanları, bunlar hafif, orta ve ağır ekipmanlarla donatılı, ayırıcı, kesici, kurtarma malzeme ve ekipmanlarıyla donatılı; şehrimizi ve ilçelerimizi de kapsayacak şekilde planlamalarımızı yerine getirdik. Bu arada afet odaklı köpekli arama, dağda arama kurtarma, KBB ve kimyasal olaylar gibi trafik kazalarında müdahale edecek birçok uzman ekiplerimizle her zaman İzmir'in hizmetindeyiz. Burada afet odaklı çalışmalarımızın en önemli noktası, AKOM'da Genel Sekreterimizin başkanlığında operasyon servisi, lojistik bakım, bilgi planlama ve finans ve idari işler olarak devam etmekte.

Benim sunumum bu kadar, teşekkür ediyorum dinlediğiniz için.

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI ERTUĞRUL TUGAY – Sayın Başkanım, değerli komisyon, kıymetli konuklar; ben bu bölümde sizlere depremden hemen sonra, depremden etkilenen vatandaşlarımızın yaşamlarını biraz daha kolaylaştırmak ve iyileştirmek adına yaptığımız çalışmaları, AFAD'la beraber ortaklaşa yürüttüğümüz çalışmalardan bizim yürüttüğümüz bölümleri sizlere arz edeceğim.

Depremin hemen ardından, o gün yaptığımız toplantıyla beraber Başkanımızın talimatıyla, bizim Aşık Veysel Rekreasyon Alanımız var 231 dönümlük alana yerleşmiş olan bu alanın hemen bir koordinasyon noktası olarak organize edilmesini ve buradan çadırların, çadır alanlarının kurulmasını, oluşturulmasını ve buradaki vatandaşların ihtiyaçlarının karşılanması yönünde bir merkez olarak çalışmaya başladık. Hemen aynı gün, biz 293 çadırı o gün akşam vatandaşlarımızın konaklayacağı şekilde hazırlamıştık ve o imkânı sunmuştuk kendilerine. Bunun arkasından gelen yardımlar vardı, bu yardımların da bir koordinasyonu gerekiyordu ve Aşık Veysel Rekreasyon Alanı, özellikle vatandaşlarımızın, bireysel vatandaşlarımızın şehir merkezinde olması nedeniyle kolaylıkla ulaşabileceği bir noktaydı. Ancak kurumsal gelen yardımların, yüksek hacimli yardımların daha koordineli olabilmesi için de Fuar İzmir alanını da bu yönde organize etmiştik. Bu çadırların kurulmasıyla beraber, hemen buradaki ihtiyaçları karşılamaya başladık ve Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığımız bünyesindeki yemekhaneden ürettiğimiz yemeklerle beraber, çadırlarda konaklayan vatandaşlarımıza o akşam yemeklerini ve sabaha kadar çorba ikramlarımızı gerçekleştirdik. Aynı zamanda, enkazlarda devam eden kurtarma çalışmalarında da enkazlarda görev alan gerek kendi personelimiz gerekse dışarıdan gelen bütün personellerin ihtiyaçlarını karşılama yönünde organizasyonumuzu gerçekleştirdik ve ertesi günden itibaren de sabah kahvaltıdan itibaren üç öğün yemeklerini de karşılamaya başladık çadır kurduğumuz alanları.

Yardımlar vardı, bu yardımları kabullerimiz ve bunların tekrar ihtiyaçlı ailelere, depremzedelere ulaştırılması anlamında bir organizasyonumuzu gönüllülerle, kendi personelimizle beraber yürütmeye başladık. Aşık Veysel Rekreasyon Alanı'nda bizim aynı zamanda bir buz pistimiz var, inşaatı tamamlanmış ama henüz açılışı yapılmamış olan bir havuzumuz vardı. Bu buz pistinin bulunduğu binayı, yardımların kabulünü burada tasniflenmesini ve daha sonra da depremzedelere ulaştırılması yönünde bir organizasyon gerçekleştirdik. Burada gördüğünüz gibi masalar kurduk, bu masalarda vatandaşın getirdiği yardımlar kayıt altına alındı; kim getirdi, ne getirdi ve daha sonra bunları içeriye aldığımızda

da burada gruplara göre ayırdık, tasnifledik ve hatta son kullanım tarihlerine kadar gözden geçirilerek vatandaşlarımıza ulaştırılması yönünde çalışmayı gerçekleştirdik. Burada gönüllü gençlerimiz görev aldı hem kendi personelimiz görev aldı; hızlıca bu aksiyonu gerçekleştirdik.

Biraz önce arz ettiğim gibi büyük hacimli, özellikle kurumsal yardımları da Fuar İzmir alanında biz bunları sınıflamaya başladık ve burada da gene personelimiz ve gönüllülerle beraber bunların tasniflenmesi ve ihtiyaçlı ailelere ulaştırılması konusunda çalışmalar yaptık. Bu çalışmalarımız şöyle gerçekleşti: Biz her sabah, oluşturduğumuz ekiplerle beraber çadır alanlarında arkadaşlarımız çadırları ziyaret edip ihtiyaçlarını belirleyip daha sonra da gene her iki noktada, her iki merkezimizde de bu ihtiyaçlar hazırlanarak onlara paketler hâlinde çadırlarında teslim edildi. Yani bir kargaşaya sebep olmamak adına herkesin ihtiyacı yerinde belirlenip ve yerinde de kendilerine ulaştırılmış oldu.

Aynı zamanda bu çadır alanlarında Hemşehri İletişim Merkezimizin birimlerini kurduk, burada özellikle kampanyasını başlattığımız “Bir Kira Bir Yuva”yla ilgili bilgiler verdik ve vatandaşların ihtiyaçlarını doğrudan, kısa yoldan ulaştırabilecekleri merkezler olarak gerçekleştirdik. Gene, bu çadır alanlarında psikososyal destek noktalarımız kuruldu ve vatandaşlarımıza hizmet vermeye başladık.

Üçüncü günden sonra da ilk günün heyecanı ve sıcaklığıyla beraber, Aşık Veysel Rekreasyon Alanı dışında da özellikle yıkılmış ya da işte ağır hasarlı olduğu için binaya giremediği durumlarda binaların etrafından ayrılmayan vatandaşlarımız vardı, onlara da çadır desteği sağlanmıştı, onlar da binalarının civarında konaklıyorlardı. Ancak daha sonraki süreçte, önümüzün kış olması, yağmurlu döneme giriyor olmamız sebebiyle daha düzenli çadır alanları oluşturarak buradaki vatandaşlarımızı da buraya transfer ettik. Burada öncelikle çadır alanımızı oluşturduk, çadırlarımızı kurduk, içindeki genel ihtiyaçları karşıladık, arkasından da sırayla vatandaşlarımızı buraya ikamet için davet ettik. Bu çadır alanlarımızda gezici kütüphanemiz yer aldı, bu çadır alanlarımızda çocuk oyun alanları yer aldı, bu çadır alanlarımızda tuvaletlerimiz, duşlarımız yer aldı; 52 ayrı noktada 180 tuvalet ve duş kurarak hizmetlerimizi devam ettirdik.

Yine, bu çadır alanlarımızda sosyal marketlerimizi kurduk. Bu sosyal marketleri de her çadır alanında 2 ayrı nokta olarak gerçekleştirdik, bunların birinde vatandaşlarımıza gıda ve hijyen desteği sağlarken, diğesinde ise giysi ve ayakkabı gibi ihtiyaçlarını karşıladık. Vatandaşlar çadırımıza geldiğinde ayakkabı numarasını ya da bedenini söyleyerek ihtiyaç duyduğu giysiyi talep edebiliyordu, kendilerine sunuyorduk.

Bu çalışmada bizim için en önemli konu özellikle gönüllü gençlerimizin, gönüllü vatandaşlarımızın bizlere katkıları. Gönüllü STK’lerin, gönüllü çalışmalarından oldukça çok faydalandık ve bizim Anadolu’nun kadim kültürü olan imece ruhunu gerçekten tekrar burada yaşamış olduk hep beraber. Gençlerimizin yardımların kabulünde, tasniflenmesinde, dağıtımında görev almalarının yanında, tıp fakültesinde okuyan intern gençlerimiz de gene bu çadır alanlarında kurdukları noktalarla burada sağlık konusunda vatandaşlarımızı bilgilendirdiler, gerekli desteği sağladılar. STK’lerimiz de bu konuda gönüllü olarak destekler verdiler. Gene, bu çadır alanlarında yaptıkları çalışmalarla oradaki vatandaşlarımızın bir parça olsun yanında olmaya çalıştılar.

Depremi hemen ardından tabii ki bu çadır alanlarından sonra, çadır düzenini kurduktan sonra, daha sonraki yaşam için -özellikle yağışlı dönem geliyordu, kış dönemi geliyordu- konutlarla ilgili çözüm üretilmesi lazımdı. Bu anlamda Belediyemize doğrudan nakdi bağışlar mevzuat anlamında uygun olmadığı için Bir Kira Bir Yuva kampanyasıyla ihtiyaçlı aile ile -depremdede ile- bağışçyı bir araya getirdik. Bu kapsamda yaklaşık 42 milyon lira karşılığında bir bağış akışı oldu ve bununla beraber de 3.920 vatandaşımız -depremden etkilenen bağımsız birim diyelim, aile diyelim- bu kampanyadan faydalanmış oldu.

Şöyle toparlamaya çalışayım: Biz aslında hemen depremden sonraki bir ay içerisinde, otuz gün içerisinde çadırların tamamını kaldırmış olduk. Vatandaşlarımıza 4 tane alternatif sunduk: Birincisi, Bir Kira Bir Yuva kampanyasından faydalanabileceğini kendisine ilettik.

İkincisi, Uzundere’de bulunan 224 adet konutumuzu satışa çıkarmak üzere hazırlığını yapmıştık deprem öncesinde ama depremde sonra Başkanımızın talimatıyla bu satışlar iptal oldu ve buradaki 224 konut eşyası, beyaz eşyası, mobilyası, havlusu, tuvalet kâğıdına kadar hazırlanarak, donatılarak depremi öncelikle ağır hasar, daha sonra orta hasarlı yaşamış vatandaşlarımızın hizmetine sunduk. Şu an 224 aile bu konutlarımızda yaşamını sürdürüyor. Buranın bir başka özelliği, elektriğini Büyükşehir Belediyesi karşılıyor, suyunu Büyükşehir Belediyesi karşılıyor ve yakıtını da Büyükşehir Belediyesi karşılıyor. Bir yıllık oturma konusunda kendileriyle bir görüşme sağlamış durumdayız. Bir yılın sonunda da kendi imkânlarıyla çözüm ürettiklerinde buradaki eşyaların tamamını alıp beraberlerinde götürebileceklerini de biliyorlar.

Üçüncü alternatifimiz de Hilton Otel’inde konaklama imkânı sunduk. Burada da 80 ailemiz, 196 kişi konaklama gerçekleştirdiler, şubat sonuna kadar da böyle bir imkânı sunduk depremzedelerimize.

Dördüncü imkânımız ise, özellikle 2’nci konutu olan vatandaşlarımızın bağışlarıyla gelmişti ki burada da 253 vatandaşımız konutunu açmıştı depremzedelerimize. Yaptığımız incelemede 150 konutun bu konumda olabileceğine karar verilmişti ve 13 ailemiz de bu konutlardan faydalandılar. Buradaki sayının düşük olmasının sebebi önerilen konutların daha çok 2’nci konut, yazlık statüsünde olması nedeniyle, şehir merkezinden uzak olduğu için tercih edilmemişti ama 13 vatandaşımız da bu imkândan yararlandı.

Rakamsal olarak bu yaptığımız çalışmaları size arz edecek olduğumda; biz, deprem döneminde gıda paketi olarak 2.380 koli, hijyen paketi olarak 15.117 koli, giyim destekleri konusunda 9.135 giysiyi vatandaşlarımıza ulaştırmışız. Süt, bez ve mama gibi desteklerimiz de devam etmiş durumda. Bizim, ayrıca depremzedelere kendi bütçemizden, İzmir Büyükşehir Belediyesinin bütçesinden evleri ağır ve orta hasarlı vatandaşlarımıza da desteğimiz oldu. Evleri ağır hasarlı vatandaşlarımıza 10 bin lira, evleri orta hasarlı durumda olan vatandaşlarımıza da 5 bin liralık bir destek sağladık. Burada toplam ulaştığımız vatandaş sayısı 4.063. Deprem eşyası desteği de sağladık. Kendi imkânlarıyla evine çözüm üretmiş olan vatandaşlarımızın dışındakilerin eşya ihtiyaçlarını da karşılamış olduk. Mobilyasından beyaz eşyasına, evde ihtiyaç duyabileceği 4.151 ev eşyasını da gene depremzedelerimize ulaştırmış olduk.

Deprem döneminde yaptığımız yemek desteğinde ise sıcak yemek ve kahvaltı olarak 147.989 kişiye ulaştığımız, 1.613 kişilik çorba dağıtımını gerçekleştirmişiz, pide, kumanya gibi desteklerimizi de yerine getirmişiz. Ayrıca gene bu çadır noktalarında özellikle EBA’ya ulaşım konusunda da birimler oluşturduk, merkezler oluşturduk ve gene çadırlarda konaklayan öğrenci kardeşlerimize de tablet ve bilgisayar dağıtımını da gerçekleştirdik.

Benim arz edeceklerim de bu kadar efendim. Teşekkür ederim.

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI SUPHİ ŞAHİN –
Sayın Başkanım, sevgili Komisyon üyelerimiz, kıymetli misafirler; hepinizi saygıyla selamlıyorum, hoş geldiniz diyorum tekrar.

İsmim Suphi Şahin. Büyükşehir Belediyesinde İmar, Harita, Planlama, Kentsel Dönüşüm, Deprem Risk, Kamulaştırma dairelerinin sevk ve idaresinde görev alıyorum Genel Sekreter Yardımcısı olarak.

Ben de sunumumda üç ana başlık altında 30 Ekimde yaşadığımız deprem sonrasındaki dört aylık süreçte bu teknik dairelerimizle birlikte yaptığımız iş ve işlemlerden, deprem öncesinde bugüne kadar yürüttüğümüz faaliyetlerden çok kısaca bahsetmek istiyorum. Üçüncü bölümde de bütün bu teknik veri çalışması içerisinde daha hızlı, daha etkin olabilmesi için yasada, mevzuatta bazı değişikliklerin önermelerini sizlere sunmak istiyorum.

Bölgemizin ve kentimizin, Türkiye deprem tehlike haritasına baktığımız zaman zaten özellikle yüksek riskli depremselliğe sahip olduğunu hepimiz biliyoruz. Burada en büyük stratejik olarak gördüğümüz konu, tehlikenin diğer kentlerimizden farklı olarak hem karada hem de denizde fayların olmasıdır. Özellikle karada 100 kilometre çap içerisinde aktif 13 fayın olduğu belirlenmiştir. Buna deniz faylarını da eklediğimiz zaman kentimizin depremsellik açısından tehlikesini göz önüne alabiliyoruz. Büyükşehir Belediyemiz strateji planında, 2020-2024 strateji planında öncelikle bu afet riski azaltma çalışmaları kapsamında yapı güvenliği, zemin incelemesi ve afet yönetimi başlıklarının birlikte projelendirilerek bu tehlikenin bertarafı üzerinde rapor oluşturulmuştur ve çalışmalar bu kapsamda yürütülmektedir. Bütün bu çalışmalarımız, 10 Şubat 2020 yılında kurulan Deprem Risk Yönetimi Dairemizle birlikte, Dönüşüm, Planlama ve Yapı Kontrol Dairelerimizde yürütülmektedir.

Son depremde ülkemizde ilk ölümlü tsunami olayı gerçekleşmiştir. Bu da bizim bugüne kadar bilmediğimiz afet yönetiminde tsunami özelliklerinin de çalışılması gerektiği ve buna eklenmesi gerektiği gerçekliğini ortaya koymuştur.

Deprem, yıkıcı hasarlar, bunu hepimiz biliyoruz. Biz bugün özellikle fiziki hasarlara baktığımız zaman, depremden hemen sonra, 3 ilçemizde Bayraklı, Karşıyaka ve Bornova’da ve en çok Bayraklı olmak üzere fiziki hasarın olduğunu tespit ediyoruz. Bu deprem, tabii, çok hızlı ve büyük hasarlar bıraktıktan sonra, ilk olarak, Belediye olarak ulusal bazda ortak akıl buluşması gerçekleştirdik 12 ve 13 Kasım’da. Daha sonra, arkasından da hızlı karar, ortak karar alabilmek için de bir bilim kurulu oluşturuldu. Bu ortak akıl buluşmasında üniversiteler, kamu kurumları, belediyeler, meslek odaları ve yaklaşık bin kişilik katılımı, bütün bu deprem sıcaklığı geçmeden değerlendirmeler yapıldı ve bu değerlendirmeler yaklaşık 14 konu başlığı altında, bütün uzman hocalarımızın da başkanlığında yürütüldü. Deprem dairemiz hemen çok hızlı bir şekilde bunların sonuçlarını çıkardı. Yani bizim, Belediyemizin 30 Ekim depreminden sonra, bugüne kadar yürüttüğü, afet yönetimi, imar planlama konularında referans verecek bazı değerli sonuçları bize getirdi.

Bunlardan da yine kısaca bahsetmek istersek, özellikle, sunumun başında arz ettiğim deniz ve kara fayları, fayların durumu, deprem oluşturma periyotlarının çok hızlı bir şekilde masaya yatırılması ve bunun bir bütüncül program dâhilinde önlemlerinin alınması gerektiği yine bu uzman hocalarımızın ve katılımcıların getirdiği bir sonuçtur, rapordur. Bir diğeri: Zeminden sonra yapı envanter kısmının kent içerisinde oluşturulması, yapı ve zemin güvenliğiyle ilgili hususların belirlenmesi, özellikle, “yapı karnesi, yapı kimliği” diye belirlediğimiz mevcut yapı stokundaki meskûn alanda bulunan yapıların farkındalığının ve bilgisinin anlatıldığı yapı karnelerinin oluşturulması gerektiği önemle arz edildi. Bir diğer husus: Özellikle meskûn yapıda bu kadim kentlerimizdeki planlamanın artık tek bir dil ve enstrümanla değil, bir tek yönetmelikle değil bu alanlarda, özellikle yıkıcılığı çok hızlı ve etkin hissettiğimiz, bitişik blok, eski yapılarımızın olduğu yerde planlama dilinin ve yönetim şeklinin değişimiyle ilgili yeni yasaların, yeni tebliğlerin oluşturulması gerektiği yine bu masalarda hocalarımızın ve uzman arkadaşlarımızın, meslektaşlarımızın bize önermeleridir. Bütün bu konuşmalar, deprem ve mevzuat gelişirse elbette ki bu mücadele ülkemiz, kentimiz için çok daha hızlı ve etkin olacaktır. Arkadaşlarım az önce anlattılar, eğitim, sosyal durumlar, afet yönetimi, bunların hepsiyle ilgili zaten bazı çıkarımlar vardı.

18 Kasım'da Afet Bilim Kurulu oluşturuldu Başkanımızın Başkanlığında ve bütün bu sonuçlar tek tek irdelenmeye başlandı. Hepsinin bir anda olma olasılığı -takkirinizde, biliyorsunuz ki- ihtimali yok, o yüzden bunlarla ilgili bir öncelik sıralaması belirlendi. Afet Bilim Kurulu burada özellikle yapı envanteri ve zemin mikro bölgelemeyle ilgili çok hızlı çalışmaların başlaması gerektiği, yer bilgi sistemi oluşturulması ve fay haritalarının çıkarılmasıyla ilgili eylem planlarının oluşturulmasına karar verildi. Bu süreçte, bu kararlar verildikten sonra biz de elimizdeki bütün plan, veri ve örneklemeleri masaya yatırdık.

Öncelikle, şundan bahsetmeden geçmek istemiyorum: Kentimizde deprem öncesinde Valiliğimiz koordinasyonunda Belediyemizle birlikte 1.644 adet afet toplanma alanı belirlenmişti. Bu toplanma alanlarının niteliği, niceliği ve fonksiyonu bu depremde bize yeterince hizmet verdi. Bu çalışmaların daha da güçlendirilmesi, belki bu afet toplanma alanlarının farklı bazı modern bakış açısıyla daha da artırılması bu deprem gerçeğinden -daha az- yara almadan kurtulmamızı sağlar. Yine, planlama yaparken jeolojik etütler yapıyorduk, herkes, her belediye yapıyor fakat bu zemin etütlerinin de bir bütüncül yapı içerisinde, parçacı olmadan deprem odaklı incelenip irdelenmesi gerektiği ortaya çıkmıştır.

Biz, çok hızlı olarak iki ana başlıkta yapı envanteri ve mikrobölgeleme çalışmaları kapsamında kısa vade, orta vade ve uzun vadede iş programımızı yaptık. Burada durum tespiti, yapı güvenliği, yapı karnesi meselesinin kısa vadede bir pilot bölge olarak en çok hasar alan Bayraklı ilçe sınırlarımızdan başlayarak oluşturulmasına karar verildi ve başlandı. Yerel zemin özellikleri, deprem etkisi, zemin davranışı ve yüzey faylanması konusunda da çalışmalarımız önümüzdeki aylarda başlayacak. Bayraklı ilçemizdeki pilot bölgeyle ilgili olarak bu hafta içerisinde, 4 Mart'ta İnşaat Mühendisleri Odamızla bir Ortak Hizmet Protokolü gerçekleştirdik ve haftaya sahada da ilçe belediyemizin destek ve katkısıyla birlikte bütün bu çıkan sonuçların raporlarını artık almaya başlayacağız; 33.100 yapı tek tek yapılacaktır.

Yine, deprem etkisine baktığımız zaman, zemin envanterinde kentimizdeki alansal gözlemlerimizin yüzde 52'sinin 98 öncesi, başka bir ifadeyle 1975 deprem yönetmeliğine göre ruhsatlandırıldığını görüyoruz ve bu alanlardaki yapıların yıkımı özellikle son depremde çok olmuştur. Bu nedenle biz de öncelikle bu alanda çalışmaya başladık. Daha önceki afet risk stratejimizde bilimin bize söylediği yapı yasaklı alanların olduğu binalar, gecekondular ve kaçak yapılar ve plana aykırı yapıların yanında, aslında devletimizin, belediyemizin ruhsatlandırdığı yapıların da depreme karşı dirençli olmadığı gerçeğini bertaraf etmemiz gerektiği ortaya çıkmıştır. Yani dördüncü grup risk grubunda olan yapılar 30 Ekim depreminden sonra bizim bir numaralı sorunumuz olarak ortaya çıkmıştır. Bu nedenle, Belediye Başkanımızın Meclisimize sunmuş olduğu bir önergeyle öncelikle bu konu hakkında yani ruhsatlı depreme dayanıksız yapıların çok hızlı ve etkin bir şekilde dönüşümü için yapılması gereken çalışmalar için bir önerge verilmiştir. Bu önerge Meclisimizin uzman ihtisas komisyonları tarafından yaklaşık üç buçuk dört ay boyunca çalışılmış, bizler, STK'lar ve diğer paydaşlarla paylaşılarak usul ve esaslar geliştirilmiştir. Burada önemle üzerinde durduğumuz ve bulduğumuz bir sonuç şudur: Kentimizde, şu anda ekranda gördüğünüz Bayraklı'daki bir mahalledir. Bu mahallemizde planlarına baktığımız zaman aslında yüzde 35-40-45 belki de 50'ye yakın DOP'la terk edilmiş imar adaları var ve buradaki yapılar bu plana göre de ruhsat almışlar ancak depremden hemen sonra burada herhangi bir yeniden yapma süreci başlamadı. Meclisimiz, Komisyon üyelerimiz özellikle bu sorunların tespitinin yapılmasını istedi ve biz de bu çalışmayı yaparak arz ettik.

Kısaca anlatmak gerekirse aslında planı, sosyal donatı iyi olan yüzde 45'in de üzerinde olan bölgelerdeki yapıların dönüşmeme nedenine baktık. Burada önümüzde şöyle bir tablo ortaya çıktı, 6 sorun ortaya çıktı. Bu sorunlar yine bu devletimizin, belediyelerimizin kanunlarımızla verilmiş olan yoğunlukların, kooperatifle verilen artı yoğunlukların, plan notlarıyla verilen artı yoğunlukların oluşturmuş olduğu yapıları görüyoruz. Bunlar yıkıldığı zaman mevcut plana göre bu hakları kullanamadıklarını tespit ettik. Dolayısıyla Meclisimiz ihtisas komisyonlarımızda öncelikle bu kadar

planlı alanda yapılaşmış yapıların önündeki bu engelin kaldırılması gerektiği konusunda bir mutabakat sağlanmış olup bununla ilgili de olağanüstü Meclisimiz toplanarak usul ve esaslar belirlemişlerdir. Burada amaç, az önce arz ettiğim gibi ruhsatlı yapıların dönüşümü. Kapsam, 1998 öncesi yapılmış olan yapılar, riskli yapılar, ağır ve orta hasarlı yapıların düzenli kent dokularında kendi başlarına eski müktesep haklarını kullanarak aynı şekilde yapılaşmaların önünün açılmasıdır. Yöntem şu olacaktır: İlçe belediyelerimiz planlarının düzenli kent planı olduğunu tespit ettikleri bölgelerin “K” sınırını belirleyecekler, bu sınır içerisinde kalan bütün binaların müktesep haklarını koruyarak yeniden yapılmasıyla ilgili olarak çalışmalarını yürüteceklerdir. Yine bunlar plan revizyonları, plan notları şeklinde Büyükşehir Belediye Meclisimize getirilecek, tekrar müzakere edilecek ve bu hızlı dönüşümün önü açılacaktır. Bu karar şu açıdan çok önemli: Kentimizde çarpık yapılaşmaları değil kaçak yapıları değil veya ıslah planlarındaki ruhsatlı yapıları değil, gerçekten ilçelerimizdeki plan açısından bugün tartışma bile götürmeyecek yeşil, otopark alanlarının bırakıldığı yerlerdeki sadece eski müktesepten gelen kooperatiflerden, yüzde 10 imar hakkı artışlarından gelen müktesepelerin tekrar iade edilmesini sağlamasıdır. Bu da yaklaşık yüzde 52 içerisindeki yapıların dönüşmesi anlamına gelmektedir. Bu yüzden kıymetli ve kapsayıcı bir karar olduğuna inanıyoruz. Ne demek istiyorum? 2 slaytla bunları da anlatmak isterim. Örneğin imar planında 6 kat imarı var, dönemin mevzuatı, dönemin yönetmeliği veya dönemin kanunuyla almış olduğu fazla emsali yükseklikleri kısa tutarak bir kat fazla sıkıştırmış ve ruhsat almış ve burada her katta 4 daire olsa bir blokta 4 dairenin yıkıldığında yapılamayacağı anlamına geliyor. Plan çünkü bir kat eksik olarak yazıldı, dolayısıyla ruhsatı olan bir binanın tekrar bu hakkın iadesi verilirse bu insanlar bu depreme dayanıksız yapıların tekrar hızlıca dönüşümünü kendi başlarına yapacaklarını görürüz.

Bir diğer konu, yine mevcut plana göre yapılaşmış olan yapılarda ada bazlı revizyonlarla bir araya gelerek kamu tekliflerini artırarak mikro ölçekli, ada bazlı ölçekli plan revizyonlarıyla yine bu depreme dayanıksız ruhsatlı yapıların daha müreffeh, daha düzgün bir çevrede yapılaşmasının önü açılmış olur.

Buraya kadar bu son dört ayda yürüttüğümüz çalışmaları arz etmeye çalıştım. Biraz da deprem öncesi belediyemizin yapmış olduğu, yürüttüğü çalışma ve faaliyetlerden de sizleri kısaca bilgilendirmek isterim. Belediyemizde iki ana başlık altında bütün bu kentsel dönüşüm ve plan süreci yürütülmektedir. Birinci başlık, yapı yasaklı olan afete maruz bölgelerdeki yapıların bir an önce tahliye ve kamulaştırılmasının sağlanması. İkinci başlık ise planlı alanlarda olup plana aykırı kaçak, gecekonduların bölgelerinde yürüttüğümüz bir uzlaşma ve yerinde dönüşüm esasıyla yürüttüğümüz anahtar teslim projeler, ikincisi de plan revizyonlarıyla yürüttüğümüz dönüşüm projeleri. Bu anlamda belediyemiz kent merkezimizi, planlarını ve mevcut stokunu masaya yatırmış, sağlıklılaştırma alanları belirlemiştir. Bu sağlıklılaştırma alanlarında da proje pilot bölgeler oluşturularak 6 bölgede çalışmalarını, faaliyetlerini sürdürmüştür. Bunun birincisi, Kadifekale heyelan bölgesinin olduğu, özellikle afete maruz bölgelerin olduğu, yapı stokunun depreme dayanıksız olduğunun Bakanlar Kurulu Kararı’yla hükme bağlandığı bölgelerdir. Bu bölgelerde hızlıca 2006-2012 yılları içerisinde yapılan çalışmalarla TOKİ’yle birlikte yürüttüğümüz protokoller çerçevesinde yaklaşık 2.241 yapı, 5.000 bağımsız bölüm, 22.500 kişiye yakın nüfus tahliye edilmiş; bu yapı yasaklı alan hem deprem hem heyelan riskinden bertaraf edilmiştir. Şu anda bu bölge aşağıdaki resimde gördüğünüz gibi kentin merkezinde, fuar alanı kadar bir bölge yeşil, ormanlık olarak kazandırılmıştır.

İkinci başlık diye söylediğimiz planlı alanlardaki plana aykırı ve gecekonduların bölgelerinde dönüşüm ise, yine bütünlenen bir planlama sonucunda 6 noktada pilot bölge oluşturduk. Burada kentsel dönüşüm, gelişim alanları ilan ederek çalışmalarımıza başladık. 5393 sayılı Kanun’un 73’üncü maddesine göre Bakanlar Kurulu kararıyla, en son Cumhurbaşkanımızın kararıyla belirlenmiş olan bu dönüşüm alanlarında ne yapıyoruz? Burada biz Belediye olarak, öncelikle sınır ilanlarından hemen sonra tespit, proje ve uzlaşmayı Büyükşehir Belediyesi olarak üstleniyoruz. Bütün süreci, yerinde

doğru bilgilendirmeden başlayarak, envanter tespitleri, hak sahiplikleri, değerlemeler, veri tabanı, projelerin hazırlanması, kentsel tasarım projelerinin hazırlanması, matematiksel model, imar plan çalışması, uygulama esaslarının belirlenmesi, projedeki tanıtım, tapu devirleri, vatandaşımızla uzlaş, hepsi Belediyemiz personeli ve Belediyemizin Kentsel Dönüşüm Dairesi Başkanlığındaki faaliyetler içerisinde yürütülmekte olup vatandaşla biz muhatap olarak çalışmamızı yürütüyoruz.

Yapım kısmında da yine 2886 sayılı İhale Yasası ve Başkanımızın son bir yılda şirketimizi de dâhil etmesiyle birlikte yapım kısmını da yine Belediyemiz olarak, biz sorumlu olarak yürütüyoruz.

Bu projelerimizden Uzundere bölgesinden bir örnek görüyorsunuz. 1'inci ve 2'nci etaplar bu anlattığım şekilde tamamlanmış olup bu model de -uzlaş ve yerinde dönüşümle- anahtar teslimleri de yapılmıştır. 3 ve 4'üncü etapdaki bütün uzlaşmalarımız bitmiş, tapu devirlerimiz tamamlanmak üzeredir. Bunların da yapım ihalesini hazır hâle getirdik.

Bir diğer proje alanımız yine Örnekköy, Karşıyaka'da. Yine aynı sistemle bütün uzlaş, proje, tespit hepsi belediyemiz tarafından yapılıyor, ihale ediliyor ve anahtar teslimine kadar ne müteahhit hak sahibini görüyor ne hak sahibi müteahhidi görüyor. Her ikisinin bütün risklerini belediye olarak biz karşılıyoruz. Dolayısıyla, burada tapu devirlerinde, taşınmada, tahliye veya çıkacak olan kârın, rantın paylaşımında herhangi bir problem olmuyor ve bütün bu çalışmaları da yine imar planlarımızda verilmiş olan hakları arttırmadan mevcut o yoğunlukları kullanarak, ikna ederek, insanları daha iyi yaşanılabilir bir kent oluşabileceğini ikna ederek yapıyoruz. Bu şekilde, kent içinde 6 bölgede 960 konut bitirip teslim ettik, 2.200 konutumuzun, bağımsız bölümümüzün inşaatı şu anda yürüyor ve 4.400 bağımsız birimimizde şu anda inşaat hazır hâle getirilmiştir ve geri kalanlarla ilgili de uzlaşmalarımız yürüyor. Her geçen gün bu kat sayı geometrik olarak artmaktadır çünkü belediyenin güven vermesi, anahtar teslim etmesi ve taahhüt etmesi, herkeste, hem hak sahibinde hem de yapımçı, yüklenici kısmında hiçbir problem bırakmadan işlemler yürütülmektedir. Bu anlamda bizim özellikle yerinde dönüşüm projelerimiz Belediye Kanunu'nun 73'üncü maddesine göre yapılmaktadır fakat bir de 6306 sayılı Bakanlığımızın yetkili olduğu bir dönüşüm yasası var. Burada yeri gelmişken çok kısaca bahsetmek istiyorum. Temennimiz dönüşüm veya güvenli yapıya ulaşmak, düzenli kent alanları oluşturmaksa bu iki yasanın bir an önce birleştirilmesi ve yerelde güçlendirilmesi bu bütün iş ve işlemleri çok hızlandıracağı kanaatindeyiz.

Son olarak da plan revizyonlarıyla ne yapmak istiyoruz? Plan revizyonları kentimizde diğer büyükşehirlerde olduğu gibi ıslah imar planları olan bölgelerde mevcut yapıya göre plan yapılmıştır ve bunun korunma şansı yoktur. Bunların planlarının revize edilmesi, sosyal yaşam alanlarının artırılması gerekmektedir. Dolayısıyla buradaki ruhsatlı yapı da olsa bunları korumuyoruz. Buralarda da biz imar planlarının revize edilmesini ilçe belediyelerimizle birlikte koordine ediyoruz. Örneğin Konak Gültepe bölgesinde yaptığımız imar plan revizyonları, bu planlar ilçe belediyemizle birlikte yapılmakta ve vatandaşlarımız kendi piyasa koşullarında kendi müteahhitleriyle yapmaya başlamışlardır. Son gördüğünüz bu fotoğraf aslında deprem tehlikesini en çok hissettiğimiz kent merkezimizdeki yapılan çalışmaların bir özeti. Burada sarı ve kırmızı olanlar bu plan revizyonlarıdır, yeşil olanlar proje, pilot anahtar teslim yürüttüğümüz iş ve işlemlerdir, maviyle olanlar da Bakanlığımızın yetkili olduğu riskli alanlardaki dönüşüm prosedürlerinin, çalışmalarının bir özetidir. Herkesin tabii ki çalışmasının ortak hedefi, beklentisi bir an önce insanımızı, hemşehrilerimizi bu depreme dayanıksız yapılardan güvenli, düzenli bir çevreye ulaştırmaktır, bütün çabamız, gayretimiz de bu yöndedir.

Bu nedenle, sunumun son bölümü... Yaptığımız bu iş ve işlemlerde arkadaşlarımızın yılların tecrübesi ve mevzuatla ilgili bazı kısa önermelerimiz oldu, sizlere dağıtılan brifing dosyasının ekinde de ayrıca her madde, gerekçesi ve değişikliğin nasıl olması gerektiğiyle ilgili bilgilerinize, takdirlerinize sunduk. Ben yine de burada birkaç slayt daha sabrınıza sığınarak anlatmak istiyorum. Şimdi, bu son deprem ve çalışmalarımız kentimizdeki bu ruhsatlı yapıların acilen dönüşmesi gerektiğini önümüze

koyuyor. Dolayısıyla bunlarla ilgili 1975 deprem yönetmeliğinden gelen bu sıkıntılı yapıların dönüşümüyle ilgili yeni ve keskin radikal bir yasa çalışması bizce yapılması önemlidir. Bu yasalar, yönetmelikler yaklaşık 9-10 tanedir, bunların hepsi tek tek yazılmıştır, arkadaşların emeklerine sağlık. Öncelikle bu çalışmalar 7269 sayılı Kanun'da bizim bugüne kadarki mevzuat silsilemiz genelde heyelan, kayma, afete maruz alan ilan edilerek yürütülmektedir fakat buna bu maddede özellikle tsunami ve yer sarsıntısıyla ilgili olan kısımların fay hatlarıyla birlikte yeni bir tanım yapılması gerekir veya bundan kaynaklı afete maruz bölge ilan edilmesiyle ilgili mevzuata bir ilave yapılması gerekmektedir. Çünkü bütün bu anlattıklarımız, faylar, tespitler, fay "zone"ları yapı yasakları getirmektedir, getirecektir. Dolayısıyla bunun yasal altyapısının da aynen afete maruz bölge gibi sınırlarının nasıl yapılması gerektiğinin koşullarının ve yardımlarının tarif edilmesi gerekmektedir. Bu eksikliğin giderilmesi özellikle bu alanlardaki planlamada yerel yönetimde belediyelerimizin planlama çalışmalarının elini güçlendirecektir. Uygulamada da ilçe belediyelerimiz çok daha rahat ve hızlı yol alabilecektir.

Yine, bu mevcut kent yapı stokunda, DASK yapmamış olanların faydalanmadığı durumların, bu afet bölgelerinde, tekrar gözden geçirilmesi ve hepsinin faydalandırılması bu dönüşümü hızlandırır.

Yine, bu mevcut mevzuatımızda ağır ve yıkılmış olan hasarlı yapılar yanında sadece vatandaşın kendi inisiyatifine bırakılmış olan orta hasarlı yapılarla ilgili yeni düzenlemeler yapılması, özellikle bunların tespit edilmesi, yıkımı ve yapımıyla ilgili örgütlenmelerin belediyelere veya iştiraklerine verilecek olan şu anda olmayan bazı yeni yetkilerle bu sıkıntılı süreci belediyeler güçlü şekilde, hızlıca dönüştürebilir diye düşünüyoruz. Bunların konuşulması ve bunların yasa, kanun, içerisine yerleştirilmesi ve ilave edilmesi hızlandırır diye düşünüyoruz. Diğer detaylar var.

Bir diğer Kanun, 6306 sayılı Yasa da... Riskli alanların, az önce bahsettiğim gibi fay, diri fay, heyelan bölgelerini kapsaması ve buraların doğrudan riskli alan ilan edilmesi uygulamada çok hızlı ve atiklik getirir diye düşünüyoruz.

Yine, orta hasarlı yapıların veya 1998 yapıları, 1975 deprem yönetmeliğine göre yapıldığına göre bunların risk grubunda sayılmaları ve tespite bile gerek kalmadan, taleple doğrudan, 6306 sayılı Yasa'da riskli yapı olarak kabul görmesi birçok bürokratik işlemin önüne geçer ve hızlıca dönüşümü gerçekleştirir diye düşünüyoruz.

Yine, bu yıkımların idareler tarafından yapılması ve bununla ilgili yeni imtiyazların verilmesi önemli. Teşvikler, zaten bunu sizler alanda, her tarafta duyuyorsunuzdur, bunun olması gerekiyor.

3194 sayılı İmar Kanunu'nda yine köklü bazı değişikliklerin yapılması bizce bu kadim kentlerdeki meskûn yapının dönüşümünde ve denetlenmesinde yeni bazı içtihatlar getirilmesi önemli. Burada, özellikle yerel yönetimlerimizdeki yapı denetimle birlikte yerel yönetimimize de denetim yetkilerinin belli aşamalarda vizelerin tekrar getirilmesi -eskideki gibi- bu 2 kontrolün sağlanması, bu yapıların daha denetimli olmasını oluşturur.

Özellikle bu ruhsat süresi meselesinde mevcut yapı stoklarımız bir kez ruhsat almış, sonra aylarca, yıllarca beklemiş, her beş yılda bir, bir dilekçeyle ruhsat yenilemesine gidilmiştir. Bunun önünün alınması önemli. Özellikle ruhsat yenilemenin yapı denetimin bir raporuna veya bir analizine bağlayarak eğer uygunsa verilmesi, yasalarla veya yönetmeliklerle kayıt altına alınırsa bu şekilde eskimiş, yorulmuş yapı stoklarının ruhsat yenilemesi depremin getireceği yaraları önceden kapatır diye düşünüyoruz. Yapı kullanma izin belgesi olmadan iskâna geçmemesiyle ilgili bazı düzenlemeler, özellikle yapıların bitmesi ve tamamlanmasını rahatlatır.

3194 sayılı Kanun'da son dönemde özellikle Valiliğimizin de koordinasyonunda yürüttüğümüz metruk yapıların, tehlikeli yapıların yıkımı meselesi var. Bu konu da aslında yerel yönetimlerin, ilçe belediyelerimizin, çok ciddi bir sıkıntısıdır. Tehlikeli yapı tespit edildikten sonra tebligat ulaşma, mülkiyet veya adamın kendi başına yıkması, yıkmazsa ceza vererek kendimiz, ilçe belediyemiz

yıkıp tekrar ceza kesiyoruz. Dolayısıyla bu yapıların yıkımının tehlikeli olmasından mütevellit ilçe belediyelerimize bunlardan ari olarak yetki verilmesi ve hızlandırılması bizce önemlidir. Bu kentteki birçok metruk yapının çok hızlı değişim ve dönüşümünün önünü açacaktır.

5216 sayılı Yasa'da plan yapma kısmı, özellikle plan revizyonlarıyla ilgili üç aylık süreler konmuştur ve burada bir boşluk vardır. Burada biz üç ay içerisinde gelen hektarlarca planı teknik olarak incelemek zorunda kalıyoruz, Meclis komisyonlarımıza götürdüğümüzde bir ay içerisinde 3-4 toplantıyla bitirmek zorunda kalıyoruz. Dolayısıyla aslında planlama dili ve ilan süreciyle ilgili olarak bazı yeni düzenlemeler bu meskûn dokudaki planlı alanların ele alınması önemlidir. Boş bir alanda imar planı yapılacakmış gibi düşünülerek nüfus yoğunlukları, yeşil ve sosyal altyapılar, istendiğinde kent merkezimizdeki plan revizyonlarının yürüme şansı yoktur ve çoğu bu yasa maddeleri yüzünden de sekteye uğramakta, hukuken birçok problem yaşanmakta ve plan iptalleri yaşanmaktadır. Dolayısıyla planlama ve mekânsal planlamayla ilgili bu yönetmeliklerimizde belki de iki ana başlık içerisinde, yeni imara açılacak alanlarda DOP, imar, sosyal yoğunluk vesaire, devam etmeli fakat meskûn alanda bunlarla ilgili bazı kolaylıkların yasalara girmesi, bizim, belediyelerimizce yaptığımız planların, parselasyon planlarının mahkemelerde iki-üç yıl sonra iptal edilmesinden ve kaçak duruma düşen yapılardan hepimizi kurtaracaktır. İvedi olarak, hem hızlı dönüştürecek hem de bunların yasallığını tartışma ortamı oluşmayacaktır.

5393 sayılı Yasa'da az önce arz ettiğim gibi yerinde kentsel dönüşüm çalışmalarımızda da -ben az önce çok hızlı anlattım- uzlaşıyoruz, tapuyu alıyoruz, yürütüyoruz fakat burada da teknik olarak gerçekten çok büyük sıkıntılar yaşıyoruz. Uzlaşmalarda vatandaşın ikna olması hiç süre almıyor, özellikle son iki yıldır biz çok hızlı uzlaşıyoruz fakat parselasyonlar, eksi ıslah planları, ipotekler, şerhler, vatandaşlarımızın, hak sahiplerinin mülkiyetle ilgili bazı hisse bölünmeleri ve bunların hepsinin oluşturduğu imar uygulamalarında madde 18 uygulamasının bu anlamda da elden geçirilmesi gerekiyor. Yüzde 50'siyle, 60'ıyla anlaşıyoruz, yüzde 80'iyle anlaşıyoruz ama imar uygulaması yaptığımız zaman, bütün yetki bizde olmasına rağmen anlaşmayan bir hak sahibinin hakkını bir yere transfer ediyoruz; mahkemeye gittiği zaman, bu yasal altlık tam oluşmadığı için, içtihat da oluşmadığı için aylarca, yıllarca davalarla uğraşıyoruz. Dolayısıyla bunların dönüşüm alanlarına özel imar uygulamalarının veya tebligatların mülkiyetle ilgili kısımlarının belediyenin uhdesine verilmesinin ve onun sorumluluğunda yürütülmesinin, gerçekten bu alanlarda, çok hızlı iknadan sonra bürokratik işleri de hızlandıracasına inanıyoruz.

Sabrınız için teşekkür ederim. Çok hızlı anlatmak zorunda kaldık. Hepiniz dinlediniz, çok teşekkür ederiz, çok sağ olun.

NECİP NASIR (İzmir) – Suphi Bey, mümkünse Mecliste oy birliğiyle alınan o kararı Komisyona biraz daha açarak anlatır mısınız, bir daha?

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI SUPHİ ŞAHİN – Tabii, tabii. Ben zamanınız yoktur diye...

NECİP NASIR (İzmir) – O önemli, Komisyon değerlendirmesi açısından.

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI SUPHİ ŞAHİN– Peki.

NECİP NASIR (İzmir) – Sunuşun son kısmında mevzuata ilişkin öneriler var, ondan ayrıca yararlanabilirsiniz.

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI SUPHİ ŞAHİN– Evet, çok kısa...

Sayın Vekilim, az önce arz ettiğim gibi kentimizdeki planlı alanlarda, özellikle sosyal donatı alanları, yeşil alanlı otoparkların terk edilmiş olduğu ve bu planlara göre de yapılaşmış olan yapı stokumuz dönüşememekte. Bunun temel nedeni 6 tane soruna dayanmaktadır. Neden? 2004 yılına kadar geçerli olan, planda yazmasa bile yüzde 10 artı emsal hakkının bu yapılarda kullanılmış olması. Bu bina yıkıldığı zaman bu yüzde 10'u kaybediyor. Bu yüzde 10'da oturan kim, hangi daire sahibi? Bunu belirleyen bir şey yok. Dolayısıyla uzlaşma olmuyor ve yıkım gerçekleşmiyor. Ve bu tehlikeli yapıda kalınmaktadır.

Diğeri, kat sıkıştırma meselesi. Eskiden, 2012'ye kadar yükseklikleri düşürerek planlarımızda -çünkü yükseklik verilirdi, 21/80, 17/40 neyse- bunlardaki iç yükseklikler kısalarak birer kat daha fazla yapılmıştır ve bu şekilde oluşmuş olan kat fazlalığı daireler bu yıkımların önüne geçmekte ve yıkmak istemiyorlar aynısını yapamadıkları için. Çatı katları, çekme katlar yine bunlar plan notlarıyla ve yönetmeliklerle verilmiş, yine bunların da çözümsüz olmasından dolayı yapılmamaktadır. Takslarda 2012'ye kadar yüzde 40 zorunluluk yoktu, yıkıldığında, bu zorunluluklar getirildiğinde bütün bu 8-10-12 katlı yapılar hem emsalden hem de tabandan küçülmek zorunda kalıyorlar bu yüzden inanılmaz bir eksiklik oluşuyor; müktesep de olduğu için bu insanların bir kısmı dışarıda kalıyor, dışarıda kaldığı için de kimse bu binaları yıkıp yapmak istemiyor. Dolayısıyla bunların... Artı, bir de, plan notlarıyla, mevcut planda bahsettiğim gibi, yüzde 50-55 terk olmuş da nasıl olmuş? Yasalarımızda yüzde 35'ti eskiden, yüzde 35'ken, yüzde 50 terklerle bu binalar oluşmuş, verilirken de yüzde 50'den fazla terk edenlere imar plan notlarıyla artı emsal hakları verilmiş. Şimdi bunların hepsi kaldırıldı fakat binalarımız burada duruyor, hepsi de ruhsatlı. Dolayısıyla, bu müktesep hakların korunması için Meclisimiz ve ihtisas komisyonları gerçekten 14-15 toplantı arka arkaya yaptı bu kısacık zaman içerisinde ve bu sorunları gidermek üzere -altını tekrar çiziyorum, kaçak değil, planlı olduğu bölge; yolu, yeşili, otoparkı oldukça geniş ve düzenli kent bölgeleri bunlar- bunların hızlı dönüşümüne hizmet etmektedir ve bu yüzden de oy birliğiyle geçti, herkes çok emek verdi ve biz de bunun önemli olduğunu gerçekten her toplantıda vurguluyoruz, diyoruz.

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI TUNÇ SOYER – Evet, Sayın Başkanım, çok değerli Meclis üyeleri; arkadaşlarım elli dakika içerisinde tamamlasınlar arzu ediyorduk, altmış beş dakika oldu, bir on beş dakika sarkmış olduk, kusura bakmayın.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Yok, gayet memnun kaldık, çok teşekkür ederiz.

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI TUNÇ SOYER – Üç noktayı müsaadenizle arz etmek istiyorum efendim: Birincisi, bu orta hasarlı yapılarla ilgili mevzuatta büyük bir boşluk var. Arkadaşlarımızın burada arz ettikleri çözümler, öneriler uygun görülür, görülmez bilmiyorum ama burada büyük bir eksiklik olduğunu ve çözümsüzlükle baş başa kaldığını söylemek isterim çünkü orta hasarlı binalar da sonuçta vatandaşın içine girip oturması mümkün olmayan yapılardır ve bizde 4.500 ağır hasarlı, 7.500 orta hasarlı bina var. Dolayısıyla, bunun, mevzuatta mutlaka düzenlenmesi şarttır diye düşünüyoruz.

İkincisi, biz İzmir Büyükşehir Belediyesi olarak 3 daire başkanlığı kurduk, bir tanesi Toplum Sağlığı Daire Başkanlığı, bir tanesi İklim Değişikliği Daire Başkanlığı, bir tanesi de Deprem, Afet Daire Başkanlığı ve bu afet sırasında bu 3 dairemizin de ne kadar isabetli olduğunu gördük. Belediye mevzuatımızda benzer bir düzenlemenin yapılmasının bundan sonrası için de çok hayırlı olacağını düşünüyoruz. O nedenle, bu 3 dairemizin süreçleri, kuruldukları andan itibaren bütün bu afet boyunca yaptıkları hakikaten Büyükşehir Belediyesinin işini çok kolaylaştıran bir etki yarattı.

Son olarak şunu arz etmek isterim: Biz sizlere bugün kendi deneyimimizi aktardık; buradan, kendi perspektifimizden gördüklerimizi ve buradan tespit edebildiğimiz çözümleri aktarmaya çalıştık. Son husus şu olacak arz etmeye çalışacağım: Biz diğer kamu kurumlarımızla çok iyi bir iş birliği

kurduk; AFAD’la, Çevre ve Şehircilik Bakanlığıyla, İçişleri Bakanlığıyla, İl Sağlık Müdürlüğüyle, Valiliğimizle birlikte çalıştık fakat gördük ki bu taraflar iyi niyetliyse mümkün olabilecek bir durum, eğer taraflar bu kadar birlikte çalışma iradesi göstermeseydi kamunun böyle bir refleks ortaya koyması mümkün olmayabilirdi. Dolayısıyla yine mevzuatta bir düzenleme yapılması söz konusuysa bunu keyfe bırakmayacak, daha fazla mecbur kılacak bir düzenlemeye de ihtiyaç olduğunu düşünüyoruz.

Çok teşekkür ediyorum sabrınız için. Efendim, bundan sonra sorular varsa buyursunlar.

BAŞKAN RECEP UNCUGÖLÜ – Evet, gerçekten biz teşekkür ederiz kapsamlı sunumlar için. Hem afet, deprem süresince İzmir Büyükşehir Belediyemizin yaptığı tüm yardım ve sosyal destek çalışmaları ve aynı zamanda da İzmir’in deprenselliği noktasındaki, planlama noktasındaki çalışmalar ve en son da kentsel dönüşüm ve imar planlarına ilişkin düzenlemeler... Ve en can alıcı noktası da öneriler kısmıydı, o konuda da hassaten teşekkür ediyorum. Önemli katkılar sağlayacağına inandığımız çalışmalar var.

Tabii, özellikle bugün deprem risklerini aza indirme noktasında önümüzdeki en önemli sorun, depreme güvensiz olan bu yapı stokunu güvenli hâle dönüştürmek. Bunun için de sınırlı kaynaklarla -toplum farkındalığının yeterli olmaması ve zaman açısından da depremin öngörülecek herhangi bir zamanda olmasının mümkün olmadığı gibi bir tabloyla- hem önceliklendirme yapmak hem de vatandaşımızı âdeta kentsel dönüşüme teşvik edecek, elindeki haklarını, haklı veya haksız edinmiş olduğu mevcuttaki durumunu koruyarak bir şekilde onun kentsel dönüşüme gönüllü olarak yerinde ve hızlı katılımını sağlamak açısından Büyükşehir Belediye Meclisinin aldığı karar ve buna ilişkin ortaya koyduğu yaklaşım tabii önemli. Bu konuda kritik bir etkisinin olacağını, kentsel dönüşümü hızlandıracak ve vatandaşımızın kendi imkânlarını da harekete geçirecek bir düzenleme olacağını düşünüyoruz.

Tabii, bu noktada en önemli husus, mevcut korunacak bir alanın tespitini yaparken mevcut plandaki durum ile mevcut yapılaşma durumunu –biraz önce hem Tip İmar Yönetmeliği’nden gelen yüzde 40 hem de zamanında çeşitli plan notlarıyla elde ettikleri birtakım kazanımların şu an meri olan planlarla ne kadar örtüştüğü ne kadar örtüşmediği- bunlara ilişkin emsal artışlarının ne kadar olduğunu ve TAKS’in 0,40’ı ne kadar aşacağı hususlarının bir şekilde mevcut imar planlarımızı... Ki bu konuyu biz çok tartıştık Komisyonumuzda değerli akademisyenlerimizle, aynı zamanda kurum temsilcilerimizle; dönüp dolaştığımız husus hep bu oldu. Bugün yapacağımız bu düzenleme, Büyükşehir Belediye Meclisimizin aldığı bu karar da bir nevi bir plan notu şeklinde uygulamaya geçecek ve âdeta eski plan notlarının ve fiilî durumun tamamını bir şekilde korunacak alan şeklinde görerek mevcut planlardaki tanımlanmış emsallerin üstünde bir emsali de vatandaşa tekrar sağlayarak vatandaşın katılımını, vatandaşın kendisinin harekete geçmesini hızlandıracak bir yaklaşım.

Tabii, bazı yerlerde değerli akademisyenler, hocalar dediler ki: “Küçük revizyonlarla, küçük emsal artışlarıyla yapılabilecek yerlerde, plan bütünlüğünü bozmadan yine emsal artırarak ilgili gereken donatıyı da pafta bazında yine sağlayarak birtakım küçük artışlarla ve bunları da kentsel tasarım yaparak gerekirse ada bazında değerlendirerek çözmek daha uygun olur.” Bu yaklaşımlar karşımıza çıktı.

Tabii, bunun bir de hukuki boyutu var yani imar planlarının, plan notlarının aykırılığı hususunda ilgili mahkemelerin zaman zaman nasıl karar verdiğini biliyoruz. O yönüyle biz de bunun mutlaka bir şekilde uygulanması gerektiğini ama hem şehircilik açısından hem meri olan planlarımızın bu plan bütünlüğünden tamamen kopması açısından ve mevcudu korunacak alan olarak bugün dönüştüreceklerimiz alanlarda yeterli donatıyı sağlayamama durumunda, kentsel dönüşümün sadece depreme güvenli konut üretmek değil, aynı zamanda da sağlıklı şehirleşme ve bütün ihtiyaç duyulan donatıları da sağlama noktasında bir taşla birkaç kuş vurabileceğimiz bir süreç olmasını hayal ettik, istedik; o vizyonla bu işleri harekete geçirmeye çalıştık ama bugün mevcut planlarla çelişip kendi değerini oluşturmamayan yerlerde

tıkandığını, vatandaşın bu noktada harekete geçmediğini gördüğümüz için bu arayışlar içindeyiz. Bu konuyu önemsiyoruz. Fakat bunun somut olarak -gerekirse bölge bölge- mevcut planlara ne kadar yük getirdiğini, o yükün sosyal donatı ve diğer donatı alanlarına ne kadar tekabül ettiğini, bunların trafik açısından, eğitim açısından, sağlık açısından o bölgelerde ihtiyaç duyulacak... Bugün belki fiilen olmadığı hâlde planlarda gözüken yerlerin bir şekilde tekrar o donatı hüviyetine kavuşturulup kavuşturulamayacağı, bu dönüşümler bu plan notlarına uygun hayata geçirilip hızlanırsa... Sonuç itibarıyla, bu yapacağımız uygulama gönül istiyor ki sadece depreme güvenli dönüşüm sağlama noktasında değil, aynı zamanda da bugün ulaşımdan sağlığa, yeşil alandan diğer sosyal donatılara sağlıklı şehirleşmeye, planlı şehirleşmeye de destek olan bir dönüşüm olsun, gönül bunu istiyor. O konuda, bunların, dediğim gibi ne kadar yük getireceğini, bölge bölge belki farklı metotların uygulanıp uygulanmayacağını da biraz daha detaylı, böyle âdeta ada bazında bir dantel işler gibi parça parça, parça parça şehrin bütün planını tarayarak, mevcut stoku da ele alarak bu değişikliklerle mevcut hâlin planla ne kadar fazlalıklar oluşturduğunu, onu karşıladığımızda yoğunlukla ilgili, planla ilgili ne kadar bir çelişki içine gireceğimizi de değerlendirmek lazım. Çünkü malum İstanbul Büyükşehirde bazı ilçe belediyeleri bunu uyguladı ve yıllar içerisinde bazı dönüşümler gerçekleştirdi Esenler gibi. Avcılar ve Fatih bu noktada, bu plan notlarının tümünün İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisinden geçtiği fakat uygulama noktasında yine bir hukuki süreçle muhatap oldu Şehir Plancıları Odası tarafından. İşte, bu konuda her türlü alternatifini hesaba katıp birden fazla metotla bu işi dönüştürme noktasında, hızlandırma noktasında çözüm yolları üretmek de faydalı olacak diye düşünüyoruz. O konudaki ümitlerimizin hem akademisyenlerimizle yaptığımız toplantılar hem de geline sürecteki o hukuki sürece maruz kalınması tabii, bu konuda biraz bizi de etkiledi. O yüzden, bu konuda mevcudu korunacak alan yaklaşımını daha detaylandırarak, birden fazla alternatifini içine katacak şekilde geliştirirsek belki biraz daha plan bütünlüğünü bozmadan da bazı değişiklikleri küçük revizyonlarla hallederiz kanaatiyle bunları söyledim. Bunu da belki dikkate alırsak daha geliştirebiliriz bu yaklaşımı diye düşünüyorum.

Buyurun Sayın Genel Sekreterim.

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETERİ BUĞRA GÖKÇE – Sayın Başkanım, şöyle: Şimdi, bir yanlış anlamaya mahal vermemesi açısından... Ben de şehir plancısıyım, şehir plancısı bir Genel Sekreter olarak anlatacağım. Bahsettiğiniz plan notlarından bizim yaptığımız uygulamanın bir farkı var. Biz bir plan notu düzenlemesi yapmıyoruz. Dolayısıyla plan notuyla ilçe sınırlarında ya da o plan kapsamındaki tüm yapıların mevcut durumunun imar durumu hâline gelmesini sağlayan bir düzenleme yapmıyoruz. İstanbul’da bazı ilçelerimizde olan, ülkenin bazı kentlerinde olan ve yargı kararıyla iptal edilen uygulamalar böyle uygulamalardır; bizim yaptığımız yaptığımız bu değil. Tam da sizin çok detaylı ifade ettiğiniz biçimiyle, biz bu genel usul ve esaslar çerçevesinde ilçe belediyelerimize -şu örnekte olduğu gibi- KOP’u yüzde 45 civarına gelmiş, artık KOP da kalmadığı için yüzde 40-45 civarında zamanında terkler yapılmış, sosyal donatı alanları ayrılmış ama ağırlıkla 1998 öncesi yapılmış olduğu için eski tarihli ruhsatlanmış ama bahsettiğimiz sıkıntılar nedeniyle dönüşemeyen yapıların esasında, bu bölgede yol-trafik açısından, sosyal donatı açısından, ulaşım ilkeleri açısından çok da büyük sorun yok; bu bölgeyi “K” notasyonu ile işaretleyerek, bu bölgede taban alanı yüzde 40’ın üstüne çıkmışsa da çıkmıştır; artık bu şekliyle yapılaşsın. Araya sıkışmış kat varsa o sıkışmış katı kabul ediyoruz çünkü bu, nüfusu, yoğunluğu artıran bir şey değildir; nüfus artmıyor, bu nüfus burada yaşıyor zaten. Ben o yaşayan nüfusu tekrar burada yaşayabilir hâlde tutmaya çalışıyorum. Bunun için “Bu bölgeleri tek tek belirle, bunun olduğu yerleri bize getir, büyükşehir meclisinden de bir kez daha geçsin ve sen bunun üstünden tekrar ruhsat düzenleyebilir duruma gel.” düzenlemesi yapıyoruz. Onun için islah planlı bölgeler, sosyal donatısı olmayan, yolu olmayan bölgeler “k” notasyonu ile işaretlenemeyecek ve dolayısıyla bu not o sınırlar kapsamında her yerde geçerli olmayacak -burada belediye başkanlığı yapmış Komisyon üyelerimiz var, çok iyi anlayacaklardır beni- bu, bu işaretler

olarak ilçelerimizden gelirse, böyle yapılmış gelirse biz büyükşehir meclisinde bunlara olumlu görüş verilmemesi için bürokratik anlamda da bu incelemeleri yaparak olumsuz görüş yazacağız zaten, yani dolayısıyla o dediğiniz donatısı olmayan alanların tekrar “Birer kat kazandı.” “İkişer kat kazandı.” “Üçer kat kazandı.” biçiminde bir dönüşümünü, donatısı olmayan beton yığınlarının dönüşmesine cevaz verecek bir şey yapmayacağız. Bu mevcut durumu -sizin de bahsettiğiniz biçimde- dönüşme güçlükleri olan, kayıp katları, kayıp sıkışmış katları, taban alanını aşmış durumları nasıl çözebiliriz? Çünkü bu vatandaşlar depremin sıcaklığı geçtikten sonra o an “Nasıl dönüştürebiliriz?” derlerken şu anda “Elli sene sonra daha böyle olur.” “100 metrekare dairem vardı, 60 metrekareye düşecek; ben çocuklarımı nerede oturacağım, dursun varsın.” noktasına geldiler. Eğer böyle bir düzenleme yapmazsak bu insanlar esasında mezarlarında, tabutlarında yaşar hâlde kalacaklar. Bu, onun çaresini bulma arayışıdır, sizin bahsettiğiniz hassasiyetleri tam da içerdiğini düşünüyoruz, onun için bir yanlış anlaşılma olmasın diye ifade etmeye çalıştım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN RECEP UNCÜOĞLU – Evet, teşekkür ediyorum.

Süreci bu şekilde işletip mevcut korunacak alanları sizin donatı yeterliliklerine göre tekrar değerlendirerek onaylayacak olmanız tabii bu işi daha sağlıklı yürütecek bir süreç olacak.

Teşekkür ederiz.

Şimdi soru sormak isteyen milletvekillerimiz var. Evet, ben sırayla söz vereceğim değerli vekillerimize.

Şimdi İzmir Milletvekilimiz Sevdâ Erdan Kılıç.

Buyurun Sayın Vekilim.

SEVDÂ ERDAN KILIÇ (İzmir) – Teşekkür ederim Başkanım.

Tabii, bu son bir yıl hem dünyada hem ülkemizde çok zorlu bir yıl oldu ama İzmir için gerçekten çok daha zor bir yıl oldu. Pandemi süreciyle başlayan, depremle devam eden; öncesinde yaz yangınları, tsunami, hortum derken İzmir’in başına gelmeyen felaket kalmadı. Biz belki televizyon programlarında, radyo programlarında hep söylüyoruz ama burada da yüz yüze ben bir kez daha hem Büyükşehir Belediye Başkanımız Tunç Başkana hem de Genel Sekreterimiz Buğra Bey’e, Genel Sekreter Yardımcılarımıza, daire başkanlarımıza ve müdürlerimize gerçekten çok teşekkür ediyorum çünkü üstün bir gayret gösterdiler, tabii buna İzmir’in dayanışma ruhu da katkı koydu. El ele gerçekten birçok ile örnek olabilecek... Umarız hiçbir ilde bir felaket olmaz ama olduğunda da aslında İzmir artık bir laboratuvar il diyebiliriz birçok konuda. O yüzden üstün gayretlerinden dolayı çok çok teşekkür ediyorum.

İzmir Büyükşehir Belediyesinin bir farkı daha var: Bürokratları açısından baktığımızda genel sekreterliğin, müdürlüklerin, daire başkanlıklarının yarısından fazlası kadın ve daha çok da teknik müdürlükler kadın. O yüzden İzmir emin ellerde, böyle de bir farkı var, hem de Meclis tutanaklarına da geçmiş olsun bu, diğer devlet kurumlarına da belki örnek olur.

İki sorum var: Bu daha önce başka belediyelerde de, sunumlarda da dinledik, bu yapı envanteri ve mikro bölgelemeyle ilgili kısa, orta, uzun vadede bahsettiniz bunlarla ilgili yıllar bakımından böyle bir hedef yılınız var mı ya da bunu nasıl yillandırıyorunuz? Nasıl böldünüz ya da bir hedef yıl belirlediniz mi belediye olarak?

İkincisi de “Uzlaşma” dediniz, birçok belediyenin aslında bize en çok sorun olarak bildirdiği, vatandaşla uzlaşmaydı ama siz bunun çok kısa yapılabildiğini söylediniz. Bu, İzmir Büyükşehir Belediyesine olan güvenden mi kaynaklı, yoksa başka bir sırrı mı var? Bunları merak ediyorum.

Çok teşekkür ediyorum tekrardan.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Evet, buyurun Sayın Genel Sekreter Yardımcımız cevap verecek.

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI SUPHİ ŞAHİN – Şimdi, bu yapı envanter ve mikro bölgeleme çalışmaları... Elbette ki kısa vadede programımızı yaptık, iki yüz gün içerisinde İMO’yla birlikte, İnşaat Mühendisleri Odasıyla birlikte Belediyemiz, Bayraklı ilçe sınırlarındaki 33.100 yapıyla ilgili bütün bu envanter çalışmasını tamamlayacak. Hedefimiz ve Başkanımızın imza attığı protokolda iki yüz gün var. Bayraklı ilçesi bizim metropol ilçelere ışık tutacak bir yapıya sahip hem mevcut yapı stoku hem de zeminiyle ilgili olarak. Bununla paralel olarak da zemin inceleme çalışmalarını yine bu bölgede yine bir yıl içerisinde tamamlamayı hedefliyoruz. Bu her ikisi bütün kentle ilgili orta vadede 11 metropol ilçemizde, belli bir takvimi bize getirecek. Şu anda bunu öngörmemiz çok zor, bunu özellikle iki yüz gün içerisinde tamamlayacağız ve çalışma tecrügemiz oluşacak olan tecrübe geri kalan bütün işlem adımlarımızın zamanını belirleyecek.

Uzlaşmayla ilgili olarak sırrı şu: Kadifekale’de 20 bin kişi tahliye etti bu kurum, 2.200 yapı yıktı, 5 bin ev. Buradaki tek tecrübesi vatandaşların, herkesin bir kamu kurumunu ve belediyeyi karşısında, yakınında görmesidir diye düşünüyoruz. Biz de ilk günden itibaren... Yasa 2020 yılının Haziranında büyükşehirlere bu yetkiyi verdi ve bu yetkiyi aldıktan sonra da tamamen bu 2 kriter üzerinde özellikle uzlaşma ve yerinde dönüşüm kriterini vatandaşa anlatarak ve ikna ederek yola çıktık. İlk bir yıl, iki yıl belki bütün bu sistematığın hiç örneği olmadığı için zor olacağını düşündü vatandaşlarımız fakat ikinci yıldan sonra biz, Belediye olarak sahaya indiğimizde -ben daire başkanıyım o zaman- sahaya gidip görüşme yaptığımda çoğu vatandaşımız daire başkanı olduğuma inanmıyordu, üç gün sonra aniden daireye gelirdi, beni dairede gördükten sonra ikna oluyordu. Bunun sırrı, sahada vatandaşa adil olacağınızı ve hiçbir zaman vazgeçmeyeceğinizi, kimseye de ayrımcılık yapmadığınızı gösterdiğiniz an, bu taahhüdü de belediye verdiği zaman... Biz, İzmir Büyükşehir Belediyesi olarak şu anda bunun meyvelerini topluyoruz. Bugüne kadar şahıs parsellerinden 332 bin metrekare yeri vatandaşlarımız bu belediyenin tapusuna getirip verdiler, devrettiler ve sıfır bedelle, bir tek sözleşmeyle. 332 bin metrekare yer şahıs mülkiyetini bu belediyeye devretti, şu anda evinde oturuyor ve biz de onların adına bütün kentsel tasarım projelerini, uygulama projelerini, müteahhitle olan iş ve işlemleri, tapuyu, şerhi hepsini yönetiyoruz. Dolayısıyla vatandaş bunu ilk bin konutta özellikle yaşayarak gördü ve bu güven artık geometrik olarak bütün kentte yayılmaya başlıyor. Hele hele Sayın Başkanımızın şirketimizi bu konuda taahhüt ettiğimiz inşaatlar için devreye sokma kararıyla son altı ay, sekiz ayda daha da katlandı. Yani işin temel sırrı sabır ve iyi niyetle vatandaşa ve yükleniciye bütün samimiyetle projeni ve yapacaklarını anlatmaktan geçiyor diye düşünüyoruz.

Biz; arkadaşlarımız, bütün teknik kadromuz burada huzurlarınızda hepsine teşekkür ediyorum, bütün personellerine. Bizim arkadaşlarımız hepsiyle akraba oldu, her alanda ofis kurduk, her ofiste maketimiz var, yapacağımız projenin uygulama projeleri var, alan projeleri var, katları var ve bütün sistemi orada görüyorlar ve hiçbir zaman sahaya terk etmiyoruz. Bu maketlerde projeler üzerinden insanlar yapıldığını görmeye başladıkça da bu ikna ve uzlaşma süreci hiçbir sıkıntıya mahal vermeden yürümeye devam ediyor. Bu da bizim için ve Belediyemiz için gerçekten önemli.

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETERİ BUĞRA GÖKÇE – Deprem de etkili oldu. İstanbul’dan bir bilgi vereyim Başkanım, İstanbul’la da irtibatlıyız.

Bizdeki depremden sonra İstanbul’da dahi dönüşüm ve belediyelerle uzlaşma isteği arttı, bu vatandaşın bir bölümünde bir iyi niyet olduğunu gösteriyor ama bu sıcaklık geçtikçe -demin de ifade ettiğim üzere- hele bir de böyle bir hak kaybı yaşıyor ise bunu zamanın soğumasına bırakıyorlar. Onun için sıcaklığı sıcaklığına yapabilir, dönüştürebileceğimiz önlemleri almak çok önemli.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Evet, teşekkür ediyoruz.

Kocaeli Milletvekilimiz İlyas Şeker...

Buyurun Sayın Vekilim.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Ben de tüm sunumu yapan arkadaşlara, Sayın Büyükşehir Belediye Başkanımız nezdinde herkese teşekkür ediyorum.

Şimdi, ben de az önce Komisyon Başkanımızın açıkladığı bu ruhsatlı yapıların dönüşümüyle ilgili bu konuya biraz değinmek istiyorum. Tabii, bu özellikle, 1999 depreminden sonra maalesef, sadece ve sadece jeolojik etütlere göre Bakanlığın yapmış olduğu bir uygulama bu; Kocaeli’de de bu problem var, Sakarya’da da var, İstanbul’da da var, Düzce’de de var. O zamanlar işte, imar planına göre 7 katlı olan yerler jeolojik etütler neticesinde 4 kata düşürüldü. Herhangi başka bir çalışma yapılmaksızın ancak tabii, bu plan kararıyla da olduğu için bunu sonradan değiştirmek, delmek de mümkün olmuyor. Şimdi, burada mesela, İzmir örneğine geldiğimiz de; ilk defa burada gördük İzmir’de sıkışık kat, sıkışık değil mi?

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI SUPHİ ŞAHİN – Sıkışık, sıkıştırılmış.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Sıkıştırılmış kat. Şimdi, sıkıştırılmış kat deyince nedir? İmar planlarında ya “h” yükseklik vardır veya da kat adedi vardır. İşte, 7 kattır veya da 21,50’den; 21,50’nin anlamı 7 kattır zaten üçer metreden katlar, “üç çarpı yedi yirmi bir, artı 0,50’de üstte, yirmi bir elli” eder. Şimdi, bu düzenlemeyle 21,50 metre olup da fiiliyatta 8 kat olan yeri benim anladığım kadarıyla yine 8 kat yapacağız ama bu sefer 21,50 değil 24,50 olacak. Dolayısıyla aynı zamanda bunun getirdiği ilave bir yoğunluk oluşacak. Bir de mesele, şu çalışma da yapıldı mı, ben merak ediyorum. Burası işte, daha önce ki binanın yapıldığı zaman yürürlükteki mevzuata göre binayı yaptı. Buna esas olan imar planı yapılırken buranın sosyal donatısı, yeşil alan oranı, okul alanı oranı, otopark alanı oranları vesaire yani sosyal donatı oranları o gün neydi, bugün bu artışı yaptığımız zaman ciddi anlamda bunlarda bir azalma oluyor mu, olmuyor mu? Bunun bir çalışması yapıldı mı? Dolayısıyla yapılan bu çalışma aslında bir imar affı geliyor yani üstü kapalı bir imar affı. Nedir? Dedğim gibi işte, normalde 7 katlı olan bir yere sıkışmış 8 kat yapıyorsunuz ama bu düzenlemeyle orayı normal olarak 8 kata çıkarıyorsunuz, 1 kat ilave geliyor, yükseliyor çünkü. Dolayısıyla orada ilave bir yoğunluk geliyor. İlave yoğunluk gelince ilave bir nüfus demektir bu. İlave nüfusla birlikte o bölgenin kullanması gereken sosyal donatı alanlarında bir azalma söz konusu oluyor ve dolayısıyla da dediğim gibi bir imar affı konumuna geliyor. Yani ileride bir sıkıntı, problem olur mu olmaz mı bilemiyorum.

Bir de şöyle bir problem de olur mu? Mesela bizde, Kocaeli’de böyle bir şey yaptığın zaman sıkıntı olur. 7 katlıyı 4 kata düşürüldüğü için şu anda 4 kat olarak yapılan yerler var aynı cadde üzerinde. Burada da var mı öyle bir uygulama bilmiyorum. 4 kat olarak yapıldı, bitti, kullanılıyor. Şimdi, burayı tekrar 7 kata çıkardığınız zaman daha önceden imar mevzuatına göre hakkını, hukukunu kullanan insan bu sefer mağdur konuma düşmüş oluyor. Böyle bir adaletsizlik de çıkıyor ortaya. Bunlar nasıl aşılabılır arazide, bu sıkıntılar nasıl giderilebilir, bu konuda bir çalışma oldu mu, olmadı mı, bilemiyorum. Yani bir üstü kapalı veya açık bir imar affı gibi gözüküyor.

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI SUPHİ ŞAHİN – Şimdi, gerçekten yaptığımız bu iş ve işlemlerde herhangi bir gizli emsal artışı yok. niye yok? İmar planlarında “7 kat” yazıyor, doğru; “21,50” yazıyor, o da doğru. Fakat bizim tip imara gelene kadar kat yükseklikleriyle ilgili yönetmelikte bir boşluk vardı, 3 metreden hesaplıyoruz biz, “üç kere yedi yirmi bir, 50 santim su basma, 21,50” fakat bütün yönetmeliklerimizde şu da vardı: Minimum iç yükseklik, yani minimum iç yükseklik dediğimiz şey ne? Döşeme, sıva, taban ve tavan arasındaki mesafe. Bu 2,43’e kadar düştü bir ara, bunlara ruhsat verildi. Dolayısıyla 21,50; 24,50 asla olmuyor,

olmaz çünkü bu yönetmelikten faydalanarak bu kat sıkıştırma yapıldı ve ruhsat alındı. Dolayısıyla kent planlarındaki “Hmax” yükseklikleri aynen duruyor. Eski yönetmeliklerin verdiği bu hakkı kullanan vatandaşlara tekrar iade ediliyor. Biz şimdi niye veremiyoruz? Çünkü yönetmeliklerimiz değişti ve minimum kat yükseklikleri yüksek alınmaya başlandı, 3 metre alındı. Dolayısıyla adam yıktığı zaman temiz iç yüksekliğini 3 metre koyduğu zaman sıkıştırma şansı yok. Yani biz kent planlarındaki kat artışını yapmıyoruz.

İkinci konu...

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETERİ BUĞRA GÖKÇE – Yoğunluk artmıyor yani.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Şu an sıkışmış kat itibarıyla bina 21,50’de duruyor.

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI SUPHİ ŞAHİN – 21,50’de duruyor. İşte, bu usul ve esaslarda -eski yönetmelikteki- iç yükseklikleri tekrar yapabileceğini belediyelerimize belirledik.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – O zaman yine 3 kat yapacak yani.

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI SUPHİ ŞAHİN – Yine 21,50 olacak. İsterse, alçak iç yüksekliğiyle 8 kat yapar, isterse plana göre 7 kat yapar, iç yüksekliğini yüksek tutar. Dolayısıyla bu artık o mülkiyet sahiplerinin bir araya gelerek uzlaşmasına bağlı.

Şimdi, bu kamusal alan meselesi... Bakın, bugün sıfırdan bir yere imar planı yaptığımız zaman önümüze geliyor maksimum DOP, KOP yüzde 45’tir. Yani bin metre kare yer planladığınız zaman maksimum yola, yeşile, otoparka 450 metrekare yer alıyoruz. Bizim “K” diye koyduğumuz yerlerde -az önce gösterdiğimiz yerde- yüzde 55, yüzde 60 terk var; terk edilmiş, bitmiş yani.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Yani planın usulüne bakmak lazım. Parsel bazında değil de planın bütününe bakmak lazım.

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI SUPHİ ŞAHİN – Yüzde 35’ken biz, işte bütünden, bu usul ve esaslarda ilçelerimize bu görevi veriyoruz, diyoruz ki: “Planlarınıza bütünden bakın.” Öyle yüzde 30-35 değil, 35’den fazla değil. Yolu, yeşili, DOP’u, KOP’u yüzde 50’leri, yüzde 55’leri bulan yerlerde, zaten sorun da buralarda. Yüzde 50 terk gelmiş 1990 yılında planla, bunun terkin alamadığı için emsal artışı verilmiş planda, plan notuyla dolayısıyla bir yoğunluk artışı yok. Biz sıfırdan boş parsellere bunları vermiyoruz, vermeyi tarif etmedik zaten. Yüzde 50-55 terk olan, görece olarak yeni imara açılacak yerden bile daha fazla DOP’u, KOP’u olan alanlardan bahsediyoruz “K’ korunacak alan.” diye. Dolayısıyla burada son mevzuat değişikliğinin bile üstünde DOP, KOP olan kent planlarının olduğu yerlerdeki ruhsatlı yapıların müktesebi veriliyor; başka hiçbir şey verilmiyor.

NECİP NASIR (İzmir) – Nüfus yoğunluğumuz olmayacak.

Yalnız, bir de şeyden söz edelim, asansör yönetmeliği ve yangın yönetmeliği; onu da bir açarsanız.

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI SUPHİ ŞAHİN – Orada, şimdi, yönetmeliklerle birlikte eskiden 4 kata, 5 kata asansör yapılmıyordu, bu binalarımızın çoğu da 4 kat, 5 kat olan yerlerde; dönüşüm sıkıntısı var. Bir asansör ve yangın güvenlik holü geldiği zaman da TAKS’ta az kullanmışsa bile yeni ilave kayıplar oluşuyor. Bir tek, bu usul ve esaslarda ilçe belediyelerimize dedik ki: “Planlarınıza ve yapı stokunuza bakın. Bunlarla ilgili ek ilave yapabilirsiniz.” Çünkü bunlar da yine yönetmelikle gelen yeni haklar. Bir tek bu var ilave olarak, bu eklendi; doğru Sayın Vekilim.

BAŞKAN RECEP UNCULOĞLU - Evet, teşekkür ediyoruz.

İstanbul Milletvekilimiz Gökhan Zeybek.

Buyurun Sayın Vekilim.

GÖKAN ZEYBEK (İstanbul) – Sayın Başkan, ben de... Milletvekillerimiz tabii, sabah 5’te havaalanlarına geldikleri için günün ilerleyen saatinde toplantının çabuk bitmesini istiyorlar, onu söyleyeyim.

Sayın Genel Sekreter Yardımcım, yasa teklifinizi de maddelerle ilgili yapmışsınız. Başından beri 2981, 3290, 3194, 4708, 6306, işte, Büyükşehir Yasası... Bütün bunlarla ilgili mevzuatta yer var, birbiriyle sıkıntı yaratan uygulamalarla ilgili ayrıntılı çözüm önerisini de sunmuşsunuz, bundan yararlanacağız. Belki Sayın Başkan da uygun görürlerse Büyükşehir Belediyesinin bu konuyla ilgili daha ayrıntılı katkı sağlaması açısından Türkiye Büyük Millet Meclisinde yapacağımız çalışmalara da katılmanızdan memnuniyet duyarız çünkü biz artık sona geldik yani önümüzdeki haftadan sonra Elâzığ ziyaretinden sonra teklifimizin son hâline geleceğiz. Ben çok ayrıntıya girmiyorum, çok teşekkür ederim.

Çok detaya giren bir çalışma yapmışsınız teknik insanların anlayacağı dilden, uygulamada karşılaşılan zorlukların hemen hemen tümü içinde yer alıyor. Bu konuda bazı arkadaşlarımızın çekincesi var ama bunlar belki uzun bir toplantıda karşılıklı tartışmayla daha açıklığa kavuşabilir.

Ben teşekkür ediyorum.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Teşekkür ederiz.

Yine, İstanbul Milletvekilimiz Mustafa Demir.

Buyurun Sayın Vekilim.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Evet, ben de çok teşekkür ediyorum Sayın Başkana, değerli arkadaşlara sunumlarından dolayı.

Şimdi, şüphesiz bir depremin olması önemli; bu kentsel dönüşümlerde hareketin insanların mevcudunu, mevcut şartlara uyması kabul edilmesi, karşılıklı uzlaşmanın sağlanması açısından son derece önemli. Tabii, deprem olsun istemeyiz ama kendi açımızdan da avantaja dönüştürmüş olabiliriz.

Ben şeye bakıyorum, işte, uzlaşıyla yerinde dönüşümde anahtar teslimi ve belediyenin görevleri. Burada, belediyenin taahhüdü altında ve güveni altında işler yapılmış. Birinci etap ve ikinci etapta tamamlananlara bakıyorum ve üçüncü ve dördüncü etaba bakıyorum, birinci ve ikinci etabı yaparken... Ben merak ettiğim için, öğrenmek için soruyorum: Yoğunluk artı mı yani metrekare...

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETERİ BUĞRA GÖKÇE – Yok, artmadı

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Yoğunluk artmadı, bağımsız birim?

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETERİ BUĞRA GÖKÇE – Artmadı.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Artmadı, çok güzel. Peki, şeyin maliyetini nasıl karşıladınız?

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI SUPHİ ŞAHİN – Şöyle arz edeyim ben: Şimdi, biz mevcut planlardaki yapı yoğunluklarının emsallerini aynen alıyor. Bu emsal yoğunluklarını ve tapu mülkiyetleriyle vatandaşa gidiyoruz, diyoruz ki: “Burada bir maliyet var, bir de hak sahipliğin var.” Hak sahipliğin ne? Tapudan gelen arsa miktarın, üzerine, yasadan gelen yapı stokun, ağacın, istinat duvarın; hepsi senin bir hakkın. Bu hakkın karşılığında da bir inşaat çıkacak, bu inşaatın da bir maliyeti var, bu maliyetin de değeri bu. Biz, kat karşılığı oran şeklinde matematiksel bir model oluşturuyoruz her proje alanı için. Bunun emsal yoğunluğu, yüksekliği ve diğer konularda, bunları da meclisimizin encümenimizden geçiriyoruz, vatandaşa gidip anlatıyoruz, diyoruz ki: “Bak, senin bin metrekare yerin var, senin burada emsal 2, 2 bin metrekare inşaat hakkın var, kadastroda şu kadar terkin var. Senin elindeki mülkiyetin karşılığındaki plandaki inşaat hakkı bu.” Bu inşaat hakkında, yaptığımız hesaba göre kimisine yüzde 45, kimisine yüzde 65, mülkiyeti büyükse

yüzde 70 gidiyor. Totalde bütün bu proje alanı, 32 hektar, 15 hektar, 20 hektar proje bütününde hepsini anlatıyoruz, diyoruz ki: “Bak, sizin alan içerisinde çıkacak inşaat bu, bu inşaatın da maliyeti bu.” Ada dışındaki bütün maliyetler bize ait: Altyapı, yol, rekreatif alan, projelendirme bize ait, denetim bize ait. Seni bu masraflardan... Müteahhide gittiğin zaman çünkü bütün bu masrafları müteahhit sana yüklüyor bir şekilde ve biz bir kat karşılığı oranı kabaca aslında matematiksel modelde katsayı oluşturuyoruz, vatandaş bu anlamda memnun kalıyor. Niye? Çünkü o bölgedeki ortalama müteahhidin vereceği kat karşılığının üstünde bir oran veriyoruz. Çünkü hem kaçak yapısını sayıyoruz hem ağacını hem bütün hakları.

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETERİ BUĞRA GÖKÇE – Bir anlamda altyapıyı, yolu yapıyoruz.

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI SUPHİ ŞAHİN – Altyapıyı ve yolu yapıyoruz.

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETERİ BUĞRA GÖKÇE – Yapılacağı kadar biz yapıyoruz.

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI SUPHİ ŞAHİN – Dolayısıyla, bu kat karşılığı oranları vatandaş açısından... Çünkü ilk bir yıl müteahhitlerle birlikte geliyordu insanlar masamıza. Müteahhide hesabı, kitabı anlatıyorduk, finansman maliyeti o kat karşılığı içerisinde...

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Şöyle, o zaman yani meri imar planındaki vatandaşın... Şimdi, iki şey var: Bir, imar planına göre... Benim çözemediğim doğrusunu söylemek gerekirse... Mevcut, somut diyelim 10 katlı bir bina var, ikişer kattan 20 bağımsız bölüm var, doğru mu?

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI SUPHİ ŞAHİN – Evet.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Şimdi, 20 bağımsız bölümü yıkıyorsunuz...

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI SUPHİ ŞAHİN – Denklemi doğru kurmuyoruz, ben isterseniz açıklayayım.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – O zaman şöyle mi?

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI SUPHİ ŞAHİN – Gecekondu kaçak bölgelerdeki dönüşüm alanlarımız bunlar, bunlar ruhsatlı bölgeler değil.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Hayır, hayır şey açıdan söylemiyorum, şüphesiz.

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI SUPHİ ŞAHİN – Yapı yok yani.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – O zaman meri imar planına göre imar hakları fazla ama yapılmış katları az.

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI SUPHİ ŞAHİN – Evet, gecekondu, kaçak...

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Ama burada bu dönüşüm kolay ve dönüşümü bitmiş.

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETERİ BUĞRA GÖKÇE – Biriktiremiyor bunu Sayın Vekilim.

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETERİ BUĞRA GÖKÇE – Dönüşmüyor çünkü bunlar çeperi.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Şey açısından söylüyorum, bu büyük bir avantaj. Yani, şimdi siz netice itibarıyla kat karışılığı mantığına geliyor. Adamın artı imar hakkını siz ona sunuyorsunuz ve de müteahhitle aralarındaki ilişkilerinde garantör oluyorsunuz veya güven unsuru oluyorsunuz.

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI SUPHİ ŞAHİN – Doğru.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Bu kolay bir şey. Şimdi, gelelim, emsal, asıl problemimiz. Tabii ki bu bir avantaj şüphesiz ve kolay, iyi bir iş. Yaptığınız çok önemli takdire değer bir şey şüphesiz. Yapılaşma bitmiş... Fatih örneğini vereyim ben, beş emsal. Nasıl yapacaksınız? Ve maalesef İstanbul'un en büyük problemi bu. Yani, yine yapılaşmanın bittiği büyükşehirlerde, merkez ilçelerde, eski yerlerde Allah korusun deprem olduğunda en büyük hasar görülecek yerler de bu tür yerler. Ona var mı bir çözüm?

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI SUPHİ ŞAHİN – Üçüncü anlattığım konu da oydu Sayın Vekilim.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Nasıl o?

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI SUPHİ ŞAHİN – Bunlarda plan revizyonlarını yapıyoruz.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Tamam, plan revizyonu, mevcudu muhafaza etmek... Peki, güçlendirmeyle ilgili bir şey söylemediniz. Ama size zaten bu alanda güçlendirmeye gerek yok.

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI SUPHİ ŞAHİN – Gerek kalmıyor, evet. Yani biz üç ana aksta bu işlemleri yürütüyoruz. Afet bölgesi, yerinde dönüşüm, bir de plan revizyonu.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Tamam, şimdi anladım, teşekkür ederim.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Evet, teşekkür ediyoruz.

Samsun Milletvekilimiz Bedri Yaşar.

Buyurun Sayın Vekilim.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Teşekkür ediyorum, ben de kıymetli sunumunuzdan dolayı, hakikaten istifade ettik.

Şimdi, sizin o sıkıştırılmış kat, ben ona “cin kat” diyorum. Hani, müteahhitler böyle cinlik oluşturur ya. Üst tarafı belli 21,50, dolayısıyla 2,40'a düşürdüğü zaman otomatikman bir kat aradan çıkıyor. Zaten şunu söyleyeyim: Bunlar yüzde 99, İzmir'i fazla bilmem ama değerli bir yerdir muhakkak. Yani, şu an buranın değeri mevcut haliyle diyelim ki 1.000 liraysa bunu yıkıp yaptığı zaman 2.000 lira olacaktır. Şöyle, cüzdana bakıyor, ona bakıyor, bu iş tamam diyor. Herhâlde Kordon'a da bakıyorsa, kat yüksekliği de üç metreye çıkıyorsa her şey güllük gülistanlık... Yani, tabii çözülmeli mi? Çözülmeli. Bu sorunun çözümüne yönelik atılan adım doğru mu? Doğru. Yani, siz orada sadece diyelim ki onların çaldığı 2,40'ı üzerine ilave ederek orada öyle bir yükseklik oluşuyor, başka bir şey yok. Nüfus yoğunluğu da değişmez, hiçbir şey değişmez. Peki, böyle değer olmayan yerlerde... Yine 1998 yılı öncesi yapıldı ama adam yıkıp yaptığı zaman, hani Ankara'dan Demetevler örneğini verdi, aynen. Burada bir rant yok, yani adam bunu yıktığı zaman aynı binayı yerine yapması... Yani kendisinden bir değer oluşmadığı anda ne yapıyorsunuz? Sorum o.

İkincisi, bu heyelan bölgeleriyle ilgili de dönüşüm yapıyorsunuz. Zaten heyelan bölgeleri de afet kapsamına giriyor, afet kapsamına girdiği için oradan bakanlar kurulu kararı olmadan, tedbir almadan yapılandırma zaten yapamazsınız. Bu bahsettiğiniz gecekondü heyelan bölgesinde kalan

gecekondulardan mı bahsediyorsunuz bu dönüşümde? Tamam, kamulaştırdınız, bunun da bedelini ödediniz. Oradan başladığınız zaman siz oraya yolu, izi götürünce kendiliğinden bir rant oluştu, müteahhitleri de buldunuz...

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI SUPHİ ŞAHİN – Yok, orada yapı yapmadık.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Orada değil, onun karşılığında oluşan paralar karşılığında başka yerden daire vermiş olmanız lazım.

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI SUPHİ ŞAHİN – E tabii, onu kamulaştırdık.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Ama “kamulaştırdık” derken ona para değil, ev verdiniz. Bu yapılabilir, hatta bu Ankara’nın girişinde de yapılan TOBAŞ’ın yaptığı dönüşüm de onlardan bir tanesidir. Arsa büyüklüklerine göre daire tipleri gelişti, 60 metrekare, 80, 120, 140’a kadar hani bu arsa büyüklüğü parasal değeri büyüklüğüne göre o dağıtılabildi. O hakikaten iyi bir çözüm, tabii tüm bu çözümlerde devleti millet yanında görmek ister. Çünkü bu konularla ilgili her zaman sıkıntılar yaşanmıştır, bu imkânı da kullanmış oldunuz. Tabii, en önemlisi, bu işe temelden başlamak lazım. Siz söylediniz ya “Mimarlar Odasıyla anlaştık. İki yüz günde bina tespitleri, mikrobölgelendirmeyi de bir yılda...” diye; işe tam da buradan başlamak lazım ki yani elinizdeki kumaşa göre elbise dikmeniz lazım. Siz de bunun temelini bilmediğiniz anda, temelin taşıma gücünü ve buna benzer faktörleri bilmediğimiz zaman ciddi sorunlar yaşanıyor. Ben şunu da merak ettim: Bugün TOKİ’nin başladığı, özellikle deprem alanlarıyla ilgili yerinde yaptığı dönüşümlerde -yıkılan binaların yerine yapılan binalardan bahsediyorum- orada kazık çakıldığını ifade etti Çevre ve Şehircilik İl müdürümüz. Yani 5 katlı binada gerçekten zemin o kadar kötü mü? Yani 4 bloğa bine yakın kazık çaktığını söyledi, kazık boylarını bilmiyorum, donatılı mı donatısız mı onu da bilmiyorum, muhakkak, kazığın üzerine bir de radya temel geliyordur, onun üzerine bina inşa ediliyordur. Bu, İzmir’de gerçekten çok ciddi zemin problemi var demektir. Onun için, sizin bu çalışmayı süratle hızlandırmanız lazım, zemin tespitleriyle ilgili, bin günde söylediğiniz o konut sayısı... Yani bir yılda o kadari tespit edilince İzmir’e baktığınız zaman sizin çok uzun yıllara ihtiyacınız var sonucu çıkar. Onları tespit ederseniz daha rahat edeceğinizi düşünüyorum.

Tabii, aslolan orta hasarlı binalar, burada Sayın Başkanımızın da ifade ettiği gibi, onun finansmanı çözülmeyen yani orta hasarlı binaları insanların kendilerinin yapma imkânları yok dolayısıyla bir finansman problemi var. Yurt dışı kaynaklardan sağlanabilir, ülke kaynaklarından sağlanabilir ama kesinlikle ve kesinlikle o konuda bir finansmana ihtiyaç var.

Tabii, uyum; özellikle merkezî belediyelerimizin, büyükşehir belediyelerimizin mevcut iktidarla uyum içinde çalışması bunları yüzde 99 çözecektir. Ben o yönü itibarıyla da tebrik ediyorum. Hakikaten, bu uyum olmazsa bu problemlerin altından kalkmanız biraz zor.

Onun dışında, hanımefendi bir şey söyledi “Bayanlar İzmir’de bu işlerle daha çok haşır neşir. Hanım eli deyince İzmir Belediyesinde işler bayağı düzeldi.” dedi; biz de diyoruz ki: Ülkemize de bir hanım eli değerse inanın, ülkede de çok şeyler düzelir.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Değerli Büyükşehir Belediye Başkanımız bir uluslararası videokonferansa katılım için aramızdan ayrılmak zorunda. Ben hassaten çok teşekkür ediyorum. Çok doyurucu çalışmalar izledik. Ekibin gerçekten çok donanımlı olduğunu gördük. Tebrik ediyoruz, başarılar diliyoruz. Bugünkü bütün misafirperverliği için, bu çalışmalara da verilen emek için hassaten teşekkür ediyoruz. Başarılar diliyoruz Sayın Başkanım.

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI TUNÇ SOYER – Sayın Başkanım, biz İzmir olarak kendimizi ayrıcalıklı hissettik bugün. Bu kadar hayati bir mevzuda Meclisimizde oluşmuş bir Komisyonun zahmet edip buraya kadar gelmesi bizler için son derece kıymetli. O nedenle, ben tüm Komisyon üyelerine, başta zatinalinize çok teşekkür ediyorum.

Ben iki kere ertelemeye çalıştım ama maalesef olmadı, çok mahcup olarak aranızdan ayrılacağım, Sevdâ Vekilime ev sahipliğini devredeceğim.

Şunu arz edeyim müsaade ederseniz: Ben havalar iyileştiğinde, inşallah, sizler görevlerinizi tamamladıktan sonra şükranlarımızı sunmak için, belki bir hafta sonu tatili, dinlenmesi için sizleri bu vesileyle davet etmiş olayım. Sizlerin takdirine bırakayım. Hepinizden tekrar özür dileyerek müsaadenizi arz ediyorum.

Çok sağ olunuz, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN RECEP UNCUGÖLU – Sizler sağ olun, biz teşekkür ediyoruz Başkanım.

Şimdi, değerli milletvekillerimizden sorusu olan Adana Milletvekilimiz Müzeyyen Şevkin...

Buyurun Sayın Vekilim.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Ben de hemen bir teşekkürle başlamak istiyorum. Hem Büyükşehir Belediye Başkanımıza hem de Bayraklı Belediye Başkanımız buradalar... Gerçekten enkaz kaldırma çalışmalarında aşağı yukarı 6-7 gün biz de İzmir’deydik, soluk almadan, uyumadan, sürekli alanda yaptıkları çalışmalarla hem İzmir Belediyesi bürokratlarının Valilikle uyumlu çalışmaları hem de gerçekten bu süreci çok iyi yönetmiş olmalarından dolayı teşekkür ediyoruz. Ayrıca, ev sahipliklerinden dolayı da teşekkür ediyoruz.

Herkes vurgu yaptı, ben de bir kadın vekil olarak vurgu yapmadan geçemeyeceğim: Gerçekten, sözde değil özde eşitliği uygulayan İzmir Belediyemizi kutluyoruz. Yüzde 49,9’u kadın olan ülkemiz nüfusunda böyle etkin ve yetkin kadınların yer alması gerçekten sevindirici. Daha da çoğalmak dileğiyle. Bu da gerçekten mutluluk verici bir şey.

Ayrıca, Sayın Jeoloji Mühendisleri Odası Başkanımız buradalar. O deprem sürecinde de gerçekten bilgi aktarımı ve bize vermiş olduğu destek nedeniyle de ayrıca teşekkür ediyorum buradan. Hakikaten jeoloji konusundaki çalışmalarıyla hem önümüze ışık tuttular hem de Deprem Komisyonunda onlardan aldığımız bilgiler doğrultusunda da o aktarımları gerçekleştirdik.

Bu teşekkürleri yaptıktan sonra, tabii, sağlık, iklim ve deprem konusunda daire başkanlığı kurmuş olan ve bir önderlik yapmış olan İzmir Belediyesinde Deprem Daire Başkanlığında zemin sondajlarının kontrolü... Yani yapı denetiminde hep şu söylendi bize: Yapı denetiminde 4 mühendislik birimi var bildiğiniz gibi ama jeoloji mühendisi yok. Zeminden binanın temel tipinin statik ve betonarme hesaplarının ayrılamayacağı ortadayken bunun ayrı bir şeymiş gibi tutulması ve bu sorumluluğun tamamen sadece belediyelerin üzerine yıkılmış olmasını nasıl karşılıyorsunuz? Yapı denetim mekanizması... Hani yasal değişiklikleri saydınız 7269’ dan başlayarak ta 1959 yılındaki Afet Yasası’nın güncellenmesi gereğinden başlayarak işte, İmar Yasası, Kentse Dönüşüm Yasası, Belediyeler Yasası ve benzeri gibi artık günün ihtiyaçlarına cevap vermeyen bir kanunların değişmesi konusundaki önerileriniz doğrultusunda kurmuş olduğunuz bu Deprem Daire Başkanlığında bütün zemin sondajlarını kontrol ettirebilecek bir jeoloji mühendisi ekipmanınız var mı? Yani böyle bir kadronuz olabiliyor mu, hepsi kontrol edilebiliyor mu? Yoksa, yapı denetim firmalarının bünyesinde bir jeoloji mühendisi olarak bunun kontrol edilmesi ve bütünlüklü olarak çalışılması daha doğru değil mi? Buna ilişkin görüşünüzü merak ediyorum bir. Kaç jeoloji mühendisi var bünyenizde? Onu sormak istedim.

Bir de ikinci sorum hemen kısaca: Bu kentsel dönüşümde finansmanı nereden temin ediyorsunuz? Onu merak ettim. Kentsel dönüşüm yaparken hani “Uyum içerisinde hallettik.” diyorsunuz ya. Bir finansman desteği alıyor musunuz? Bir kredi herhangi bir şey alıyor musunuz? Nereden alıyorsunuz diye onu merak ettim.

Teşekkür ediyorum.

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI SUPHİ ŞAHİN – Ben teşekkür ediyorum.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Ayrıca -çok özür dilerim- “Fay Yasası” konusundaki görüşleriniz için de teşekkür ediyorum bu arada jeoloji mühendisi olarak. Sağ olun.

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI SUPHİ ŞAHİN – Şimdi, öncelikli olarak biz, bu usul ve esasları belirlerken hem ilçe belediyelerimizde uygulayıcı ruhsat veren yetkili teknik ekipler hem de odalarımız ruhsat verilirken jeoloji etütlerinin ve sondajların denetimindeki boşluğu bize aktardılar 5393 Belediye Yasamıza göre de ruhsat yetkisi ilçe belediyelerimizde. Dolayısıyla, bizim bu ilavede verdiğimiz önermede de bunlar var fakat biz bu usul ve esaslara da bunu koyduk. Nasıl koyduk? Doğru, en büyük şikâyet şu: Sondajlar yapıldı mı, yapılmadı mı? Doğru mu yapıldı, var olan birisi mi eklendi? Bunun denetiminin sağlanmasının ilçe belediyelerindeki jeoloji, jeofizik mühendislerinin denetimine verilmesini yazdık. Bu, aslında şu anda yasada yok ama biz usul ve esaslara koyarak belediyelerimize bu konuda böyle bir görev -biz derken belediye meclisimiz- verdik. Bu bir açık, bunun kesinlikle düzeltilmesi ve herkesin üzerinde antant kaldığı, güven oluşturduğu bir denetim mekanizmasının oluşturulması gerekiyor çünkü temelden başlıyor, arsadan başlıyor. Yani biz ülke olarak karot numunelerini bile bir binanın karotunu getirip ruhsat alırken denetimde kullanan ülke olarak ne yazık ki bu sondajların denetimine hiçbir şey yapmazsak bu çok zayıf kalır. Bizim usul ve esaslarımızı ben burada 2 slaytta anlattım, aslında 3 sayfalık yönetmelik şeklinde de oluşturduk, bütün bunları orada da tek tek yazdık ve belediyelerimize Büyükşehir Belediye Meclisimiz bu yetkiyi vermiş oldu. Temennimiz, bunun yönetmeliğe ve mevzuata da girmesidir. Bu, bu açığı ortadan kaldıracaktır.

Jeoloji Mühendisleri olarak bizim bir tek Deprem Risk Dairemiz de yok, bizim bir sürü dairemiz var -teknik ve yapımda- ve hemen hemen hepsinde bu jeoloji mühendisi, jeofizik mühendisi, yer bilim mühendislerimiz çalışıyor. Tabii ki çoğunluğu Deprem Risk Dairemiz yönetimindedir. Yapıların fiilen denetimi, yasa gereği ruhsat veren kurumlar olduğu için oradaki denetimi artıran önermelerimizi sunduk.

Yerinde kentsel dönüşümle ilgili finansmanı da mevcut yapı imar emsal yoğunluğunu esas alarak vatandaşlarımıza haklarını anlatıyoruz, üzerinden gelen bütün haklarıyla beraber belli bir oran belirliyoruz, maliyeti ortaya koyuyoruz; belediye buradan 1 kuruş para, hasılat, kâr elde etmiyor. Bunu da matematik olarak hak sahibinin önüne koyduğumuz zaman zaten bize inanmış oluyor. Önce bunu yapamayacağımızı, böyle bir işin dönemeyeceğini, belediye hiçbir şey elde etmeden bunun yapılamayacağını düşündü fakat biz yapıp teslim ettikçe bu irade artık yerine güvene bıraktı çünkü belediye olarak bizim bu dönüşüm alanlarında tek kaygımız, gerçekten, DOP, KOP’u olmamış, planlara aykırı yapılaşmış gecekondular ve kaçak yapıların düzenli bir kent parçası hâline getirilmesidir. “Bir belediye için en büyük kâr, en büyük avantaj budur.” düsturıyla bu çalışmaları yürütüyoruz. Dolayısıyla, maliyetleri ve aralıkları ortaya koyduğumuz zaman vatandaş düşünüyor: “Arşam var, planım var, imar hakkım var fakat üzerinde yürüdüğüm yol, plandaki yol değil; etrafta park yok, yeşil alan yok.” Bu kadar büyük bir alanı dönüştürmek de 1 hak sahibiyle, 3 hak sahibiyle olmayacağına göre; 1 müteahhitle olmayacağına göre burada irade sahibi bir kamu kurumu, belediyenin hepsinin taahhüdünü vermesi gerekiyor ve o yüzden, bu alanlar dönüşmeye başladı, devam ediyor.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Evet, teşekkür ediyoruz.

Şimdi, söz isteyen, Hatay Milletvekilimiz Lütfi Kaşıkçı.

Buyurun Sayın Vekilim.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Başkanım, teşekkür ederim.

Benim herhangi bir sorum yok, sadece bir temenni ve ayrıca bir teşekkür için söz aldım.

Öncelikle, şunu belirtmek istiyorum: Böylesine bir komisyon, en son on yıl önce kurulmuş, 2010 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisinde kurulmuş. On yıl aradan sonra tekrar böyle bir komisyonun kurulmasındaki en önemli sebeplerden biri, hiç şüphesiz, Elâzığ'da ve akabinde İzmir'de yaşanan depremler sonrası ölen vatandaşlarımızın olması, acı çeken vatandaşlarımızın olması; tek sebep sadece bu değil ama en önemli sebeplerinden biri bu. Gerçekten, insanlarımızı o şekilde görmek hepimizi üzdü. Komisyonun ilk toplantısından itibaren de “Bir an önce İzmir’e gidelim, bir an önce Elâzığ’a gidelim.” diyorduk zaten. Bugün, şükürler olsun, bu ziyareti gerçekleştirdik. En başta, tabii, hem acılarımızı paylaşmak hem de tecrübelerinizden faydalanmak adına bugün geldik, yarın da buradayız nasipse.

İzmir’e gelmeden önce İzmir’in genel durumuyla ilgili bakmış olduğum birkaç makale vardı, bir de Komisyonunda İzmir milletvekillerimizin -AK PARTİ olsun Cumhuriyet Halk Partisi olsun- İzmir’le ilgili söylemlerinden elde edilen veriler kafamdaydı. Ancak, şunu söyleyeyim: Ben bu kadar kötü beklemiyordum İzmir’i. Özellikle Valilikteki toplantı, sabah gelirken gördüğümüz Güzelyalı’mızdaki o niteliksiz konutların varlığı... Ben kendi şehrim olan Hatay’da deprem dayanıksız konutların yapı stokunun fazlalığını daha çok diye düşünüyordum ama bugün Valilikte özellikle almış olduğumuz bilgilendirme toplantısında İzmir’de sayının, gerçekten, daha yukarıda, daha fazla olduğunu gördüm. Artık bundan sonra el birliğiyle, nasıl yıllarca beklenen İstanbul depremi diyerek bir kamuoyu oluşturup İstanbul’da kentsel dönüşümün hızlanmasında el birliğiyle nasıl destek verdiysek bugünden sonra inşallah “Beklenen İzmir depremi.” deyip İzmir’de bu dönüşümün daha hızlı olması için bizler de bir İzmir gönüllüsü olarak mücadelemizi devam ettireceğiz. Döndüğümüz zaman inşallah İzmir’de edindiğimiz bilgilerle ilgili bir basın açıklaması yapmayı da düşünüyorum.

Şunu da ifade etmeden geçmek istemiyorum çünkü söylemezsem üzerimde bir vebal kalacağını da düşünüyorum: Bu şehrin bu kadar zaman içerisinde bu kadar niteliksiz konut varlığına sahip olması gerçekten bir mucize. Bunun da oturulup bence enine boyuna bir tartışılması gerekiyor diye düşünüyorum. Elbette bunda belediyelerin de katkısı olduğunu düşünenlerden biriyim. İnşallah, İzmir depreminden sonra kamuoyunda oluşan “Artık niteliksiz konutlarda oturmayacağız, depreme dayanıksız konutlarda oturmayacağız.” algısını hem Valiliğimiz hem Belediyemiz pozitif anlama çevirir, pozitif alanda hizmetlere çevirip İzmir’in, bu İzmir’e yakışmayan görüntüsünden bir an önce arındırılması için de bir başlangıç olur diye düşünüyorum.

Sunumunuz için ve gerçekten kadınlara yönelik sağlanan bu pozitif ayrımcılıktan dolayı da ben Belediyeye teşekkür etmek istiyorum. Çok güzel de veriler aldık, çok güzel bilgiler aldık. Tekrardan bu sıcak karşılamaz için de ayrıca teşekkür ediyorum.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Evet, teşekkür ediyoruz. Yine, İzmir...

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETERİ BUĞRA GÖKÇE –Vekilimize bir yanıt verebilir miyim bir konuyla ilgili?

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Buyurun, buyurun, tabii.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Bir soru yoktu, isterseniz buna bir cevap vermeyin.

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETERİ BUĞRA GÖKÇE –Bu konuyla ilgili... Sizin sözünüzden itibaren çıkarak bir şey söyleyeceğim müsaade ederseniz.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Buyurun, buyurun.

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETERİ BUĞRA GÖKÇE –Çok kıymetli bir şey söyledi Vekilimiz, sağ olsun ama. Şöyle bir problemimiz var: Yani, İzmir'deki yapı stokunun miktarıyla ilgili aldığı sunumdan çıkarak ben bir şey söyleyeceğim. Bu deprem bize şunu gösterdi: Biz, bu zamana kadar İzmir'de de çok fazla sayıda olan gecekonduların olduğu bölgelerin tümünü kaçak ve sorunlu yapılar olarak görüp esasında bu bölgeleri dönüştürebilirse depreme de daha hazırlıklı hâle geliriz diye okuyorduk. Ben de meslek adamı olarak böyle okuyordum, sizler de meslek adamısınız çoğunuz böyle okuyordunuz ağırlıkla. İstanbul'un istisnası vardır. Şimdi, İzmir depreminde tamda bunu gördük. Neden gördük? Bizim bu depremde gecekondularımızın hiçbir tanesinde yıkım olmadı, herhangi bir hasar almadık. Dolayısıyla, esasında sorunlu görünen stok... AFAD'ın yaptığı sunuşta hani, ruhsatlı ya da mühendislik hizmeti almış, almamış yapı anlamındaki verilerde bu anlamda başka açıdan bakmamız gereken bir durum var. Esasında, biz şurada gördük ki bu depremde 98 öncesi yapılmış, 75 yönetmeliğine göre yapılmış yapılar çöküyor. Esasında, bizim bu durumumuz -İstanbul'da, depremden çok daha fazla sıkıntı görmeyeceğini düşündüğümüz Ankara'da, Bursa'da- birçok kentimizde şapkayı öne koymak gerektiğini düşündürdü bize. Dolayısıyla, durum sadece gecekonduların olduğu, hani gözümüze çok hoş görünmeyen o yapılardan kaynaklı bir sorun değildir, o gözümüze çok hoş görünmeyen yapılar çok da sorunlu değil ve esasında eğer doğru düzenlenebilirse onlar fırsat. Yani o bölgeleri doğru dönüştürebilirse... Biz, belki ağır gidiyoruz Ankara'ya, İstanbul'a göre çünkü kat vermiyoruz, emsal vermiyoruz, yoğunluk artırmıyoruz. Bunları yaparsanız çok kolay dönüşür. Biz bunları yapmadığımız için daha ağır ve zorlu dönüşüm süreçlerine götürüyoruz. Ama doğru dönüştürebilirse esasında o gecekonduların olduğu bölge bizim için fırsat. Bence en büyük sorun, diğer kentlerimize, diğer büyük kentlerimize de bakarak 1998 öncesi ruhsat almış yapılarımıza dönüp, tekrar bakıp, onların her birisinin karnesini çıkartıp, belki o bölgelerde kronik hâle gelmiş dönüşümü nasıl yapabileceğimize iliş yasal düzenlemeler yapma zorunluluğudur çünkü onları dönüştüremezsek İstanbul başta olmak üzere çok daha büyük bir sorunun beklediğini düşünüyorum. Hatırlattığı için, yani oradan çağrışım yaptığı için, soru değil ama çağrışım yapma fırsatı verdiği için de teşekkür ederim.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Evet, teşekkür ederiz.

İzmir Milletvekilimiz Kamil Okyay Sındır.

Buyurun, Sayın Vekilim.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Tabii ki, bir teşekkürü de ben edeceğim. Aynı zamanda, bir dönem birlikte çalışma imkânı bulduğum şu anda aramızda bulunan bulunmayan ama Belediyemizin Sayın Büyükşehir Belediye Başkanımız başta olmak üzere ve onunla birlikte mesai arkadaşlığı yapan Genel Sekreterimiz, Genel Sekreter Yardımcılarımız, Daire Başkanlarımız ve tüm Belediye bürokratlarımıza, Meclis üyelerimize, Büyükşehir Belediye Meclisimizin siyasi parti ayrımı gözetmeksizin kenti için emek veren, çaba sarf eden ve Belediyemizin -şurada bize görev yapan, hizmet eden, çalışanlarımız da dâhil olmak üzere- tüm çalışanlarına teşekkür etmek istiyorum. Gerçekten belediyeçiliğin gerektirdiği hizmeti ve işleri çok yoğun ve aktif bir şekilde... İzmir'in başına gelmeyen kalmadı yani sürekli de bunlarla karşı karşıya geliyoruz; yangını, seli, depremi vesaire, tsunamisi; bir gök taşı düşmediği kaldı, o da yakında gelir yani herhâlde. Gerçekten bu teşekkürü hak ediyorlar.

Tabii, gecekondular meselesi -Sayın Vekilimin az önce bahsettiği- Türkiye'deki göç probleminin, çözülememiş göç sorununun bir sonucudur, önce bu temel meseleyi aslında çözebilmek gerekiyor, onu da ayrıca parantez içerisinde söyleyeyim. Bu temel mesele sadece İzmir'in değil, bütün metropol il, ilçelerin bir sorunu olarak da karşımızda duruyor.

Şimdi bu arada Alim Murathan, Sayın Tunç Başkanın danışmanı, Jeoloji Mühendisleri Odası İzmir Şube Başkanımızdı, siz tanırırsınız, bir danışman var, bir büyükşehir belediye başkanının danışmanı, Jeoloji Mühendisleri Odası İzmir Şubesinin Başkanlığından gelen bir arkadaşımız yani onun artık varlığının bu anlamda, mesleki anlamda ne kadar önem verildiğinin de somut bir göstergesi olduğunu düşünüyorum.

Şimdi ben aslında bu en son Büyükşehir Belediye Meclisimizde alınan -oy birliğiyle alınan- kararı gerçekten çok önemsiyorum, kararın içeriğine vesaire baktığımızda bunu da daha iyi anlıyoruz. Benim sorum şu aslında, şimdi bir deprem yaşadık, bir afet olarak hiç arzu etmediğimiz sonuçları oldu, canlarımızı yitirdik; vatandaşlarımız malından oldu, evleri yıkıldı veya yıkılmak üzere, boşaltmak zorunda kaldılar, konutsuz kaldılar vesaire. Şimdi hemen akabinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığımız, devletimizin bu konuda en önemli bakanlıklarından bir tanesi, tabii birtakım müdahaleler yaptı, birtakım önlemler aldı, birtakım kararlar alındı; işte rezerv alanlar belirlendi, buralarda hemen imar durumlarına yönelik kararlar alındı. Benim sorum şu: Yani Büyükşehir Belediyemizin, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının aldığı kararlarla veya Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Büyükşehir Belediyemizin aldığı -bu süreç içerisinde- kararlarla ilgili ihtilaflı konular var mıdır? Varsa bunları çözebilmek için bizden bir talebiniz, bir arzunuz, bir isteğiniz, Komisyon olarak yani şahsi değil, Komisyon olarak çözebileceğimiz bir mesele var mıdır? Bunu da duymak isterim, daha doğrusu bütün arkadaşlarımız da duymak ister.

Ben tekrar hepinize şükran duygularımı bir kez daha ifade etmek isterim.

Teşekkür ederim.

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETERİ BUĞRA GÖKÇE – Şöyle, biz özellikle bu en son yaptığımız düzenleme sürecini Bakanlıkla uyumlu bir şekilde götürmeye çalıştık. Sayın Bakanımızın bundan yaklaşık on beş gün önce İzmir’e geldiği periyotta bu konuyla ilgili bir müzakere de oldu. Bakan Bey özellikle bunun bir plan notu düzenlemesi olarak yapılmaması gerektiği konusundaki hassasiyetini çok titizlikle ifade etti ve bunun doğru olmayacağı yönünde bir görüş de beyan etti. Biz de zaten hazırlığımızı -size de daha önce ifade ettiğimiz gibi- o ilçenin ya da kentin tamamındaki tüm yapıları kapsayacak bir plan notu düzenlemesi biçiminde yapmamıştık ama bunun bir plan notuyla yapılabileceği yönünde bir şeye de Bakan Bey’in hassasiyeti üzerine bir referans gösterdik ve onun üzerine gelmiş olduğu son nokta Bakan Bey’in de uyarısıyla yapılmış bir noktadır, dolayısıyla bir mutabakatla yürütülmüş bir husus var.

Buna ilaveten de Sayın Vekilim, size verdiğimiz bu notların arkasında mevzuata girecek şeylerin tümü ve -şimdi tekrar da dağıtacağız- bizim belediye meclisimizde yaptığımız çalışmaya, sunuşa ilişkin -burada birkaç slaytla girmişti- tüm maddeleri size ayrıca dağıtmak istiyoruz. Onların birçok kentimizde... Tabii, siz çok daha fazlasını göreceksiniz, biz kendi örneğimizden bakarak, bir de meslek adamı olarak diğer kentleri ne kadar takip ediyorsak oradan bakarak söylüyoruz. Onların, dönüşüme ilişkin mevzuata kolaylaştırıcı hükümler olarak ne kadar girmesini sağlayabilirseniz, Bakanlığın da bu anlamda bir olumlu bakışına yol açabilirseniz ve bunların bir bölümü bazı yasal düzenlemeler zorunlu olarak girebilirse tüm kentlerde dönüşüm süreci daha kolaylaşır çünkü çok fazla zamanımız olmadığını düşünüyoruz. Ne kadar yapı sağlıklı olarak dönüşürse ya da -tek yapı ölçeğinde tarif etmeyelim, ada ve bölge ölçeğinde tarif edelim- ne kadar sağlıklı bir bölgesel dönüşüm sağlayabilirsek o kadar yararlı olur diye düşünüyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Evet, biz teşekkür ediyoruz.

Yine, toplantımızda bizimle birlikte olan Bayraklı Belediye Başkanımız Serdar Sandal Beyefendi’ye de ben söz vermek istiyorum.

Buyurun değerli Başkanım.

BAYRAKLI BELEDİYE BAŞKANI SERDAR SANDAL – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, Büyükşehirimizin Sayın Genel Sekreteri, Genel Sekreter Yardımcıları, değerli bürokratlar; ben de Bayraklı Belediye Başkanı olarak hepinize saygılarımı ve sevgilerimi sunuyorum. Bugün burada olmanız bizim adımıza oldukça kıymetli, varlığınızla güç duyduk.

Deprem sürecinde enkaz, çadır, geçici konutlara yerleşme ve sonrasında da kalıcı konutlara yerleşmeyle ilgili 4 aşamalı bir plan içerisinde enkaz sürecinde gerçekten yoğun çaba sarf eden kamu kurum ve kuruluşlarımıza, arama kurtarma ekiplerimize, büyükşehir belediyelerimize, destek olan bütün kurumlara huzurunuzda teşekkür etmeyi Bayraklı yurttaşlarımız adına bir borç olarak biliyorum. Deprem sürecinde, çadırla ilgili kısım ve vatandaşlarımızı geçici konutlara yerleştirme sürecinde amiral gemimiz Büyükşehir Belediyesi olmak üzere vatandaşlarımızın herhangi bir noktadan ihtiyaçlarını bırakmadan, bugün de bu ihtiyaçları kontrol altında tutarak gerekli çalışmaların tamamını yürütüyoruz.

Bayraklı'yla ilgili genel birkaç bilgi vermek isterim. Bakanlık tarafından Bayraklı'da yıkılan toplum bina sayısı 71; bunların 7'si deprem anında yıkılmıştı, acil yıkılan bina sayımız 33. 6306 sayılı Yasa kapsamında yıkılan 31 bina olmak üzere 71 adedi Bakanlığımız tarafından yıkılmıştı. Bayraklı'daki ağır hasarlı bina sayımız 108, bu 108 binadan 6306 sayılı Yasa çerçevesinde başvuru yapan 57 adet binamız var. 51 adet binayla ilgili de herhangi bir başvuru değil, önümüzdeki süreçte de öncelikle bu 51 binanın başvurularını sonuçlandırmakla ilgili bir çalışma içerisinde olacağız. Bu başvuran 57 konutla ilgili de, binayla ilgili de -49 adetle ilgili- gerekli olurlar verilmiş durumdur. Orta hasarlı 129 binamız mevcut. Bunlardan da başvuru yapan 6, önümüzdeki süreçte yine asıl çalışma noktalarımızdan bir tanesi de budur.

Bizi memnun eden bir diğer nokta da aslında hasarsız olan ama Deprem Yönetmeliği öncesi yapılan binalarımızdan da benzer taleplerin gelmiş olması, 20'ye yakın bu şekilde binamız var. Aslında hasar durumundan ziyade Deprem Yönetmeliği'nden önce yapılan bütün binaların riskli bina kabul edilip oradaki dönüşümün bir an önce yapılmasıyla ilgili tabii ki taleplerimiz var. Değerli bürokratlarımız bu anlamdaki çalışmaları aktardılar. Tekrar bu alanda bir şey söylemeyi çok doğru bulmuyorum.

Bizim Bayraklı Belediyesi olarak Komisyondan öncelikli talebimiz Büyükşehir Belediyemiz bürokratlarınca hazırlanan Planlı Alanlar İmar Yönetmeliği'ne ilişkin değişiklik önerilerini dikkate almanız ve bu konuda bir çalışma içerisinde olmanız bizler adına önümüzdeki süreçte daha rahat çalışma imkânı sağlayacaktır.

Söz verdiğiniz için çok teşekkür ediyorum. Hepinize saygılarımı ve sevgilerimi sunuyorum.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – Evet, biz teşekkür ediyoruz.

Bayraklı Belediye Başkanımıza hem geçmiş olsun diyoruz hem verdikleri bu gayretli mücadelede başarılar diliyoruz.

BAYRAKLI BELEDİYE BAŞKANI SERDAR SANDAL – Çok teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN RECEP UNCUOĞLU – İnşallah, Bayraklı, bu deprem sonucunda gereken kentsel dönüşümü, bu depremin getirdiği bu duygu durumunu en iyi şekilde değerlendirerek vatandaşlarımızın da katılımlarıyla en hızlı şekilde gerçekleştirebilir. Bizler de inşallah, buradaki bütün önerileri de mevzuata dönüşmesi, kentsel dönüşümün hızlandırılması açısından dikkate alıp Komisyon raporumuzda da derleyip Meclis Başkanlığımıza sunacağız.

Orta hasarlılarla ilgili -Sayın Büyükşehir Belediye Başkanımız ayrılmadan önce kendisine de söylemiştim, buradan da hatırlatmak isterim- malumunuz, 13 Şubat 2021’de Resmî Gazete’de yayınlanan düzenlemeyle orta hasarlı binaların güçlendirilmesi için kredi limiti 80 bin liraya yükseltildi; 400 puan faiz desteği, iki yıl ana para ödemesiz, on yıl bir kredi desteği var. Orta hasarlı binaların güçlendirilmesi için bağımsız bölüm başına 80 bin lira fena bir rakam değil, yapılabilir, güçlendirilebilir.

Tabii, onun dışındaki bazı tefrişatla ilgili vatandaşımızın masrafları olacaktır ancak bu hususun da değerlendirilmesinde fayda olduğunu düşünüyorum. Yani 129 binadan henüz 6’sının başvurmuş olması... Biz aynı zamanda, bu, faiz desteklerinin artırılmasını da tekliflerimiz arasında, önerilerimiz arasında gündeme getireceğiz. Bu konuda sayının daha da artabileceğini düşünüyorum açıkçası. İnşallah sağlıklı bir dönüşümü, güçlendirmeyi Bayraklı’mızda hayata geçiririz sizlerin gayretleri, destekleriyle inşallah.

Evet, bugün gerçekten İzmir Büyükşehir Belediye Genel Sekreterimiz, Genel Sekreter Yardımcıları, Daire Başkanlarımızın ve Şube Müdürlerimizin güzel bir sunumunu izledik ve gerçekten deprem sonrası verilen bütün gayretli mücadelenin, arama kurtarmadan tutun, diğer bütün sahadaki vatandaşımıza sağlanan işeden sosyal desteğe kadar tüm çalışmaların büyük bir gayretle yapıldığını, sürdürüldüğünü izledik ve bizi de en çok memnun eden, özellikle kentsel dönüşüm konusunda depreme dirençli planlama noktasında son derece yetkin, konusuna hâkim bir teknik ekibin, Sayın Genel Sekreterimizin ve Yardımcılarının bu yetkilîye sahip olması da bizi de ziyadesiyle memnun etti ve gerekçeli mevzuat değişikliklerini de çok faydalı ve olumlu buluyoruz. Bu konuda bu çalışmaların Komisyonumuzun raporuna önemli katkılar sağlayacağına inanıyoruz.

Tekrar tebrik ediyoruz, başarılar diliyoruz. Cenab-ı Allah İzmir’imizi inşallah daha büyük afetlerden, daha büyük depremlerden muhafaza etsin. Bu depremin sonuçları itibarıyla da güzel dersler çıkarıp önemli tedbirler almayı da bu ekibe inşallah nasip etsin diyorum. Hepinizi tebrik ediyorum. Bize de böyle bir imkân sağlayan Büyükşehir Belediye Başkanımıza da katkılarından dolayı da teşekkür ediyoruz.

Değerli Komisyon üyelerimiz, yarın da inşallah hem proje alanları ve rezerv alanların ziyaretiyle İzmir’den ayrılacağız. Büyükşehir Belediye Başkanımızın teklifini de Komisyon çalışmalarımızı tamamladıktan sonra hep birlikte değerlendiririz diyorum.

Hepinize hassaten teşekkür ediyorum.

Toplantımız burada sona ermiştir.

Kapanma Saati: 21.33

